

การจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิอนทรวิจิตรศิลปะ
แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

วิทยานิพนธ์
ของ
ภัฏฐิธีร์ตา วัฒนประดิษฐ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์
กันยายน 2557
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะ
แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

วิทยานิพนธ์
ของ
ภัฐธีร์ตา วัฒนประดิษฐ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์
กันยายน 2557
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาวภัฐิธีร์ตา วัฒนประดิษฐ์
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ผศ.ดร.ทินกร อัดไพบูลย์)

ประธานกรรมการ

(กรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ)

(รศ.ดร.สุพรรณิ เหลือบุญชู)

กรรมการ

(ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์)

(ผศ.ดร.เพชรสุดา ภูมิพันธุ์)

กรรมการ

(กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์)

(ผศ.ดร.สังคม ภูมิพันธุ์)

กรรมการ

(กรรมการบัณฑิตศึกษาภายนอกคณะ)

(ผศ.ดร.สุดารัตน์ ชาญเลขา)

กรรมการ

(ผู้ทรงคุณวุฒิ)

มหาวิทยาลัยขอนแก่นให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

(ผศ.ปราโมทย์ ด้านประดิษฐ์)

คณบดีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์

(ศ.ดร.ประดิษฐ์ เทอดทูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่...๒๖... เดือน...ก.ย.... พ.ศ. 2557

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้รับทุนพัฒนาบุคลากรระดับปริญญาเอก มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำปี พ.ศ. 2554

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถือเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพและงานวิชาการดนตรี ผู้วิจัยขอใช้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นเสมือนการน้อมประนอมต่อภวาทัสกการะบูชาองค์ครูครุฑุริยเทพสังคีตจารย์เทิดเกียรติคุณงามความดีของครูอาจารย์ที่ได้วางรากฐานและประสิทธิ์ประสาทบูรพาวิชาการดนตรีให้แก่มวลหมู่มนุษย์ชาตินำมาซึ่งคุณูปการแก่วงการดนตรีในปัจจุบัน ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นส่วนหนึ่งของแนวทางการพัฒนาทางการศึกษาวิจัยทางดนตรีแก่นักวิชาการดนตรี บุคคลทั่วไปที่มีความสนใจด้านดนตรี อันจะเกิดผลดีต่อสังคมประเทศชาติต่อไปในอนาคต วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีโดยผู้มีพระคุณหลายท่าน อาทิ

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุพรรณณี เหลือบุญชู ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ท่านได้เมตตาตามอบความรู้ในเรื่องระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูงและการทำวิจัยฉบับสมบูรณ์เปิดโลกทัศน์เรื่องดนตรีสู่ประชาคมอาเซียนและดนตรีโลก ดนตรีในระบบการศึกษารูปแบบต่างๆ แนะนำคิดปรัชญาเปรียบเทียบมุมมองแห่งศาสตร์ศิลป์ดนตรีตะวันออกและตะวันตกให้แก่ข้าพเจ้าอีกทั้งแนวทางในการทำงานวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพชรสุดา ภูมิพันธ์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ท่านได้ให้ความเมตตากรุณาตามอบความรู้ในเรื่องทฤษฎีการบริหารการศึกษาและวัฒนธรรมองค์กรระเบียบวิธีวิจัยการทำงานอย่างเป็นกระบวนการทำให้งานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาด้านดนตรีให้แก่ข้าพเจ้าระดับดุขุภักดิ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สุพรรณณี เหลือบุญชู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญชัย ชนไพโรจน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล งามสุทธิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สังคม ภูมิพันธ์ Prof. Dr. Truong Ngoc Thang Phof. Dr. Asenio Nicolas ระดับมหาบัณฑิต รองศาสตราจารย์ พิเชิต ชัยเสรี รองศาสตราจารย์ ดร.บุษกร บิณฑสันต์ รองศาสตราจารย์ ปกรณ์ รอดช้างเผื่อน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรวดี ภูษฎาภิรมย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรประพิตร์ เผ่าสวัสดิ์ ระดับบัณฑิตศึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ชัย ปิฎกรัษต์ รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ วิสุทธิแพทย์ อาจารย์ชูชาติ พิณฑพาทย์ อาจารย์เศรษฐพงษ์ จุฑารัตน์ ทุกท่านเป็นผู้ชี้แนะเรื่องการศึกษา ทำให้ข้าพเจ้ามีศรัทธาที่จะสืบทอดความรู้ด้านดนตรีและทำคุณประโยชน์ตอบแทนพระคุณแผ่นดินต่อไปในอนาคต

ขอกราบขอบพระคุณพ่อครูวิจิตร ยอแสง ศิษย์ของครูหลวงไพเราะเสียงซอ (อุ่น ดุริยชีวิน) ครูโป๊ - ครูปลั่ง วรรณขจร ท่านเป็นบิดาบุญธรรมและเป็นครูท่านแรกที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาการปฏิบัติเครื่องสายไทยให้แก่ข้าพเจ้า อาจารย์ชฎิล นักดนตรี ศิษย์ของครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) หลวงไพเราะเสียงซอ (อุ่น ดุริยชีวิน) ครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล ครูไฉน ท่านเป็นครูผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาการปฏิบัติเครื่องสายไทยให้แก่ข้าพเจ้า อาจารย์สงบ ทองเทศ ศิษย์ของครูประสงค์ พิณฑพาทย์และครูเฉลิม บัวทั้ง (ศิลปินแห่งชาติ) เป็นครูผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาการปฏิบัติดนตรีปี่พาทย์มอญ วิธีการวิเคราะห์การประพันธ์เพลงไทยในรูปแบบของครูเฉลิม บัวทั้ง (ศิลปินแห่งชาติ) ให้แก่ข้าพเจ้า ทั้ง 3 ท่าน ได้เป็นผู้ผลักดันและชี้แนะให้กำลังใจเรื่องการศึกษาทางด้านดนตรี ทำให้ข้าพเจ้ามีความมุ่งมั่นที่จะศึกษาต่อทางด้านดนตรีจนถึงระดับดุขุภักดิ์ เพื่อจะนำความรู้ที่ได้ไปทำคุณประโยชน์ตอบแทนพระคุณแผ่นดินและจะสืบทอดความรู้ด้านดนตรีต่อไปในอนาคต

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แยมกสิกร คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย รองคณบดีฝ่ายบริหาร ที่ได้เมตตา สนับสนุนคัดเลือกให้ข้าพเจ้าได้รับทุนพัฒนาบุคลากรมหาวิทยาลัยจึงได้รับโอกาสในการศึกษาต่อระดับ ดุษฎีบัณฑิต ดร.สรวงสุดา สิงขรอาสน์ อาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษาพิเศษและผู้ช่วยเลขานุการกรรมการ บัณฑิตประจำวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลเมตตาช่วยเหลือตั้งแต่ขั้นตอนการเริ่มทำ วิทยานิพนธ์ จนกระทั่งสอบวิทยานิพนธ์ Prof. Yos Chandara คณบดีคณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิทร วิจิตรศิลป์ Prof. Kro Dorivan หัวหน้าสำนักงานบริหารคณะดนตรีและหัวหน้าภาควิชาดนตรี Prof. Oum Channarait ผู้อำนวยการหอสมุดของมหาวิทยาลัย Miss. Va Bophary รองหัวหน้าฝ่ายวิจัย วัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยและคณาจารย์ทุกท่านที่อนุเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยซึ่งเป็นประโยชน์ที่สำคัญ อย่างยิ่งในงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ อาจารย์ศุภวัฒน์ บุญนำ อาจารย์ประจำสาขาดนตรี มรภ. สุรินทร์ที่เป็นทั้งรุ่นพี่ในระดับดุษฎีบัณฑิตให้ความเมตตาช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลภาคสนามทุกครั้ง อาจารย์ ณีภูธรธรรมา ทองเอี่ยม อาจารย์พรชัย พรวิริยะกิจ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สากล มทร. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อนุเคราะห์แปลภาษาอังกฤษบทความเป็นฉบับภาษาอังกฤษ คุณดวงพร พูลมณัส ที่ให้ความช่วยเหลือในการจัดพิมพ์ข้อมูลต่างๆ กัลยาณมิตรร่วมรุ่น 4 ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามทุกท่านโดยเฉพาะคุณนพคุณ สุดประเสริฐ คุณปาริชาติ คงอินทร คุณสาริศา ประทีปช่วง คุณวัชรมณฑท์ คงขุนเทียน เป็นกัลยาณมิตรที่ดีให้กำลังใจข้าพเจ้า เสมอมา

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอขอบกราบลงแทบเท้าคุณพ่อพิศิษฐ์ วัฒนประดิษฐ์ บิดาของผู้วิจัย ท่านเป็นผู้มอบชีวิตและสิ่งทั้งหลายที่มีค่า สร้างแรงบันดาลใจที่สำคัญในชีวิตแก่ข้าพเจ้า ให้กำลังใจเสมอ มาตั้งแต่ข้าพเจ้าเริ่มเข้ารับการศึกษา จนสามารถสำเร็จการศึกษาในระดับดุษฎีบัณฑิต

ภัจฉิ์รตา วัฒนประดิษฐ์

ชื่อเรื่อง	การจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์ แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา
ผู้วิจัย	นางสาวภัสร์ธิดา วัฒนประดิษฐ์
กรรมการควบคุม	รองศาสตราจารย์ ดร.สุพรรณิ เหลือบุญชู และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพชรสุดา ภูมิพันธ์
ปริญญา	ปร.ด. สาขาวิชา ดุริยางคศิลป์ (ดนตรีศึกษา)
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2557

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ความมุ่งหมายการวิจัยมีดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความเป็นมาของการจัดการศึกษาและโครงสร้างการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา 2) เพื่อศึกษากระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบสังเกต ทำการรวบรวมข้อมูลเอกสารและข้อมูลภาคสนามข้อมูลภาคสนามได้จากการสำรวจเบื้องต้น การสัมภาษณ์ การสังเกตและการสนทนาจากผู้รู้ จำนวน 5 คน ผู้ปฏิบัติ 23 คนบุคคลทั่วไป 5 คน ในเขตพื้นที่กรุงพนมเปญแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ช่วงระหว่างเดือนตุลาคม 2555 – กุมภาพันธ์ 2557 นำข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้องด้วยวิธีการแบบสามเส้า วิเคราะห์ตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ นำเสนอผลการวิจัยเชิงพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า

ความเป็นมาการจัดการศึกษาสมเด็จพระนโรดมสีหนุแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา โปรดให้ก่อตั้งขึ้นในช่วงกลางทศวรรษที่ 1960 เพื่อเป็นศูนย์กลางการศึกษาเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมต่างๆ และการวิจัยในศิลปวัฒนธรรมของราชอาณาจักรกัมพูชาโดยมีหน้าที่หลักคือการฝึกอบรมเยาวชนรุ่นใหม่เพื่อผลิตเป็นศิลปินในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะแขนงต่างๆ ระดับอาชีพ รวมถึงการผลิตสถาปนิกนักโบราณคดีที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถมีส่วนร่วมในการดำรงรักษาพัฒนาศิลปวัฒนธรรม อันเป็นการสื่อแสดงถึงวัฒนธรรมกัมพูชาในรูปแบบต่างๆ ที่เต็มไปด้วยเอกลักษณ์คุณค่าทางวัฒนธรรมของราชอาณาจักรกัมพูชา โครงสร้างการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชานั้นแบ่งเป็นโครงสร้าง 5 ส่วนใหญ่ๆ คือ ส่วนการบริหาร ส่วนสนับสนุนการบริหาร ส่วนการจัดการเรียนการสอน ส่วนส่งเสริมวิชาการทางด้านวิจัย ส่วนงานสนับสนุนกิจกรรมทางด้านดนตรี

ส่วนกระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา แบ่งออกเป็น 3 ส่วนที่สำคัญคือ 1) องค์ประกอบการเรียนการสอนดนตรี ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ มีการวางนโยบายในการผลิตบุคลากรทางด้านดนตรีให้มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศทางดนตรี ด้านบุคลากร มีความพร้อมในการผลิตนักศึกษาให้มีคุณภาพ ด้านหลักสูตร เป็นหลักสูตร 4 ปี เฉพาะทางด้านดนตรีและการขับร้อง ด้านงบประมาณ ต้องการงบประมาณเพิ่มขึ้นเพื่อสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน มีจำนวนจำกัดบางอย่างไม่

เพียงพอต่อนักศึกษา ด้านห้องเรียนที่ใช้เรียนวิชาทฤษฎีและวิชาปฏิบัติมีจำนวนทั้งหมด 4 ห้อง
2) กระบวนการเรียนการสอน มีการใช้หลักการสอนและวิธีการสอนอย่างเป็นระบบ 3) ผลงานและ
กิจกรรมทางดนตรี มีการส่งเสริมแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ในการเข้าร่วมแสดงดนตรีทั้งนักศึกษาและ
ครูผู้สอนดนตรีในระดับชาติและนานาชาติ

TITLE Teaching and Learning process of music in Royal University of Fine Arts, kingdom of Cambodia.

AUTHOR Miss. Phatthita Wattanapradit

ADVISORS Assoc. Prof. Dr. Supunnee Leauboonschoo
Asst. Prof. Dr. Petsuda Pumipuntu,

DEGREE Ph.D. **MAJOR** Music (Music Education)

UNIVERSITY Mahasarakham University **DATE** 2014

ABSTRACT

The research entitled Teaching and Learning process of music in Royal University of Fine Arts, Kingdom of Cambodia, is a qualitative research, aims to : 1) study the background of educational administration and the organizational structure of learning and teaching process of music in Royal University of Fine Arts, Kingdom of Cambodia. 2) study the learning and teaching process of music in Royal University of Fine Arts, Kingdom of Cambodia. For the research instruments, the researcher used preliminary investigation, observation, structured interview, the documentary data and the field data. The field data derived from preliminary investigation, interview, observation involved with 5 experts, 23 casual informants and 5 villagers in Phnom Penh district of Kingdom of Cambodia between October 2012 and February 2014. The data was investigated by the triangulation method and was presented

The result of the research were the following :

The background of educational administration, Narodom Sihanouk, the King of Cambodia, ordered to build the university in the middle of nineteenth century in order to be the educational center of art and culture and the research relating to the Kingdom of Cambodia. The main responsibilities were not only training the young generation to be the professional artist in creative art but also producing the high-quality architect and archeology. These helped to maintain and develop the art and culture representing the many types of Cambodian culture and the cultural values. For the organizational structure of learning and teaching process of music in Royal University of Fine Arts, Kingdom of Cambodia is classified into 5 divisions : division of administration, division of administrative support, division of teaching instruction, division of academic research support and division of music activities.

According to the learning and teaching process of music in Royal University of Fine Arts, revealed that the university divided is into 3 issues : 1) The components of music instruction : management, which the university had, a policy regarding the development of professional musicians to be their finest. The personnel service was

fully ready for the process of students quality development. For the Curriculum, the curriculum which emphasized the specializing of music and singing. The budget, required more sectors in order to support the academic services. For teaching materials, there was limited number. Also, there were 4 classrooms used for lectures and workshop. 2) The teaching instruction, concerned the teaching principles and systematic teaching approach. 3) The teaching outcomes and music activities; the university promoted and gave support to the exchange of music performance, students, and instructors, in both national and international opportunities.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	2
คำถามของการวิจัย	2
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
สภาพทั่วไปแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา	7
องค์ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนดนตรี	12
บริบทของพื้นที่ทำการวิจัย	25
แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
งานวิจัยในประเทศ	35
งานวิจัยต่างประเทศ	39
3 วิธีดำเนินการวิจัย	43
ขอบเขตของการวิจัย	43
วิธีดำเนินการวิจัย	45
4 ความเป็นมาของการจัดการศึกษาและโครงสร้างของการจัดการเรียนการสอนดนตรี	
ของมหาวิทยาลัยภูมิพนทรวจิตรศิลป์	47
ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยภูมิพนทรวจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ..	47
ความเป็นมาของการจัดการศึกษา	55
โครงสร้างการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรี	56
5 กระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรีของมหาวิทยาลัยภูมิพนทรวจิตรศิลป์	62
องค์ประกอบการเรียนการสอนดนตรีของมหาวิทยาลัยภูมิพนทรวจิตรศิลป์	63
กระบวนการเรียนการสอน	100
การวัดและประเมินผล	109
ผลงานและกิจกรรมด้านดนตรีของมหาวิทยาลัยภูมิพนทรวจิตรศิลป์	112

บทที่	หน้า
6 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	121
ความมุ่งหมายของการวิจัย	121
สรุปผล	121
อภิปรายผล	125
ข้อเสนอแนะ	127
 บรรณานุกรม	 129
 ภาคผนวก	 133
ภาคผนวก ก รายนามผู้ให้สัมภาษณ์	134
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	139
ภาคผนวก ค หนังสือขออนุญาตราชการเก็บข้อมูลวิจัย	153
 ประวัติย่อของผู้วิจัย	 155

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า	
1	สรุปผลการศึกษาความเป็นมาของการจัดการศึกษาและโครงสร้างการบริหารงาน ด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลปะ	61
2	แสดงจำนวนเงินเดือนที่เป็นค่าตอบแทนที่ได้รับตามระดับชั้นของวุฒิการศึกษา	67
3	แสดงบุคลากรที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาและที่มีความสามารถด้านดนตรี ที่มีหน้าที่ในการสอน โดยอัตราส่วนทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ	67
4	โครงสร้างกลุ่มรายวิชาที่ใช้ในการศึกษา รวมถึงจำนวนหน่วยกิต	68
5	การกำหนดจำนวนหน่วยกิตของนักศึกษาในแต่ละชั้นปี	69
6	กลุ่มรายวิชาพื้นฐานทั่วไปสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ทุกคณะ	70
7	รายวิชาเอกและจำนวนหน่วยกิตสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของแต่ละคณะ	71
8	รายวิชาในหลักสูตร Musical Instrument (traditional & Western) สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 2	72
9	รายวิชาในหลักสูตร Musical Instrument (traditional & Western) สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3	73
10	รายวิชาในหลักสูตร Musical Instrument (traditional & Western) สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 4	74
11	รายวิชาในหลักสูตร Singing (Traditional & Western) สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 2	75
	สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3	76
13	รายวิชาในหลักสูตร Singing (Traditional & Western) สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 4	77
14	รายวิชาในหลักสูตร Musicology สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 2	78
15	รายวิชาในหลักสูตร Musicology สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3	79
16	รายวิชาในหลักสูตร Musicology สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 4	80
17	ค่าการวัดประเมินผล ตามลำดับคะแนน	110
18	ค่าการวัดประเมินผล ตามลำดับคะแนน	111

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	5
2 แสดงการชี้จุดที่ตั้งมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะ	26
3 บริเวณบรรยากาศร้านค้าที่ตั้งอยู่รอบรั้วมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะ	28
4 บริเวณด้านหน้าทางเข้ามหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะ	28
5 ตราสัญลักษณ์มหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะ (Royal University of Fine Arts)	48
6 แสดงที่ตั้งของมหาวิทยาลัย ไกล่ถนนสายหลักหมายเลข 19	48
7 เอกสารที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะ	49
8 เนื้อหาข้อมูลที่สำคัญต่างๆ ภายในเอกสารที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัย	49
9 แผนผังโครงสร้างการจัดการและการบริหารภายในมหาวิทยาลัย	50
10 ประตูทางเข้ามหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะ	51
11 อาคารกองอำนวยการส่วนกลางของมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะ	51
12 พระวิษณุ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะ	52
13 บริเวณส่วนที่ตั้งสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งจะเชื่อมกับกลุ่มอาคารเรียนคณะต่างๆ	52
14 ตึกด้านหลังเป็นพิพิธภัณฑ์ศิลปะแห่งชาติ กรุงพนมเปญ	52
15 ตึกอาคารเรียนภายในมหาวิทยาลัย	53
16 บริเวณอาคารกลุ่มอาคารเรียนคณะวิจิตรศิลป์	53
17 บรรยากาศภายในอาคารหอสมุดกลางของมหาวิทยาลัย	53
18 ประตูทางเข้าอาคารหอสมุดกลางของมหาวิทยาลัย	54
19 บรรยากาศบริเวณทางเข้าอาคารฝ่ายวิจัยวัฒนธรรม	54
20 บริเวณห้องปฏิบัติการงานฝ่ายวิจัยของมหาวิทยาลัย	55
21 แผนผังโครงสร้างการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรี	58
22 แผนผังโครงสร้างผู้บริหารภายในคณะดนตรี	59
23 ยศ จันดารา (Prof. YOS CHANDARA) คณบดีคณะดนตรี	63
24 การประชุมวางแผนการบริหารและติดตามผลงานในแต่ละฝ่ายที่ได้รับมอบหมายตาม วาระเมื่อครั้งที่ผ่านมา ของคณะผู้บริหาร (Royal University of Fine Art, Faculty of Music.)	64
25 บรรยากาศหาความรู้นอกชั่วโมงเรียนโดยการใช้คอมพิวเตอร์	81
26 หนังสือชื่อ “ASIAN MUSIC” ที่ใช้ประกอบในการเรียนการสอน	81
27 หนังสือชื่อ “Pestle Dance” ที่ใช้ประกอบในการเรียนการสอน	82
28 ตัวอย่างหนังสือโน้ตเพลงดนตรีสากลที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน	82
29 รองศาสตราจารย์ ดร.สุพรรณณี เหลือบุญชู อาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย พร้อมด้วยผู้วิจัย เข้าพบ Mr. OUM CHANNARATH ผู้อำนวยการห้องสมุดมหาวิทยาลัย และเยี่ยมชม งานภายในห้องสมุด	83

30	สภาพทั่วไปของห้องที่เก็บหนังสือที่ใช้ในการค้นคว้า	84
31	หนังสือทฤษฎีต่างๆ ที่ใช้ในการค้นคว้าภายในห้องสมุด	84
32	บริเวณที่เก็บเอกสารงานวิจัยต่างๆและงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา.	84
33	บรรยากาศการใช้บริการสำนักหอสมุดของนักศึกษา	85
34	โรเนียดเอก Roneat Ek เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน	86
35	โรเนียดจุง Roneat Thong เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน ..	86
36	ตาเค Takhe เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน	87
37	โกงวงธมKong Vong Thomเครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน	87
38	โรเนียดแมก Roneat Dex เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน	88
39	สโกซ็อมโกล Skor Samphor เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน	88
40	สโกธม Skor Thom เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน	89
41	คิมตุง Khim Tochเครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน	89
42	กลอย Khloy เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน	90
43	ตรัวอู Tro Ou เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน	90
44	ตรัวซอทม Tro Sau Thom เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน	91
45	ไวโอลิน Violin เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน	91
46	ไวโอล่า Violaเครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน	92
47	เซลโล Cello เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน	92
48	ดับเบิลเบส เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน	93
49	เปียโน Piano เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน	94
50	ฟลูต Flute เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน	94
51	คลาริเน็ต Clarinet เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน	95
52	ทรัมเปต Trumpet เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน	95
53	แซ็กโซโฟน Saxophone เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน	96
54	กีตาร์ Guitar เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน	96
55	ห้องเรียนวิชาปฏิบัติดนตรีกัมพูชา	97
56	สภาพและบรรยากาศภายในห้องเรียนวิชาปฏิบัติดนตรีกัมพูชา	97
57	ผู้วิจัยมาทำการสำรวจและเก็บข้อมูลห้องเรียนวิชาปฏิบัติดนตรีกัมพูชา	98
58	สภาพในห้องเรียนวิชาปฏิบัติดนตรีกัมพูชามีตู้เอกสารหนังสือเกี่ยวข้องกับดนตรี	98
59	ห้องเรียนมีการทำสื่อการเรียนรู้ติดที่ผนังห้องเรียน	98
60	ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลทำการสัมภาษณ์คณาจารย์นักเรียน	99
61	ป้ายหน้าห้องเรียนวิชาปฏิบัติดนตรีสากล	99
62	ห้องเรียนวิชาปฏิบัติดนตรีสากล	99
63	ผู้วิจัยเก็บข้อมูลทำการสัมภาษณ์นักศึกษาวิชาดนตรีตะวันตก	100
64	บรรยากาศการเตรียมความพร้อมของนักศึกษา ก่อนเข้าชั่วโมง	101

ภาพประกอบ

หน้า

65 การเตรียมความพร้อมของนักศึกษา ก่อนเข้าชั่วโมงเรียนวิชาปฏิบัติ	101
66 บรรยายภาคการเรียนการสอนวิชาทฤษฎีดนตรีภายในชั้นเรียน	101
67 Prof. KEO Dorivan หัวหน้าสำนักงานบริหาร และหัวหน้าภาควิชาดนตรี	102
68 Miss.Va Bophary รองฝ่ายวิจัยมหาวิทยาลัยและอาจารย์สาขาดนตรี	103
69 Mr. Say Tola อาจารย์พิเศษภาควิชาดนตรี	104
70 Mr. Huy Sreang อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรี	105
71 Miss.Ra ny อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีตะวันตก	105
72 บรรยายภาคการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติดนตรีสากลภายในชั้นเรียน (1)	106
73 บรรยายภาคการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติดนตรีสากลภายในชั้นเรียน (2)	107
74 บรรยายภาคการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติดนตรีกัมพูชาภายในชั้นเรียน (1)	107
75 บรรยายภาคการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติดนตรีกัมพูชาภายในชั้นเรียน (2)	107
76 บรรยายภาคการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติดนตรีกัมพูชาในชั้นเรียน (3)	108
77 บรรยายภาคการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติการขับร้องภายในชั้นเรียน	108
78 บรรยายภาคการสอบวิชาปฏิบัติการขับร้องภายในชั้นเรียน 1	111
79 บรรยายภาคการสอบวิชาปฏิบัติการขับร้องภายในชั้นเรียน 2	112
80 ตัวอย่างงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา	112
81 ภาพพระบรมฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จ พระราชดำเนิน ทรงดนตรี และทรงพระราชทานโปรดกล้ำ ๆ ให้วงดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาเข้าเฝ้า ทรงฉายพระฉายาลักษณ์ร่วมกับวงดนตรีมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลปะ แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เนื่องในงานการแสดงสานสัมพันธ์ดนตรีไทยและกัมพูชา	113
82 ไปร่วมแสดงงาน ASEAN SUMMIT ,Phnom Pern 2 April 2012	114
83 แสดงดนตรีกัมพูชางาน ASEAN SUMMIT ,Phnom Pern 2 April 2012	114
84 แสดงดนตรีตะวันตก งาน Public concert at Veal Preah Meru	114
85 ร่วมแสดงงาน With real wedding ceremony in Mondul Kiri, Province	115
86 แสดงงานวิชาการเรื่อง "Pin" Cambodian Traditional Music instrument own music, mixed with Western instruments and play Rondo Alla Turca by Mozart	115
87 Mis. Kem Chanthou(2nd from the left), Tradional Singer Teacher At RUFA was 1st price awarded in Mohory (a Kind of tradional Cambodia Song) Festival January 2013.	116
88 การแสดงดนตรีของนักศึกษาในภัตตาคารที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร	116
89 รองศาสตราจารย์ ดร. สุพรรณิ เหลือบุญชู และผู้วิจัย ทำการสัมภาษณ์ Mr. Piseth Kimsan เจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลทางศิลปะและการแสดงของกัมพูชา ภายในพิพิธภัณฑ์แห่งชาติ ณ.กรุงเทพมหานคร	117

ภาพประกอบ

หน้า

90	รองศาสตราจารย์ ดร. สุพรรณิ เหลือบุญชู และผู้วิจัย ทำการสัมภาษณ์ Miss. Titb Savary เจ้าหน้าที่ประสานงานการแสดง ในพิพิธภัณฑ์แห่งชาติ ณ กรุงเทพมหานคร	117
91	รองศาสตราจารย์ ดร. สุพรรณิ เหลือบุญชู และผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ Mr. Thouch เจ้าหน้าที่ดูแลโรงละครกรุงเทพมหานคร ในพิพิธภัณฑ์แห่งชาติ ณ กรุงเทพมหานคร	118

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ราชอาณาจักรกัมพูชา เป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกของกลุ่มอาเซียน ได้ประกาศเจตนารมณ์ที่จะสมัครเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 แต่เนื่องจากเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองในประเทศอย่างรุนแรง ทำให้ประเทศสมาชิกกลุ่มอาเซียนต้องทบทวนถึงปัญหาดังกล่าวและเลื่อนการรับเข้าเป็นสมาชิกออกไป จนท้ายที่สุดราชอาณาจักรกัมพูชาได้รับการตอบรับและเข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียนลำดับที่ 10 เมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2542

ประวัติศาสตร์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชาแต่เดิมนั้น ปรากฏพบแต่ความขัดแย้ง และสงครามภายในประเทศ อันเป็นเหตุผลหลักของความเสื่อมโทรมทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมการดนตรีของชาวกัมพูชา ซึ่งนับแต่ได้รับเอกราชเป็นต้นมา มีเฉพาะรัฐบาลของสมเด็จพระนโรดมสีหนุ (ค.ศ. 1953 - 1970) เท่านั้น ที่ได้แสดงความจริงจังในการส่งเสริมการดนตรี แต่ในช่วงการปกครองของพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชาหรือที่เรียกกันว่า “Khmer Rouge” ในระหว่างปี ค.ศ. 1975 - 1979 วัตถุประสงค์ทางวัฒนธรรม เช่น พิพิธภัณฑสถาน พระมหाराชาวัง วัด บางส่วนถูกทำลาย เพราะถือว่าเป็นวัฒนธรรมของผู้กดขี่ขูดรีด การฟ้อนรำ และงานร้องเพลง ดนตรีพื้นบ้านถูกตัดแปลงให้เป็นเครื่องมือโฆษณาการปฏิวัติ มิใช่การบันเทิง ทำให้ภูมิปัญญาด้านการดนตรีของชาวกัมพูชาแทบจะสูญสิ้นไป ถือเป็นยุคแห่งความเสื่อมโทรมของวัฒนธรรมการดนตรีอย่างที่สุด (เขียน ธีระวิทย์ และ สุนัย ผาสุข. 2543 : 15 - 71)

สังคมกัมพูชา ในอดีตมีความเจริญรุ่งเรืองทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม โดยเฉพาะศิลปวัฒนธรรมทางด้านดนตรี ที่เป็นสมบัติตกทอดจากวัฒนธรรมมองโกลอันรุ่งเรือง กัมพูชามีวงดนตรีที่มีหน้าที่แตกต่างกันไป โดยผูกพันกับชีวิตประจำวันและพิธีกรรมทางศาสนา เช่น วงเพลงอาเรียะ วงเพลงการวางปีณเปียท และวงมโหรี เป็นต้น (เพชร ตุมกระวิล. 2548 : 19)

ดนตรีกัมพูชาเป็นวัฒนธรรมดั้งเดิม ที่มีเอกสารปรากฏเป็นหลักฐานสามารถสืบค้นได้ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 9 เมื่ออาณาจักรกัมพูชาได้ก่อตั้งขึ้น และเป็นอาณาจักรที่มีอาณาเขตกว้างใหญ่ในผืนแผ่นดินเอเชียอาคเนย์ เครื่องดนตรีจำนวนมากที่ปรากฏพบได้จาก ศิลปินของปราสาทนครวัด ซึ่งเป็นโบราณสถานที่สำคัญของอาณาจักรกัมพูชา และยังคงมีปรากฏให้เห็นเป็นหลักฐานของดนตรีกัมพูชาในยุคปัจจุบันและรวมถึงประเทศเพื่อนบ้าน ไทย ลาว พม่า แต่เป็นที่น่าเสียดายที่มีหลักฐานปรากฏเพียงเล็กน้อยและการศึกษาวิจัยก็มีไม่มากนัก (Giovanni. 1988 : 2 - 7)

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ถึงแม้กัมพูชาต้องเผชิญกับภาวะสงคราม การฟื้นฟูงานทางด้านศิลปะยังคงดำเนินการต่อไปจนถึงปัจจุบัน รัฐบาลกัมพูชาเล็งเห็นถึงความสำคัญกับศิลปะทางด้านต่างๆ รวมถึงงานด้านดนตรี โดยมีการจัดการศึกษาทางด้านศิลปวัฒนธรรมในระบบการศึกษาภายใต้การดูแลของรัฐบาลให้แก่เยาวชนรุ่นใหม่เช่น การยาลัยศิลปะ โรงเรียนมัธยมวิจิตรศิลปะ (Secondary School of Fine Arts) และ มหาวิทยาลัยภูมิณฑวิจิตรศิลปะ (Royal University of Fine Arts)

รวมถึงองค์กรพัฒนาเอกชนต่างๆ ที่เข้ามามีส่วนร่วมส่งเสริมการเรียนรู้งานศิลปวัฒนธรรมให้กับเยาวชนชาวกัมพูชา เพื่อเป็นสถานที่แหล่งเรียนรู้ถ่ายทอดงานศิลปวัฒนธรรมด้านต่างๆ ของชาวกัมพูชา

การจัดการเรียนการสอนแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ทางด้านศิลปวัฒนธรรม ได้รับการสนับสนุนจากทางภาครัฐและเอกชน แต่ยังคงขาดความพร้อมบางประการ ทั้งผลกระทบทางการเมือง เป็นเหตุสำคัญที่ครอบคลุมถึงสภาพสังคม และสภาพการณ์ต่างๆ ที่จะต้องเร่งดำเนินการแก้ไข โดยมีผลสืบเนื่องมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน การฟื้นฟูทางด้านศิลปะต่างๆ จึงเป็นการจัดกระทำในรูปแบบของการวางระบบเป็นรูปธรรม สถานศึกษาจึงมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งและเป็นส่วนสำคัญหนึ่งในการฟื้นฟู อนุรักษ์ สืบทอด ศิลปวัฒนธรรมให้คงอยู่ สามารถดำรงไว้ซึ่งบรรทัดฐานทางสังคมไม่ให้สูญหายไปตามกาลเวลา

เนื่องจากสภาพทางสังคมที่เปลี่ยนไปตามเหตุปัจจัยและผลกระทบทางการเมืองการปกครองแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำวิจัยเรื่องการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพนทวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาโดยมุ่งเน้นที่จะศึกษาความเป็นมาของการจัดการศึกษาและโครงสร้างการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพนทวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาศึกษากระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพนทวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาโดยคาดหวังว่าผลการวิจัยนี้เป็นแนวทางการวิจัยการศึกษามนุษยวิทยาทางดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ในรูปแบบของสถาบันการศึกษาซึ่งเป็นการวางระบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามกรอบบรรทัดฐานทางสังคม โดยเฉพาะงานด้านการจัดการเรียนการสอน รวมถึงแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนทางศิลปวัฒนธรรม เพื่อเป็นประโยชน์แห่งสังคมการเรียนรู้สามารถปรับประยุกต์ใช้ในการวางระบบการศึกษาของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และกลุ่มประเทศอาเซียนได้ต่อไปในอนาคต

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นมาของการจัดการศึกษาและโครงสร้างการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพนทวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา
2. เพื่อศึกษากระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพนทวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

คำถามของการวิจัย

1. ความเป็นมาของการจัดการศึกษาและโครงสร้างการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพนทวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาเป็นอย่างไร
2. กระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพนทวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาเป็นอย่างไร

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงความเป็นมาของการจัดการศึกษาและโครงสร้างการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา
2. ทำให้ทราบถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา
3. ผลการวิจัยนี้สามารถนำมาปรับปรุงยุคที่ใช้ เพื่อเป็นแนวทางในการวางระบบการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวัฒนธรรมทางดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ และในกลุ่มประเทศอาเซียน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยในด้านต่างๆดังนี้

1. ด้านเนื้อหา
 - 1.1 ความเป็นมาของการจัดการศึกษาและโครงสร้างการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา
 - 1.2 กระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา
2. ด้านพื้นที่ที่ทำการศึกษา

พื้นที่ทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ มหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลป์ (Royal University of Fine Arts) ณ ราชอาณาจักรกัมพูชา เลือกพื้นที่แบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกด้วยเหตุผลที่ว่า มหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลป์เป็นมหาวิทยาลัยศิลป์แห่งชาติกัมพูชา มีการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นอนุรักษ์ สืบทอด เผยแพร่งานด้านดนตรีและศิลปะแขนงต่างๆ ซึ่งเป็นสื่อแสดงถึงภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมอัตลักษณ์ของชาติกัมพูชาให้เป็นที่ประจักษ์แก่นานาประเทศ ผลการวิจัยครั้งนี้อาจใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรีของสถาบันการศึกษาในกลุ่มประเทศอาเซียนได้
3. ด้านระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชาใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการพรรณนาวิเคราะห์จากข้อมูลในเอกสารและข้อมูลภาคสนาม
4. ด้านระยะเวลาการวิจัย

ทำการศึกษาวิจัยตั้งแต่เดือนตุลาคม 2555 –เดือน 2557

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การวางแผนการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนภายใน
ชั้นเรียนการศึกษาด้วยตนเองการสัมมนาการจัดแสดงผลงานผลวิจัยรวมทั้งเรื่องอื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
อาทิ โครงสร้างการจัดการศึกษาแผนและทิศทางจัดการศึกษาเป็นต้น

ดนตรี หมายถึง ศิลปะอย่างหนึ่งที่สามารถรับรู้และซาบซึ้งสุนทรีย์ของงานศิลปะได้โดยการ
ได้ยินเสียง

ความเป็นมา หมายถึง เรื่องราวของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่ผ่านระยะเวลาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

โครงสร้าง หมายถึง ส่วนประกอบที่สำคัญภายในซึ่งมีส่วนสัมพันธ์กันทำให้เกิดเป็นรูปร่าง
ภายนอก

การบริหารงาน หมายถึง การดำเนินงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามที่กำหนดไว้โดยอาศัย
ทรัพยากรหรือปัจจัยที่สำคัญต่างๆ ในการบริหารเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพสูงสุด

กระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรี หมายถึง ขั้นตอนในการจัดการเรียนและการสอน
ดนตรี ซึ่งประกอบด้วย การบริหารจัดการ หลักการสอน วิธีการสอน การวัดและประเมินผล กิจกรรม
ส่งเสริมการเรียนการสอน

Khmer Rouge หมายถึง กลุ่มการปกครองของพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชา โดยมีผู้นำกลุ่มคือ
นายพอลพต

กลุ่มอาเซียนหมายถึง กลุ่มประเทศในทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จำนวน 10 ประเทศที่
รวมตัวกันก่อตั้งขึ้นเพื่อความร่วมมือกันและสนุนสนานทางด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม

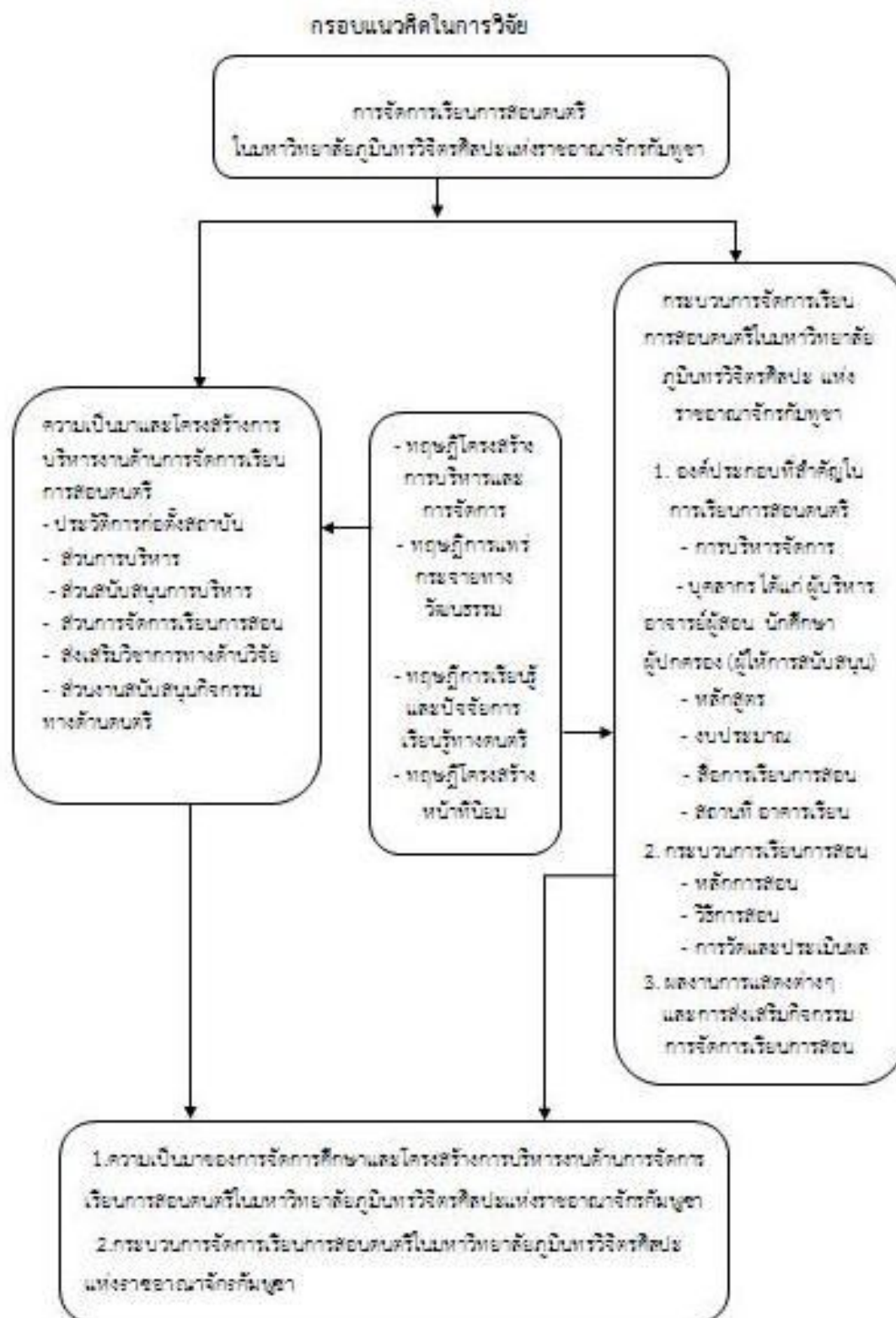
การยาลัยศิลปะ (Kanyalai of art) หมายถึง ชื่อของโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนทางด้าน
ศิลปะ ระดับมัธยมศึกษาในราชอาณาจักรกัมพูชา

มหาวิทยาลัยภูมิณฑรวิจิตรศิลปะ (Royal University of Fine Arts) หมายถึง สถาบัน
การศึกษาเฉพาะด้านศิลปวัฒนธรรมของราชอาณาจักรกัมพูชา โดยแบ่งออกเป็น 5 สาขาได้แก่ คณะ
โบราณคดี คณะวิจิตรศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมและการวางผังเมือง คณะศิลปะการแสดงและการ
ออกแบบการแสดง คณะดนตรี

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่องการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิณฑรวิจิตรศิลปะแห่ง
ราชอาณาจักรกัมพูชามีการเก็บข้อมูลเอกสารและข้อมูลสนาม นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ โดยอาศัย
ทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาซึ่งได้แก่ ทฤษฎีโครงสร้างการบริหารและการจัดการ
ทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมทฤษฎีการเรียนรู้และปัจจัยการเรียนรู้ทางดนตรี ทฤษฎีโครงสร้าง
หน้าที่นิยม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ทำการเก็บข้อมูลภาคสนาม เพื่อศึกษาความเป็นมาของการจัดการศึกษาและโครงสร้างการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์ แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา และศึกษากระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา บริบทที่เกี่ยวกับความเป็นมาของการจัดการศึกษาและโครงสร้างการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรี รวมถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนบริบทของพื้นที่ที่ทำการศึกษา แนวคิดทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการนำเสนอการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. สภาพทั่วไปแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา
 - 1.1 ข้อมูลพื้นฐาน (ขั้นปฐมภูมิ) แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา
 - 1.2 ระบบการศึกษา
 - 1.3 นโยบายรัฐส่งเสริมด้านวัฒนธรรม
 - 1.4 วัฒนธรรมการดนตรีแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา
2. องค์ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนดนตรี
 - 2.1 หลักสูตร
 - 2.2 กิจกรรมการเรียนการสอน
 - 2.3 แนวคิดหลักการสอน และวิธีการการสอนดนตรี
 - 2.4 จิตวิทยาในการสอนดนตรี
 - 2.5 การวัดและประเมินผล
3. บริบทของพื้นที่ทำการวิจัย
4. แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย
 - 4.1 ทฤษฎีการจัดการ
 - 4.2 ทฤษฎีโครงสร้างการบริหาร
 - 4.3 ทฤษฎีการเรียนรู้
 - 4.4 ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยม
 - 4.5 ทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

สภาพทั่วไปของราชอาณาจักรกัมพูชา

ข้อมูลพื้นฐาน (ขั้นปฐมภูมิ) เกี่ยวกับราชอาณาจักรกัมพูชา
เชื้อชาติ

ชาวกัมพูชาจัดอยู่ในชาติพันธุ์ออสโตร-เอเชียติก (Austro-Asiatic) หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า มอญเขมร (Mon-Khmer) อาณาจักรเริ่มแรกที่เกี่ยวข้องกับกัมพูชาคือ ฟูนอน (Funan) อันเป็นชื่อที่ชาวจีนใช้เรียกอาณาจักรนี้เมื่อเข้ามาติดต่อดั้งแต่ประมาณคริสต์ศตวรรษที่ 3 ลักษณะสำคัญของอาณาจักรฟูนอนคือการรับอารยธรรมอินเดียโดยมีเชื้อสายเจ้านายและพราหมณ์ชาวอินเดียเข้ามามีอำนาจปกครองอาณาจักรนี้ในบางช่วงสมัย อิทธิพลทางความคิดและวัฒนธรรมที่สำคัญได้แก่ การรับเอาตัวอักษรอินเดียได้มาใช้ ภาษาสันสกฤตที่ใช้ในพิธีกรรมและวรรณกรรม ระบบกฎหมายมนุษยธรรมศาสตร์ ความรู้ด้านคณิตศาสตร์และดาราศาสตร์ (ธีระ นุชเปียม. 2542 : 16-17) อาณาจักรฟูนานมีขึ้นประมาณพุทธศตวรรษที่ 6-11 เรื่องราวเกี่ยวกับอาณาจักรนี้ส่วนใหญ่ได้มาจากจีน แต่ไม่ได้จากทางอินเดียเลย แม้จะยอมรับกันว่าอาณาจักรนี้รับอิทธิพลจากอินเดีย ส่วนคำว่า “ฟูนาน” เป็นสำเนียงจีนบางถิ่น ออกเสียงเป็น “ฟหน่า” บ้าง “โปหน่า” บ้าง “พูหน่า” บ้าง “ปาหน่า” บ้าง แต่ส่วนมากเราใช้คำว่า “ฟูนาน” ซึ่งคำนี้อาจจะตรงกับภาษาเขมรว่า “พนม” แปลว่า “ภูเขา” และถ้ายเป็นคำสันสกฤตที่ใช้เป็นชื่อของราชวงศ์ได้ว่า “ไศลราช” หรือ บรรพตภูบาล หมายถึงเจ้าแห่งภูเขา (สิริวัฒน์ คำวันสา. 2527 : 22) ส่วนที่มาและความหมายของคำว่า “เขมร” นั้นมีข้อสันนิษฐานหลายอย่างดังนี้

1. ชาวอินเดียเป็นผู้ที่ริเริ่มใช้คำว่ากัมพูชา (Kambuja) เป็นชาติแรก จากหลักฐานที่จดบันทึกโดยชาวอินเดียกล่าวไว้ว่า ชาวกัมพูชา (Kambuja) ซึ่งเป็นบรรพชนของกัมพู (Kambu) อาศัยอยู่ในประเทศกัมพูชาเดชา (Kambujadesa) ชาวพื้นเมืองเรียกดินแดนของตนว่า Kok Thlok หรือ Land of the Thlok Tree (ดินแดนแห่งต้น Thlok) และต่อมากลายเป็น Kvir หรือ Khmer
2. นักเดินทางชาวอาหรับในคริสต์ศตวรรษที่ 10 เรียกชนชาตินี้ว่า “โกมา, กุมาร” (Kamar, Kimar, Komar, Kumar) และต่อมาเป็น Khmer
3. จากจารึกในคริสต์ศตวรรษที่ 10 ชาวเขมรเชื่อว่ากษัตริย์ของตนสืบเชื้อสายจากฤๅษีชื่อ กัมพู (Kampu) กับนางอัสรสวรรค์ชื่อ เมรา (Mera) ซึ่งพระศิวะทรงส่งให้มาจุติ เชื่อว่าชื่อของนางเมรา (Mera) เป็นต้นกำเนิดของคำว่า “เขมร” (ประกอบ ผลงาม. 2538 : 3-4)

กลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศกัมพูชาประกอบด้วยชนเชื้อชาติต่างๆ ประมาณ 20 เชื้อชาติ ร้อยละ 90 ของประชากรเป็นเชื้อชาติกัมพูชา รองลงมาเป็นเชื้อชาติญวนหรือเวียดนามคือมีประมาณ 500,000 คน ในปี 1998 รองลงมาคือชนชาติจีนมีประมาณ 300,000 คน และชนกลุ่มน้อยซึ่งมีประชากรมากเป็นอันดับสาม ได้แก่ชาวจาม ซึ่งมีประชากรประมาณ 130,000 คน (เจียน ธีระวิทย์ และสุณัย ผาสุข. 2543 : 55-57)

สภาพภูมิศาสตร์

ตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีพื้นที่ทั้งหมด 181,035 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 1 ใน 3 ของประเทศไทยประกอบด้วยส่วนที่เป็นแผ่นดิน 176,515 ตารางกิโลเมตรและผืนน้ำ 4,520 ตารางกิโลเมตรขนาดประเทศกว้าง 500 กิโลเมตรเส้นเขตแดนโดยรอบประเทศยาวประมาณ 2,572 กิโลเมตรมีเมืองหลวงชื่อกรุงพนมเปญ (Phnom Penh) และมีชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านดังนี้

1. ทิศเหนือและทิศตะวันตกติดต่อกับประเทศไทยระยะทางรวมประมาณ 803 กิโลเมตร
2. ทิศเหนือติดต่อกับ สปป. ลาว ระยะทางประมาณ 541 กิโลเมตร
3. ทิศตะวันออกติดต่อกับเวียดนามระยะทาง ประมาณ 1,228 กิโลเมตร
4. ทิศใต้ ติดต่อกับชายฝั่งทะเลอ่าวไทยยาว 443 กิโลเมตรพื้นที่ร้อยละ 20 ใช้สำหรับการเกษตร

ประชากร

เมื่อสิ้นเดือนธันวาคม พ.ศ. 2546 ประชากรชาวกัมพูชามีจำนวน 13,099,472 คน โดยร้อยละ 90 โดยเป็นเชื้อชาติกัมพูชาส่วนที่เหลือเป็นชาวจีนเวียดนามและชาวเขา (จาม และพม่า) ความหนาแน่นของ ประชากร 72.36 คนต่อตารางกิโลเมตรอายุขัยโดยเฉลี่ยคือ 57.1 ปี (ผู้ชาย 54.81 ปี และผู้หญิง 59.5 ปี) ในปี 2546 มีจำนวนแรงงานของประเทศประมาณ 6 ล้านคนโดยอยู่ในภาคเกษตรกรรมประมาณร้อยละ 80 และมีอัตราการว่างงาน ร้อยละ 2.8

ภาษา

ภาษาทางการคือ ภาษากัมพูชา ส่วนภาษาสากลที่ใช้ในธุรกิจ ได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส

ศาสนา

ศาสนาที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือคือศาสนาพุทธนิกายเถรวาทร้อยละ 95 ศาสนาอิสลามร้อยละ 2 และศาสนาอื่นๆ ร้อยละ 3

การเมืองและการปกครอง

ราชอาณาจักรกัมพูชา ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของประเทศคือพระบาทสมเด็จพระนโรดมสีฮโมนี (Preah Bat Samdech Preah Norodom Sihamoni) ซึ่งทรงขึ้นครองราชย์อย่างเป็นทางการในวันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2547 การเมืองของกัมพูชา มีพรรคการเมืองหลัก 3 พรรคคือ

1. พรรคประชาชนกัมพูชา(Cambodian People's Party - CPP) นำโดยสมเด็จฮุนเซิน (Samdech Hun Sen)

2. พรรคฟูนซินเปค (National United Front for and Independent, Neutral, Peaceful and Co-operative Cambodia – FUNCINPEC) นำโดยสมเด็จพระนโรดมรณฤทธิ์

3. พรรคสม รังสี (SAM RANSY) นำโดยนายสมรังสี

สถานการณ์ทั่วไปในกัมพูชาจากผลการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 พรรคประชาชนกัมพูชาได้ 73 ที่นั่งจากทั้งหมด 123 ที่นั่งพรรค FUNCINPEC ได้ 26 ที่นั่งและพรรค SAM RANSY ได้ 24 ที่นั่งเนื่องจากพรรคประชาชนกัมพูชาได้ที่นั่งไม่ถึง 2 ใน 3 ของจำนวน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสียงข้างมากพรรคประชาชนกัมพูชาจึงจำเป็นต้องจัดตั้งรัฐบาลผสมร่วมกับพรรค FUNCINPEC และได้มีการจัดตั้งรัฐบาลแล้วเสร็จในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2547 โดยมีสมเด็จพระนโรดม รณฤทธิ์ เป็นนายกรัฐมนตรีสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีวาระคราวละ 5 ปี ขณะที่วุฒิสภามีวาระคราวละ 6 ปี การเมืองกัมพูชาถือว่า มีเสถียรภาพพรรคการเมืองสองพรรคหลักสามารถร่วมมือกันอย่างราบรื่นทั้งในด้านบริหารและนิติบัญญัติ รวมทั้งทำที่ที่สอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ในประเด็นทางการเมืองที่สำคัญ

เขตการปกครอง

ราชอาณาจักรกัมพูชาแบ่งเขตการปกครองเป็น 20 จังหวัด (Provinces) คือ พระตะบอง บันเตียเมียนเจย อุดร มีชัย พระวิหาร สติงเตรง รัตนคีรี มณฑลคีรี กระเจงกัม ปงจาม สวาย เรียงเปร เวงกัน ตาลตา แก้วกัม ปอดเกาะกง โปธิสัดเสียมเรียบ กัมปงทม กัมปงสปี และกัมปงชนัง ทั้งนี้แต่ละจังหวัดจะแบ่งเขตปกครองภายในของตนเป็นอำเภอ (Srok) กับตำบล (Khum) กับเขตปกครองพิเศษ เรียกว่า กรุง (Municipalities) อีก 4 กรุงได้แก่ กรุงพนมเปญ กรุงพระสีหนุวิลล์ กรุงโพลิน และกรุงเคปในแต่ ละกรุงจะแบ่งเขตปกครองเป็นเขต (Khan) และแขวง (Sangkai)

ระบบการศึกษา

ระบบการศึกษาแห่งชาติของราชอาณาจักรกัมพูชาแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. การศึกษาในกำกับของรัฐบาล

1.1. ระบบสามัญศึกษาประกอบด้วย

1.1.1 ระดับชั้นอนุบาลระยะเวลาศึกษา 3 ปี

1.1.2 ระดับชั้นประถมศึกษาระยะเวลาศึกษา 6 ปี

1.1.3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นระยะเวลาศึกษา 3 ปี

1.1.4 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายระยะเวลาศึกษา 3 ปี

1.2. การศึกษานอกระบบโรงเรียน

1.3. อาชีวศึกษาระยะเวลาศึกษา 1 ปี หรือ 3-5 ปี

1.4. การศึกษาระดับอุดมศึกษาราชอาณาจักรกัมพูชา มีมหาวิทยาลัยในกำกับของ รัฐบาล มีจำนวน 9 สถาบันได้แก่

1.4.1 Royal University of Phnom Penh

1.4.2 Royal University of Fine Arts

- 1.4.3 University of Health Sciences
- 1.4.4 Royal University of Agriculture
- 1.4.5 Moyalishi Vedic University
- 1.4.6 Institute of Technology of Cambodia
- 1.4.7 National Institute of Management
- 1.4.8 Faculty of Law and Economic Sciences
- 1.4.9 Faculty of Pedagogy

2. การศึกษาภาคเอกชนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับอุดมศึกษาในราชอาณาจักร
กัมพูชามีมหาวิทยาลัยเอกชนจำนวน 6 สถาบัน ได้แก่

- 2.1 Norton Faculty
- 2.2 Institute of Technology and Management
- 2.3 International Institute of Cambodia
- 2.4 Faculty of Washington DC
- 2.5 Faculty of Management and Law
- 2.6 Institute of Management and Economics

นโยบายรัฐที่ส่งเสริมด้านวัฒนธรรม

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแห่งชาติ (NSDP) 2006 – 2010 ได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาของรัฐบาลกัมพูชาไว้ว่า สังคมกัมพูชาแห่งความเป็นหนึ่งเดียว การศึกษาที่ก้าวหน้าและวัฒนธรรมที่มีชีวิต นำชาวกัมพูชาออกจากความยากจน ความอดอยาก ความเจ็บป่วย และภัยสังคมด้านอื่นๆ รัฐบาลดำเนินการโดยตระหนักถึงนโยบายด้านประชาธิปไตย และระบบการค้าที่เสรี เพื่อให้พยุงเศรษฐกิจและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และสิ่งที่จำเป็นที่สุดคือความยากจนลดลง (แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแห่งชาติ Ministry of Planning. 2007 : 12)

แผนการบริหารพื้นที่ว่างในประเทศกัมพูชา ได้กำหนดแผนการส่งเสริมสังคมและโครงสร้างพื้นฐานทางวัฒนธรรมไว้ว่า เพื่อที่จะให้บรรลุความต้องการของประชาชน สิ่งที่จะนำไปสู่การพิจารณา คือ การสร้างศูนย์สนทนาหรือใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์การศึกษาเพื่อการพักผ่อนที่ว่างสาธารณะ พื้นที่สีเขียวสำหรับสวนสาธารณะ ศาสนาและศูนย์วัฒนธรรม อุปกรณ์สาธารณะสำหรับทุกเพศทุกวัย (เยาวชน วัยรุ่น สตรี บุรุษ ผู้สูงอายุ และผู้พิการ) และสิทธิในการรักษาพยาบาลและการศึกษา ทั้งหมดนี้เป็นสิ่งจำเป็นที่จะจัดสร้างสนับสนุนในปริมาณที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (กระทรวงทรัพยากรมนุษย์ของกัมพูชา Royal Government of Cambodia. 2011 : 7 – 8)

นอกจากนี้กระทรวงวัฒนธรรมและวิจิตรศิลป์ในประเทศไทยก็มีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนมรดกทางวัฒนธรรมโดยการกำหนดวันวัฒนธรรมแห่งชาติขึ้นในวันที่ 3 มีนาคมของทุกปี ซึ่งได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ ค.ศ.1999 และมีการมอบรางวัลศิลปินแห่งชาติ โดยมีกลยุทธ์ในการจัดงานและการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญคือ

1. ทรัพยากรมนุษย์ต้องการการประเมินและการพัฒนา รวมถึงการเผยแพร่ของบัณฑิตชาวกำพูชา
2. ปรับปรุงและพัฒนาความร่วมมือเครือข่ายต่างประเทศในการอบรมและการวิจัย
3. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางข้อมูลความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. สนับสนุนและดำรงรักษามรดกที่ยังคงอยู่
5. ผสมผสานกลวิธีในการตรวจสอบมรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นนามธรรม (Prak. 2009 : 35-38)

วัฒนธรรมการดนตรีแห่งราชอาณาจักรกำพูชา

ดนตรีกำพูชาเป็นดนตรีที่มีความสำคัญต่อวัฒนธรรมรวมถึงวิถีชีวิตของชาวกำพูชา เป็นแบบฉบับของประวัติศาสตร์ของกำพูชา สังคม ประชาชน ศิลปะ ประเพณี และความเชื่อซึ่งมีความสำคัญเหล่านี้สามารถสังเกตได้จากการให้ความสำคัญต่อดนตรีสำหรับศิลปะการแสดงแบบดั้งเดิมและพิธีกรรมทางศาสนา การแต่งงาน การบูชารักษาทางจิตวิญญาณทำให้ดนตรีกำพูชามีหน้าที่ 2 ประการคือ บทบาทหน้าที่ทางด้านพิธีกรรมและบทบาทหน้าที่ทางด้านความบันเทิงอดีตที่ผ่านมามีความเชื่อทางด้านดนตรีทางด้านสื่อทางจิตวิญญาณ ต่อมาภายหลังดนตรีได้นำมาใช้เพื่อความบันเทิงเรีงรมย์ตอบสนองความสนุกสนานของผู้ฟัง สามารถกล่าวได้ว่าดนตรีเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับชาวกำพูชา นับจากอดีตซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดอารยธรรมของบรรพบุรุษชาวกำพูชามันเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงจิตใจและบุคลิกภาพของชาวกำพูชา (Sam. 2002 : 6)

กล่าวโดยสรุปจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรื่อง สภาพทั่วไปแห่งราชอาณาจักรกำพูชา ทำให้ทราบว่า ราชอาณาจักรกำพูชาเป็นเชื้อชาติที่มีอารยธรรมเก่าแก่ แม้จะมีภาวะการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองอยู่ตลอดเวลา แต่รัฐบาลก็ได้ให้ความสำคัญในการวางรากฐานของระบบการศึกษาแห่งชาติ โดยรัฐบาลมีส่วนสำคัญในการดูแลทั้งสถาบันการศึกษาภายในกำกับของรัฐและสถาบันการศึกษาเอกชนรัฐบาลมีการส่งเสริมงานด้านศิลปวัฒนธรรมต่างๆ รวมถึงดนตรี เนื่องจากดนตรีกำพูชามีบทบาทต่อวิถีชีวิตของชาวกำพูชาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และถือเป็นอัตลักษณ์ที่สำคัญอย่างหนึ่งของชาวกำพูชา

องค์ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนดนตรี

หลักสูตร (Curriculum) ตามรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า Currere หมายถึง Running Course หรือเส้นทางที่ใช้วิ่งแข่งต่อมาเมื่อมาใช้ในการศึกษาจึงหมายถึง Running Sequence of Courses or Learning Experience เปรียบหลักสูตรเหมือนสนามหรือลู่วิ่งให้ผู้เรียนจะต้องฝ่าความยากของวิชาหรือประสบการณ์การเรียนรู้ต่างๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเพื่อความสำเร็จ ความหมายของหลักสูตรที่เจี๊ยพีย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 3) ได้สรุปไว้ด้วยอักษรย่อ SOPEA ดังนี้

1. Curriculum as Subject and Subject Matter(หลักสูตรคือรายวิชาหรือเนื้อหาวิชาที่เรียน)

2. Curriculum as Objectives (หลักสูตรคือจุดหมายที่ผู้เรียนพึงบรรลุ)

3. Curriculum as Plans (หลักสูตรคือแผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้ ประสบการณ์ที่คาดหวังแก่ผู้เรียน) หลักสูตรในความหมายนี้เน้นการแสดงเกี่ยวกับจุดหมายหรือวัตถุประสงค์ การออกแบบหลักสูตรการนำหลักสูตรไปใช้ในการสอนและการประเมินผลเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและพฤติกรรมตามที่กำหนดในหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตรจากการศึกษาเอกสารพบว่าองค์ประกอบที่จำเป็นของหลักสูตรได้มีผู้กล่าวถึงไว้ดังนี้

อ้าง บัวศรี (2532 : 7 – 8) กล่าวว่าหลักสูตรจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญขาดไม่ได้ 6 อย่างคือ

1. จุดหมายของหลักสูตร
2. จุดประสงค์ของการเรียนการสอน
3. เนื้อหาสาระและประสบการณ์
4. ยุทธศาสตร์การสอนการเรียนรู้
5. วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน
6. การประเมินผลหลักสูตรและประเมินผลการเรียนการสอน

Tyler (1949 : 1) กล่าวว่าหลักสูตรประกอบด้วย 4 องค์ประกอบดังนี้

1. จุดประสงค์
2. การคัดเลือกเนื้อหาสาระ
3. การจัดเนื้อหาสาระและประสบการณ์
4. การประเมินผล

Taba (1962 : 422) กล่าวว่าหลักสูตรประกอบด้วย 3 องค์ประกอบดังนี้

1. วัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์เฉพาะวิชา
2. เนื้อหาของหลักสูตร

3. กระบวนการเรียนการสอน

Beauchamp (1975 : 107 – 109) กล่าวว่าหลักสูตรประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. เนื้อหาสาระและวิธีการจัด
2. จุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะ
3. แนวการนำหลักสูตรไปใช้สอน
4. การประเมินผล

ในทัศนะของ Beauchamp (1975 : 107-109) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญ เขียนไว้ในเอกสารหลักสูตร 4 ประการคือ

1. เนื้อหาสาระและวิธีการจัด
2. จุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะ
3. แนวการนำหลักสูตรไปใช้สอน
4. การประเมินผล

กิจกรรมการเรียนการสอน

ความหมายของการเรียนการสอนที่ผู้เรียนรู้คือกระบวนการที่บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวรเนื่องจากประสบการณ์หรือการฝึกหัด (อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2540 : 13)

ความหมายของการสอนการสอนคือกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดซึ่งต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ของผู้สอน (อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2540 : 13)

กิจกรรมการเรียนการสอนหมายถึงการปฏิบัติต่างๆที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อให้การดำเนินการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและการเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุสู่จุดประสงค์การสอนที่กำหนดไว้ (อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2540 : 71)

องค์ประกอบของการเรียนการสอนแบ่งได้เป็น 4 องค์ประกอบดังนี้

1. หลักสูตร (Curriculum) เป็นการประมวลประสบการณ์ที่ได้รับการรับรองความเป็นมาตรฐานที่สถาบันการศึกษาได้กำหนดขึ้นสำหรับการเรียนการสอนรายวิชาต่างๆ และเป็นข้อกำหนดสำหรับการสำเร็จการศึกษาหลักสูตรจึงเปรียบเสมือนเป็นเข็มทิศที่ผู้สอนจะนำผู้เรียน ไปสู่จุดหมายปลายทาง

2. ผู้เรียน (Learner) มีพื้นฐานความสนใจและความถนัดเฉพาะอย่างที่แตกต่างกันจึงทำให้มีอัตราการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ต่างกันอย่างไคร้ก็ตามผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ เรื่องราวใดก็ได้ ถ้าจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมและมีเวลาเพียงพอ

3. ผู้สอน (Teacher) มีบทบาทสำคัญที่สุดในการบริหารจัดการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายอาจใช้วิธีถ่ายทอดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนผู้สอนต้องมีความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาอย่างแตกฉานมีความสามารถในการใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการถ่ายทอดความรู้ ความคิดและทักษะได้อย่างเหมาะสมและน่าสนใจ

4. เทคนิคการจัดการเรียนการสอน (Teaching Techniques) ขนาดของกลุ่ม ผู้เรียน บทบาทของผู้เรียนผู้สอนและจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเลือกใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับขนาดของกลุ่มผู้เรียน (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2552 : 5)

องค์ประกอบการเรียนการสอนทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรี (ณรุทธ์ สุทธิ์จิตต์. 2544 : 68-69)

1. ผู้เรียนทุกคนควรได้ปฏิบัติเครื่องดนตรีและในการประกอบกิจกรรม
2. เครื่องดนตรีควรอยู่ในสภาพดีไม่ชำรุด
3. ปลุกฝังการเก็บรักษาเครื่องดนตรีหลังจากการเล่น
4. วิธีปฏิบัติเครื่องดนตรีอย่างถูกวิธีเพื่อถนอมเครื่องดนตรีไม่ให้ชำรุดเสียหาย

อย่างรวดเร็ว

5. การปฏิบัติดนตรีทั้งแบบกลุ่มแบบวงและแบบเดี่ยว
6. การเล่นดนตรีโดยการเล่นและสร้างสรรค์
7. การฟังการเล่นของตนเองเพื่อประเมินผลการเรียนให้ผู้เรียนปรับปรุงตนเอง
8. ราคาเครื่องดนตรี

องค์ประกอบของการเรียนการสอนทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีไพฑูริย์ สีนลารัตน์ (2524 : 97) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. สถานที่ฝึกปฏิบัติต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาวิชาการฝึกปฏิบัติเป็นการลงมือทำงานจริงปฏิบัติงานจริงในสภาพใกล้เคียงหรือเป็นจริงมากที่สุด
2. เอกสารฝึกปฏิบัติเช่นคู่มือหรือแบบฝึกปฏิบัติ
3. การเตรียมตัวของผู้เรียนและผู้สอนเช่นต้องกำหนดจุดหมายของการฝึกกำหนดเนื้อหาเตรียมเอกสารอุปกรณ์ สถานที่และกำหนดเวลาผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรู้ มีทักษะขั้นพื้นฐานเข้าใจขั้นตอนและสิ่งที่จะเกิดขึ้นในการปฏิบัติ

วิธีการฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรี การฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีสุกรีเจริญสุข (2529 : 76-78) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. ประโยชน์ของการฝึกปฏิบัติ “ฝึกทำทุกอย่างให้สมบูรณ์ เพราะการฝึกที่ผิดเป็นเหตุให้ปฏิบัติผิด” ทำให้ไม่ต้องฝึกเพราะการฝึกคือการพัฒนาวิถียุทธไปสู่ความเก่งพัฒนาทักษะกล้ามเนื้อและพรสวรรค์ทางดนตรีให้เจริญไปในทางที่ถูกต้อง

2. สถานที่ฝึกปฏิบัติควรเป็นสถานที่ที่สงบสามารถสร้างสมาธิในการฝึกโดยไม่มีสิ่งใดมารบกวนหรือไม่รบกวนผู้อื่นห้องฝึกควรเป็นห้องส่วนบุคคลอากาศถ่ายเทได้สะดวกอุณหภูมิที่เหมาะสมคือ 75 องศาฟาเรนไฮต์

3. การฝึกปฏิบัติควรฝึกเป็นกิจวัตรประจำวันควรฝึกอย่างน้อยวันละ 2 ชั่วโมงการฝึกควรอย่างยิ่งที่จะฝึกอย่างสม่ำเสมอในขณะที่ฝึกเมื่อรู้สึกเหนื่อยควรหยุดพักเพราะไม่มีประโยชน์ที่จะฝึกเมื่อร่างกายอ่อนเพลียไม่สามารถควบคุมได้ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ผลน้อยนอกจากจะทำให้เหนื่อยมากขึ้นแล้วยังทำให้จิตใจเบื่อหน่ายต่อการฝึกอีกทอดหนึ่งพึงระลึกเสมอว่าการฝึกจะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อร่างกายและจิตใจสมบูรณ์

ลักษณะนิสัยที่ดีในการฝึกปฏิบัติ

1. การฝึกที่ดีต้องคำนึงถึงคุณภาพการฝึกเป็นสิ่งสำคัญขึ้นอยู่กับสมาธิใช้เวลาสั้นแต่มีสมาธิยอมดีกว่าใช้เวลานานแต่ไม่มีสมาธิ

2. ฝึกด้วยอัตราจังหวะช้าถือว่าเป็นหัวใจของการฝึกเพราะการฝึกช้าๆ มีโอกาสแก้ไขข้อบกพร่องสามารถสร้างสมาธิในการฝึกได้

3. ฝึกจุดอ่อนวลีที่ยากกระสวนจังหวะที่ปฏิบัติไม่ถูก

4. ใช้เครื่องเคาะจังหวะและเครื่องตั้งเสียงในการฝึกต้องมีเครื่องเคาะจังหวะควบคุมการฝึกด้วยตลอดเวลาเพื่อสร้างความแม่นยำของจังหวะนอกจากนี้ควรมีเครื่องตั้งเสียงเพื่อฝึกให้เคยกับเสียงที่ถูกต้อง

5. ทุกครั้งที่ฝึกควรมีกระจกเพราะกระจกเป็นครูที่จะบอกให้เราทราบว่าย่ำเท้า ใน การฝึกปฏิบัติถูกต้องหรือไม่

6. มีทัศนคติที่ดีต่อการฝึกนอกจากสร้างสมาธิที่ดีในการฝึกแล้วควรสร้าง ทัศนคติที่ดีต่อการฝึกฝึกเพื่อดนตรีไม่ควรฝึกเพราะถูกบังคับหรือฝึกดนตรีเพราะฐานะทางสังคม

7. บันทึกเทปทุกครั้งเพื่อฟังและแก้ไขข้อบกพร่องครั้งต่อไป

8. ฝึกความจำโดยฝึกวลีสั้นๆ 10 เที้ยว (ดูโน้ต 10 เที้ยวอาศัยความจำ 10 เที้ยวและอีก 10 เที้ยวดูโน้ตอีกครั้งหนึ่ง)

9. การฝึกทุกครั้งควรจัดตารางว่าฝึกอะไรบ้างนานเท่าใดไม่ควรฝึกอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างเดียวนเบื่อหน่ายต่อการฝึก

ประการแรก การสอนให้ผู้เรียนมีประสบการณ์เกี่ยวกับการฟังก่อนที่จะแนะนำหรือสอนเกี่ยวกับสัญลักษณ์ทางดนตรีประการที่สองผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมดนตรีทุกประเภทประการที่สามสาระดนตรีและกิจกรรมควรจัดให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนประการที่สี่ กิจกรรมที่จัดในการเรียนการสอนดนตรีควรมีความหลากหลายต่างๆ กันไปซึ่งหลักการทั่วๆ ไปที่ กล่าวมานี้มีลักษณะคล้ายคลึงกับหลักการเรียนการสอนดนตรี (Gieseking 1972 : 13-14)

1. สอนให้รู้จักเสียงก่อนสัญลักษณ์เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนการร้องก่อนเรียนเกี่ยวกับการเขียนโน้ตหรือชื่อของตัวโน้ต

2. แนะนำให้ผู้เรียนสังเกตและฟังเสียงตลอดจนลองเลียนแบบเสียงต่างๆ ที่ได้ยินเพื่อให้เห็นถึงความเหมือนความแตกต่างและผลที่เกิดจากเสียงซึ่งทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง และมีส่วนในกิจกรรมด้วยตนเองอันเป็นการดีกว่าการอธิบายสิ่งต่างๆ เหล่านี้ให้ผู้เรียนฟังซึ่งผู้เรียนไม่ได้รับประสบการณ์อย่างเต็มที่และเป็นการเรียนที่ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม

3. สอนสิ่งต่างๆ ที่ละเอียดง่ได้แก่ จังหวะทำนองลีลาของดนตรีโดยมีทั้งการสอนและการปฏิบัติควบคู่กันไปก่อนที่ผู้เรียนจะเรียนรู้และปฏิบัติบทเรียนที่เป็นผลรวมขององค์ประกอบดนตรีในระดับที่มีความยากมากขึ้น

4. ในการฝึกปฏิบัติแต่ละขั้นตอนผู้เรียนควรปฏิบัติได้เป็นอย่างดีก่อนก้าวไปสู่การฝึกปฏิบัติที่ยากขึ้นต่อไป

5. ควรใช้วิธีการอุปนัยในการสอนคือการให้ตัวอย่างฝึกปฏิบัติและค่อยสรุปเป็นหลักการและทฤษฎี

6. ให้ผู้เรียนมีโอกาสได้คิดวิเคราะห์ และฝึกปฏิบัติในเรื่องของคุณภาพของเสียง โดยที่ประยุกต์สิ่งที่ได้รับกับดนตรี

7. การสอนชื่อตัวโน้ตควรให้มีความสัมพันธ์กับบทเพลงที่ใช้ประกอบการเรียนแนวคิดหลักการสอน และวิธีการการสอนดนตรี

แนวคิด Constructivism แนวคิดนี้มีความเชื่อว่า ในการเรียนรู้ของนักเรียนจะมีความคิดของเขาเองอยู่ก่อนพร้อมที่จะรับรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่โรงเรียน แนวคิดดังกล่าวเหมาะสมสำหรับนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีไทย โดยเน้นทักษะกระบวนการที่นักเรียนเป็นผู้กระทำและฝึกปฏิบัติด้วยตนเองเป็นประการสำคัญ เป็นผู้ที่มีความคิด วิเคราะห์ วิจัยอย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีความสามารถที่จะสื่อสารกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี และเป็นผู้สร้างความรู้ขึ้นได้เอง ซึ่งการสร้างความรู้ด้วยตนเองไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่มีมานานแล้วดังจะเห็นได้จากทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Piaget ทฤษฎีการสอนของ Ausubel และทฤษฎีการสอนของ Gagne เป็นต้น แต่แนวความเชื่อเหล่านี้ยังไม่ได้มีการนำเสนอในรูปแบบที่ชัดเจน บุคคลที่ควรได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้รวบรวมแนวความคิดเป็นหลักการขึ้นมาคือ Magoon ซึ่งได้เสนอข้อตกลงเบื้องต้นไว้ 3 ประการ ที่เป็นหลักยึดถือสำหรับทฤษฎีการสร้างสรรคความรู้ ได้แก่

1. ผู้เรียนเป็นสิ่งมีชีวิตที่มีความรู้และความรู้ที่มีอยู่จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมหรือการกระทำของเขา

2. ผู้เรียนสามารถควบคุมการแสดงพฤติกรรมที่มีเหตุผล หรือพฤติกรรมที่มีวัตถุประสงค์ได้

3. ผู้เรียนมีศักยภาพหรือสมรรถภาพที่จะพัฒนาความรู้ขึ้นมาได้ด้วยตนเอง มีความตั้งใจ ใฝ่ใจต่อความหมายของการสื่อสารที่ซับซ้อนได้และสามารถแสดงบทบาทที่เหมาะสมในสังคมที่ซับซ้อนได้ (ธนิ น กระแสร์. 2554 : 28)

หลักการสอนของเพสตารอสซี ซึ่งกล่าวไว้ดังนี้

1. สอนให้ผู้เรียนฝึกร้องก่อนการเรียนโน้ตหรือสัญลักษณ์
2. แนะนำให้นักเรียนฟังเสียงและฝึกสังเกตเสียงแบบต่าง ๆ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง
3. สอนจังหวะ ทำนองและลีลาของดนตรีไปที่ละอย่างพร้อมกับการปฏิบัติควบคู่กันไป จากง่ายไปหายาก
4. ควรปฏิบัติขั้นต้นให้ได้ก่อนการปฏิบัติที่ยากขึ้น
5. ใช้วิธีสอนแบบอุปนัย (Induction) สอนจากตัวอย่างไปหาทฤษฎี
6. สอนชื่อตัวโน้ตให้สัมพันธ์กับเพลงที่เรียน
7. ผู้เรียนได้วิเคราะห์และฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับคุณภาพของเสียงประยุกต์สิ่งที่ได้รับจากดนตรี (ธนิ น กระแสร์. 2554 : 29)

หลักการสอนของคอมพรีเฮนซีฟ มิวสิคเซียนชิพ (Comprehensive Musicianship) เกิดในสหรัฐอเมริกาเป็นนักปรัชญาการสอนดนตรีเป็นหลักการสอนเยาวชนอเมริกาให้มีความถนัดทางด้านดนตรีซึ่งหมายถึง “การพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นนักดนตรีที่สมบูรณ์” หลักการสอนนี้จะครอบคลุมการสอนดนตรีในทุกระดับ วิธีการสอนตามแนวคิดนี้จัดให้ผู้เรียนเป็นทั้งผู้แสดง ผู้ฟังและผู้สร้างสรรค์ ซึ่งผู้เรียนจะได้รับสาระทางดนตรี และกระบวนการทางดนตรีไปพร้อมๆกันคือ

1. ฐานะผู้ฟังผู้เรียนได้เรียนรู้โดยอาศัยสื่อทางเสียงและทางภาพเพื่อจะได้ประสบการณ์เกี่ยวกับสาระดนตรีอย่างลึกซึ้ง
2. ฐานะผู้แสดง ผู้เรียนได้ประสบการณ์ในการฝึกทักษะทางดนตรีด้านต่างๆเช่น การร้อง การเล่น การเคลื่อนไหว ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องดนตรีได้ดีขึ้นอีกทางหนึ่ง
3. ฐานะของผู้สร้างสรรค์ ผู้เรียนได้มีโอกาสสร้างสรรค์ดนตรีตั้งแต่ระดับที่ง่าย ๆ ไปหาระดับเป็นผู้ประพันธ์เพลง นับว่าเป็นการเรียนดนตรีโดยใช้วิธีการสร้างสรรค์ที่เสริมประสบการณ์ให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของดนตรีได้เป็นอย่างดี (ธนิ น กระแสร์. 2554 : 30)

บทบาทหน้าที่ของผู้เรียนตามวิธีการสอนแนวนี้นี้ ดนตรีประกอบด้วย

1. ระดับเสียงคือ ทำนองและเสียงประสาน
2. คุณภาพของเสียง คือ สีสั่น ความดังค่อย และรูปพรรณ

วิธีการสอนของคอมพรีเฮนซีฟ มิวสิคเซียนชิพ ประกอบด้วย

1. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของดนตรี
2. การค้นพบด้วยตนเอง

3. การใช้วรรณคดีของทั่วโลกคือ เปิดกว้างให้เรียนรู้ดนตรีของทุกสังคม
4. การมีประสบการณ์ดนตรีทั้งสามด้านคือ ฐานะผู้ฟัง ผู้แสดงและผู้สร้างสรรค์ไปพร้อมๆกัน

หลักการสอนของดาลโครซ (Emile Jaques-Daleroze. 1865-1950)

ดาลโครซเป็นชาวสวิสโดยกำเนิด จบการศึกษาจากสถาบันดนตรีในกรุงเวียนนา (Vienna Conservatory) ประกอบอาชีพนักแสดง นักร้องผู้อำนวยเพลง นักประพันธ์เพลง นักกี นักเปียโน นักดนตรี และเป็นศาสตราจารย์ทางดนตรี ณ กรุงเจนีวาได้แนวคิดหลักการสอนมาจากการสังเกตและประสบการณ์ในการสอนที่ผ่านมาเป็นการสอนทฤษฎีดนตรีที่เป็นนามธรรม ทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจดนตรีอย่างแท้จริง เขาจึงคิดวิธีการสอนตามทฤษฎีที่ว่า “ร่างกายมนุษย์เป็นเครื่องดนตรีชิ้นแรก ที่มนุษย์ใช้แสดงออกทางความรู้สึก” ซึ่งวิธีการสอนที่เขาคิดนั้น เรียกว่า ยูริธึมมิคส์ (Eurhythmic) คือ การสอนที่ให้ผู้เรียนเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะดนตรี เขาใช้เสียง ฟา-ซอล ในการทำเสียงดนตรี ซึ่งเน้นให้เด็กฝึกฝน อีกด้วย ซึ่งวิธีการสอนแบบนี้ทำให้เขาสรุปได้ว่า องค์ประกอบพื้นฐานของดนตรี คือ ระดับเสียง จังหวะ และความดังค่อย (Pitch Rhythm and Dynamics) มีความเกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวทั้งสิ้น และอีกวิธีหนึ่งที่ดาลโครซเน้น คือ การอ่านโน้ต ระบบ solfege (ซอล-ฟา) และการสร้างสรรค์แบบฉับพลันหรือเฉพาะหน้า (Improvisation) โดยใช้อุปกรณ์เคลื่อนไหว การพูด เครื่องประกอบจังหวะ

หลักการสอนของโคดาย (Zoltan Kodaly. 1882-1967)

โคดายเป็นชาวฮังการี มีชื่อเสียงในฐานะนักวิชาการดนตรีและสาขาอื่นๆ นักค้นคว้าดนตรีพื้นบ้าน นักประพันธ์ นักภาษาศาสตร์ และนักปรัชญา โคดายได้สังเกตนักเรียนที่เขาเรียนในวิชาชั้นสูงของประเทศต่างๆ มีความรู้พื้นฐานทางด้านดนตรีน้อยมาก ขาดทักษะในการอ่านเพลง และร้องเพลง เขาจึงพัฒนาการสอน โดยเน้นการร้องเพลง ใช้ระบบสัญลักษณ์แทนเสียงดนตรี ใช้สัญญาณมือช่วยในการอ่าน เพลงที่ควรนำมาสอนเป็นอันดับแรกคือ เพลงพื้นบ้าน ซึ่งจัดเป็นภาษาแม่ทางดนตรี ลำดับขั้นตอนการสอนตามทักษะและความคิดทางดนตรีสำหรับเด็กเล็ก ดังนี้

1. ฝึกร้องเพลง เน้นการออกเสียงให้ถูกจังหวะ
2. ฝึกการแสดงท่าประกอบเพลงอย่างอิสระและนำมาประกอบเข้าจังหวะ
3. ฝึกคิดแสดงท่าประกอบจังหวะได้อย่างต่อเนื่อง
4. ฝึกพัฒนาความคิด โดยให้แยกแยะ เปรียบเทียบระดับเสียง ความเร็วเสียง
5. ฝึกประสาทหูและความจำ

หลักการสอนของออร์ฟ (Carl Orff. 1896-1982)

ออร์ฟกำเนิดในเยอรมัน เป็นนักประพันธ์บทเพลงบรรเลงในลักษณะการผสมวง วิธีการสอนของเขาได้รับอิทธิพลมาจากแนวคิดของ ดาลโครซ ที่ว่า ใช้อุปกรณ์เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะเพลงและความคิดสร้างสรรค์แบบฉับพลันหรือเฉพาะหน้า (Improvisation) ซึ่งเน้นกระบวนการสอน

โดยการมีส่วนต่างๆ ของร่างกายประกอบจังหวะและสามารถใช้สัญลักษณ์แสดงความสูงต่ำของเสียง การใช้เครื่องดนตรีการสร้างสรรค์ แบ่งออกเป็น 4 แบบ ได้แก่

1. การสร้างสรรค์แบบเสรี
2. การสร้างสรรค์แบบทันที
3. การสร้างสรรค์แบบใช้เวลา
4. การสร้างสรรค์แบบสมบูรณ์

จิตวิทยาในการสอนดนตรี

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยา ฌอร์ฌ สุธจิตต์ (2541 : 183-186) ได้กล่าวไว้ว่า สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนดนตรีได้โดยตรง ทั้งในเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ดนตรีให้มีระบบระเบียบ เช่น จากแนวคิดที่ง่าย ๆ ไปสู่นักคิดที่ซับซ้อน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้สาระดนตรีอย่างเป็นลำดับขั้น ซึ่งเป็นผลให้การเรียนการสอนดนตรีดำเนินไปอย่างมีความหมาย ผู้เรียนสามารถพัฒนาแนวคิดทางดนตรีไปได้อย่างต่อเนื่อง สัมพันธ์กัน นอกจากนั้น เทคนิควิธีสอนทำให้ผู้สอน มีแนวคิดในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนสนใจเรียนดนตรีมากขึ้น ครูผู้สอนควรใช้เทคนิควิธีสอนหลายวิธี เพื่อเป็นการจูงใจผู้เรียน และกระบวนการเรียนการสอนดนตรีควรเป็นกระบวนการของการเรียนรู้เกี่ยวกับเสียง ก่อนการเรียนรู้เกี่ยวกับสัญลักษณ์ของเสียง ในการเรียนการสอนดนตรี ควรคำนึงถึงประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ควรให้ผู้เรียนมีโอกาสปฏิบัติดนตรี เพื่อสร้างความเข้าใจในเนื้อหาและทักษะดนตรี การเสริมแรงจะช่วยให้การเรียนดนตรีมีประสิทธิภาพได้ การวัดผลการเรียนดนตรี ควรใช้เทคนิควิธีหลาย ๆ แบบ เพราะบางครั้งผู้เรียนอาจเรียนรู้สาระดนตรี แต่ไม่ได้แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่เห็นเด่นชัด เช่น ในเรื่องของความซาบซึ้ง ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องควรยอมรับในความรู้ความสามารถของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดการเรียนรู้ และการประเมินผล ในเรื่องของทฤษฎีการเรียนรู้ ต้องถือว่าไม่มีทฤษฎีการเรียนรู้ใดที่นำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนดนตรีได้ดีที่สุด ทั้งนี้เพราะผู้เรียนมีประสบการณ์ที่แตกต่างกัน การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพอาจได้รับการประยุกต์มาจากหลายทฤษฎี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้สอนจะพิจารณาว่าอะไรเหมาะกับนักเรียนที่สุด และใช้สิ่งนั้นเป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนดนตรี ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนดนตรีด้วยความสนใจมีความหมายและเจตคติที่ดีต่อวิชาดนตรีจิตวิทยาการสอนดนตรี เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับพื้นฐานความเข้าใจในด้านต่างๆ ที่มีผลต่อการสอนดนตรี ผู้สอนดนตรีทุกคนจึงควรมีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาการสอนดนตรี เพื่อสร้างเสริมการสอนดนตรีของตนให้มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์การสอนที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นผลให้ผู้เรียนดนตรีได้รับวิชาการความรู้ด้านดนตรีได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์นั่นเอง ผู้สอนดนตรีที่ดีคือ ผู้ที่มีจิตวิทยาในการสอนดนตรี ซึ่งควรมีความเข้าใจในเรื่องประสบการณ์ดนตรี เพราะประสบการณ์ดนตรีเป็นโครงสร้างของสาระที่เกี่ยวข้องกับการสอนดนตรีทั้งหมดที่ผู้สอนดนตรีควรคำนึงถึงซึ่งได้แก่ ลักษณะของผู้เรียนดนตรี การเรียนรู้นดนตรี สาระดนตรี และสุนทรียศาสตร์

อย่างไรก็ตามการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ เหล่านี้ย่อมมีเนื้อหารายละเอียดมากมาย บางครั้งเป็นเรื่องที่ควรแยกไปกล่าวต่างหากเพื่อความเข้าใจที่ลึกซึ้งอย่างแท้จริง เช่นในเรื่องของสาระดนตรี ซึ่งเป็นเรื่องราวโดยตรงที่ผู้สอนดนตรีควรศึกษาอย่างจริงจังจ้องแท้ เพราะเป็นสาระที่ตนนำมาใช้ถ่ายทอดให้กับผู้สอนต่อไป หรือในเรื่องของสุนทรียศาสตร์ที่มีกฎเกณฑ์สาระเนื้อหามากมาย เน้นหนักไปในด้านการจัดองค์ประกอบด้านศิลปะให้สวยงาม และด้านวิทยาศาสตร์ เพื่อให้เข้าใจถึงองค์ประกอบที่มีผลต่อการรับรู้ด้านความสวยงามของมนุษย์ต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ทางศิลปะเป็นต้น สาระเหล่านี้ผู้สอนดนตรีควรศึกษา โดยเป็นเนื้อหาวิชาต่างหากแยกไปจากจิตวิทยาการสอนดนตรี สำหรับในเรื่องของจิตวิทยาการสอนดนตรีที่ใกล้ชิด และเป็นประโยชน์โดยตรงกับผู้สอนดนตรี ได้แก่ เรื่องราวของผู้เรียนดนตรีและการเรียนรู้ดนตรีซึ่งเป็นสิ่งที่จิตวิทยามีส่วนเกี่ยวข้องอย่างเห็นได้ชัด

ผู้สอนดนตรี ควรมีความรู้สึกซึ่งในเรื่องของผู้เรียน และการเรียนรู้ดนตรี เพราะเป็นสาระที่สามารถเปลี่ยนแปลงหรือปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลาในกระบวนการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนและวัตถุประสงค์ของการสอนดนตรี สาระทั้งสองเรื่องนี้จิตวิทยามีส่วนสำคัญในการวางรากฐานความเข้าใจเป็นอย่างมาก จึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับจิตวิทยาการสอนดนตรีเนื้อหาสาระทางจิตวิทยา เกี่ยวข้องโดยตรงกับพัฒนาการของมนุษย์ในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นทางด้านร่างกายสติปัญญา อารมณ์ และสังคม ในฐานะที่ผู้เรียนดนตรีไม่ว่าอยู่ในระดับชั้นใดหรือวัยใดก็ตามย่อมมีพัฒนาการโดยทั่วไป เป็นไปตามทฤษฎีทางจิตวิทยาพัฒนาการ ที่ผู้เชี่ยวชาญทางจิตวิทยาทำการศึกษารวบรวม และสร้างเป็นทฤษฎีขึ้นมา ผู้สอนดนตรีควรมีความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีพัฒนาการที่ดี ถ้าต้องการผู้สอนดนตรีที่เชี่ยวชาญเพราะทำให้ผู้สอนดนตรีมีความเข้าใจในผู้เรียนของตน ซึ่งเป็นผลให้สามารถถ่ายทอดวิชาความรู้ด้านดนตรีให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามศักยภาพที่ตนเองมีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดด้านการเรียนรู้ดนตรีก็เช่นเดียวกับด้านพัฒนาการของผู้เรียน มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับทฤษฎีการเรียนรู้ที่นักจิตวิทยาได้พยายามค้นหาคำตอบ และสร้างทฤษฎีด้านการเรียนรู้ของมนุษย์ขึ้นมา ทฤษฎีหรือหลักการสอนดนตรีที่กล่าวไว้ในหนังสือเล่มนี้ ได้แก่ หลักการของดัลโครซ ออร์ฟ และโคดาเยล้วนอยู่บนรากฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยาทั้งสิ้น จึงทำให้หลักการสอนเหล่านี้เป็นที่แพร่หลายทั่วโลก หลักการรับรู้ของบรูเนอร์เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ได้ในการเรียนเรื่องดนตรี เพราะภาษาดนตรีเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับเรื่องของเสียง และสัญลักษณ์ที่ใช้บันทึกแทนเสียง ดังนั้นการศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยาควบคู่ไปกับหลักการสอนดนตรีต่างๆทำให้ผู้ศึกษาเกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงหลักการต่าง ๆ ที่นักดนตรีศึกษากล่าวไว้ในหลักการของแต่ละคน ซึ่งเป็นผลให้ผู้ศึกษาสามารถคิดวิเคราะห์และนำหลักการสอนดนตรีต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับสภาพการเรียนของผู้สอนดนตรีหรือสามารถคิดวิธีการสอนของตนเองขึ้นมาได้ในที่สุดเมื่อก้าวถึงการเรียนการสอนดนตรี มีความหมายรวมไปถึงการวัดและประเมินผลด้วย เพราะการจัดและประเมินผลอยู่ในกระบวนการเรียนการสอนด้วย การวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญในกระบวนการเรียนการสอน ผู้สอนดนตรีที่ดีจึงควรมี

ความรู้เกี่ยวกับการจัดและประเมินผลเป็นอย่างดีด้วย มิใช่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนเท่านั้น ทางจิตวิทยามีการศึกษาเรื่องการวัดและประเมินผลไว้เช่นเดียวกัน ซึ่งผู้สอนควรศึกษาเพื่อให้มีความเข้าใจในเทคนิควิธีการวัดและประเมินอย่างถูกต้องเหมาะสม นอกจากการศึกษาเรื่องการวัดและประเมินผลด้านดนตรีซึ่งมีการศึกษาไว้อย่างกว้างขวางเช่นกัน ผู้สอนดนตรีควรระลึกไว้เสมอว่าตนจะสอนได้อย่างไร แต่ถ้าการวัดและประเมินผลไม่เป็นไปตามหลักการ ย่อมทำให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนไม่บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนการสอนดนตรีที่ได้ตั้งใจหรือมุ่งหวังไว้ และกระบวนการวัดและประเมินผลที่ผิดพลาด เป็นสิ่งทำลายความหมายของการเรียนการสอนที่ดี ผู้สอนดนตรีที่ดีจึงควรเป็นทั้งครูดนตรีที่สอนดี และผู้วัดและประเมินผลที่มีหลักการในเวลาเดียวกัน

ปัจจัยที่สัมพันธ์เกี่ยวกับการเรียนรู้ ผู้สอนดนตรีควรศึกษาทำความเข้าใจให้ดี เช่น ในเรื่องของความพร้อม ความสนใจ การตั้งใจ เขาว่าปัญญาและสภาพแวดล้อม เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อการเรียนรู้ดนตรีทั้งสิ้น ถ้าผู้สอนดนตรีมีความเข้าใจ และนำหรือจัดสิ่งเหล่านี้มาใช้ให้ถูกต้องเหมาะสมในการเรียนการสอนของตน ย่อมจะช่วยให้การเรียนการสอนดนตรีของตนมีประสิทธิภาพมากขึ้นอย่างแน่นอนความเกี่ยวข้องของจิตวิทยากับสาระดนตรีอีกแง่หนึ่ง ได้แก่การจัดหลักสูตรดนตรีซึ่งผู้สอนที่มีความรู้ในเรื่องทฤษฎีการเรียนรู้ ทฤษฎีพัฒนาการย่อมนำสาระดนตรีมาจัดเป็นหลักสูตรเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน หรือเป็นผู้ที่สามารถปรับหลักสูตรดนตรีที่ตนจำเป็นต้องใช้ให้มีความเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนที่ตนรับผิดชอบอยู่ได้ การกำหนดหลักสูตร หรือแผนการสอนจัดเป็นสิ่งสำคัญมากเพราะเป็นสิ่งที่ผู้สอนดนตรีใช้ยึดถือเป็นแนวในการสอนของตน ในสภาพปัจจุบันหลักสูตรดนตรีในประเทศไทยตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษา กำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ผู้สอนดนตรีจำเป็นต้องยึดหลักสูตรเหล่านี้เป็นแนวปฏิบัติ อย่างไรก็ตามผู้สอนดนตรีควรมีความรู้ความสามารถในการปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนของตนซึ่งพื้นฐานทางด้านจิตวิทยาที่กล่าวมา และสาระดนตรีเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การปรับหลักสูตรที่มีอยู่เป็นแผนการสอนที่เหมาะสมได้

จิตวิทยาการสอนดนตรี เป็นสาระสำคัญที่ช่วยให้ผู้สอนดนตรีมีความเข้าใจในการสอนดนตรี เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้เรื่องราวของดนตรีได้อย่างมีคุณค่า มีความหมาย เพื่อความซาบซึ้งในสุนทรียรสของดนตรีในที่สุด เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาโดยตรงได้แก่ ทฤษฎีพัฒนาการของผู้เรียน ทฤษฎีการเรียนรู้และปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้ ส่วนเรื่องสาระดนตรีและสุนทรียศาสตร์แม้จะไม่เกี่ยวข้องกันกับจิตวิทยา แต่ถ้ากล่าวถึงจิตวิทยาการสอนดนตรีแล้วย่อมเกี่ยวข้องด้วย เพราะสาระทั้งสองเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับดนตรีโดยตรง อย่างไรก็ตามการนำทฤษฎีทางจิตวิทยามาใช้ในการจัดสาระดนตรี หรือสุนทรียศาสตร์เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เป็นสิ่งที่ทำให้การเรียนการสอนดนตรีมีประสิทธิภาพได้อย่างแน่นอน จึงกล่าวได้ว่า จิตวิทยาการสอนดนตรีเป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้สอนดนตรีควรให้ความสำคัญเป็นอย่างดี เพื่อการสอนดนตรีที่ถูกต้องเหมาะสมของตนเองผู้สอนดนตรีต้องมีความรู้เกี่ยวกับผู้เรียนในวัยต่าง ๆ ทฤษฎีการเรียนรู้ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้ ประสบการณ์ดนตรี สุนทรียศาสตร์

วิธีการสอนดนตรี การเรียนรู้ดนตรี และวิถีทางในการพัฒนาความสามารถทางดนตรี ล้วนเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้สอนดนตรีได้เรียนรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาการสอนดนตรี เพื่อช่วยให้ผู้สอนดนตรีมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวดีขึ้น ในส่วนของผู้สอนดนตรี ควรมีความเข้าใจในตนเองพยายามนำความรู้ต่างๆ มาใช้ในการสอนดนตรีให้ดีที่สุด ทำให้การเรียนการสอนดนตรีมีระบบระเบียบ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะไม่เกิดขึ้นถ้าผู้สอนดนตรีไม่เข้าใจในตนเอง แต่เข้าใจคนอื่นหรือสิ่งอื่น ๆ ในกระบวนการเรียนการสอนเท่านั้น ผู้สอนดนตรีจึงควรเปิดใจตนเองให้กว้าง ศึกษาตนเองควบคู่ไปกับปัจจัยต่าง ๆ เพื่อพัฒนาปรับปรุงการสอนดนตรีที่ตนรับผิดชอบอยู่ให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งย่อมเป็นผลดีต่อผู้เรียนต่อกระบวนการเรียนการสอนและในที่สุดเป็นผลดีต่อวงการดนตรีศึกษาของไทย

การวัดผลและประเมินผล

1. การวัดผลหมายถึงการวัดผลการเรียนของผู้เรียนของผู้เรียน

2. การประเมินผลหมายถึงการได้ค่าจากการวัดมาแล้วและมีการประเมินค่าจากการวัดออกมาเป็นรูปแบบรูปของคุณภาพว่าดีมากน้อยเพียงใดการประเมินผลอาจเป็นเชิงปริมาณซึ่งได้มาจากการวัดซึ่งได้มาจากการวัดรวมกับ การประเมินค่าหรืออาจจะไม่ต้องอิงการวัดผลซึ่งเป็นเรื่องของปริมาณและแบ่งได้ 2 ลักษณะคือ 1) การประเมินผลคือข้อมูลเชิงปริมาณของผู้เรียน (การวัดผล) รวมกับการประเมินค่า 2) การประเมินผลคือข้อมูลเชิงคุณภาพของผู้เรียน (มิได้เป็นการวัดผล) รวมกับการประเมินค่าการประเมินผลดนตรีที่สมบูรณ์ ควรเป็นการประเมินผลที่ประกอบด้วยการประเมินผลดังกล่าวทั้งสองลักษณะเนื่องจากดนตรีเป็นวิชาที่มีเนื้อหาทักษะและสัมพันธ์กับเจตคติแนวคิดของผู้เรียนซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับความซาบซึ้งของผู้เรียน (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2541 : 188)

3. หลักการวัดผลและประเมินผล

3.1 คุณสมบัติการวัดผลและประเมินผลคุณสมบัติสำคัญได้แก่ ความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ของการวัดผลและการประเมินผลถ้าการวัดผลและประเมินผลมีองค์ประกอบทั้งสองเป็นพื้นฐานผลที่ได้ย่อมมีประโยชน์และเป็นเครื่องชี้บอกความสามารถและความสำเร็จในการเรียนของผู้เรียนรวมไปถึงความสำเร็จของการสอนของครูผู้สอนได้อย่างแท้จริง

3.1.1 ความเที่ยงตรง (Validity) เกี่ยวข้องกับการวัดผลในลักษณะของการวัดให้ได้ในสิ่งที่ตั้งใจไว้กล่าวคือการเลือกสรรเนื้อหาที่เรียนไปออกมาจำนวนหนึ่งเพื่อใช้เป็นตัวแทนของเนื้อหาทั้งหมดและนำมาสร้างเป็นแบบทดสอบในลักษณะต่างๆ เพื่อใช้วัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนซึ่งรวมถึงพฤติกรรมต่างๆ ที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้การประเมินผลที่อิงความเที่ยงตรงในการวัดนี้ ย่อมจะมีประโยชน์อย่างแท้จริง

3.1.2 ความเชื่อถือได้ (Reliability) เป็นคุณสมบัติสำคัญอีกประการหนึ่งของการวัดผลซึ่งเป็นคุณสมบัติของการวัดผลในด้านความคงที่ที่วัดได้ กล่าวคือไม่ว่าจะใช้การวัดผลนั้นเมื่อใดผลที่ได้ควรจะคงที่ไม่แปรเปลี่ยนไปซึ่งจะทำให้การประเมินผลมีความเชื่อถือได้ ผลที่ได้ จึงมีประโยชน์โดยตรง

3.2 วิธีการวัดและการประเมินผลการวัดผลและการประเมินผลเป็นระยะๆ ในระหว่างเรียนหรือการวัดและประเมินผลเชิงกระบวนการ (Formative Evaluation) การวัดการประเมินผลรวมหลังจากเรียนเสร็จสิ้นลงหรือการประเมินผลเชิงผลงาน (Summative Evaluation) ซึ่งการวัดและประเมินผลทั้งสองลักษณะนี้ช่วยให้ผู้สอนได้ผลการประเมินที่ครบถ้วนสมบูรณ์ในทุกด้านตัวอย่างของการประเมินผลในระหว่างเรียนได้แก่ การเรียนจบแต่ละชั่วโมงหรือแต่ละหัวข้อย่อๆ ก็จะมีการให้ทำข้อสอบสั้นๆ หรือให้ปฏิบัติทักษะส่วนการประเมินผลรวมคือการสอบก่อนปิดภาคเรียนหรือสอบกลางภาคเรียนซึ่งเป็นการสอบที่มีเนื้อหาทั้งหมดของการเรียนวิชานั้นๆ หรือ ตอนใหญ่ๆ ของวิชานั้นๆ

3.3 ความครบถ้วนหลักในการวัดและประเมินผลที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือการวัดผลและการประเมินผลให้ได้ความครบถ้วนของสาระดนตรีกล่าวคือควรจะใช้วิธีการวัดผลหลายๆ รูปแบบเพื่อจะได้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนในเรื่องเกี่ยวกับวิชาความรู้ที่เรียนไปให้มากที่สุดทั้งนี้จะช่วย ให้ผลการประเมินมีความเที่ยงตรงขึ้นการเรียนการสอนดนตรีเกี่ยวข้องกับเนื้อหาซึ่งจัดได้ว่าเป็นทฤษฎีสามารถวัดผลโดยใช้ข้อทดสอบต่างๆ ได้ นอกจากนี้ทักษะดนตรีเช่นการร้องการเล่นเป็นการปฏิบัติที่ต้องมีการวัดผลโดยผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมเป็นรายบุคคลซึ่งไม่ใช่เป็นลักษณะของการใช้แบบทดสอบส่วนสุดท้ายคือด้านเจตคติซึ่งการวัดผลมักจะได้อาจมาจากการสังเกตสัมภาษณ์ตลอดระยะเวลาการเรียนการสอน การวัดผลในลักษณะต่างๆ นี้ทำให้ได้ผลรวมที่เป็นตัวแทนของผู้เรียนซึ่งใช้ข้อมูลในการตัดสินว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความรู้ความสามารถหรือสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนดนตรีอยู่ในระดับใดการเรียนดนตรีอยู่ในระดับใดตามเกณฑ์ที่ผู้สอนกำหนดเอาไว้

3.4 ความสะดวกหลักในการประเมินผลประการสุดท้ายคือความสะดวกและเหมาะสมของการวัดและประเมินผล (Practicality) ในการวัดผลผู้สอนควรคำนึงด้วยว่าควรใช้การวัดผลวิธีใดหรืออย่างไรเพื่อให้ได้ข้อมูลมาใช้ในการประเมินผลได้อย่างครบถ้วนและไม่ลำบากต่อการปฏิบัติเช่นการใช้แบบทดสอบแบบอธิบายความซึ่งมีความง่ายในการเตรียมแต่อาจจะมีความยากสำหรับผู้เรียนที่จะอธิบายความในลักษณะเนื้อหาบางอย่างและเป็นการยากและเสียเวลาในการตรวจสำหรับผู้สอนถ้าหากมีผู้เรียนเป็นร้อยคนแบบทดสอบจึงควรใช้รูปแบบอื่นอีกตัวหนึ่ง คือการสังเกตผู้สอนอาจจะพบกับความยากลำบากและเสียเวลาในการสังเกตพฤติกรรมบางอย่างของผู้เรียนเพื่อให้ได้ข้อมูลมาใช้ในการประเมินผลเจตคติบางอย่างผู้สอนจึงอาจจะใช้วิธีการสังเกตขึ้นมาเพื่อให้ช่วยให้การรวบรวมข้อมูลง่ายขึ้นเช่นกำหนดช่วงสังเกตแบบสุ่มเวลาหรืออาจจะใช้วิธี สัมภาษณ์แทนการสังเกตถ้าผู้สอนรู้สึก พบว่าวิธีการ นี้สะดวกและเหมาะสมกว่าการสังเกตในบาง สถานการณ์ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2541 : 188)

การวัดผลหมายถึงกระบวนการบ่งชี้ผลผลิตหรือคุณลักษณะที่วัดได้จากเครื่องมือ วัดผลประเภทใดประเภทหนึ่งอย่างมีระบบดังนิยามที่ว่า การวัดผลคือการกำหนดตัวเลขให้กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. 2552 : 5)

การวัดผล (Measurement) หมายถึงกระบวนการหาปริมาณหรือจำนวนของสิ่งต่างๆ โดยใช้เครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่งมาวัดผลจากการวัดมักจะออกมาเป็นตัวเลขสัญลักษณ์หรือข้อมูลถ้าครูเห็นว่าการสัมภาษณ์เป็นการสิ้นเปลืองเวลาอาจจะสร้างแบบสอบถามแล้วแจกให้นักเรียนทำการกรอกข้อมูลตามที่ครูต้องการก็เป็นการวัดผลซึ่งเรียกเครื่องมือชนิดนี้ว่าแบบสอบถาม จากการที่ยกตัวอย่างข้างต้นนี้ชี้ให้เห็นประเด็นสำคัญ 2 ประการคือ

1. การวัดผลต้องมีเครื่องมือและเครื่องมือที่ใช้ในการวัดมีหลายๆ ชนิดจนสามารถนับได้ครบถ้วนและพึงสังเกตว่าที่ใดมีกิจกรรมย่อมมีการวัดผลเกิดขึ้นด้วยเสมอ

2. การวัดผลย่อมเป็นกระบวนการกล่าวคือต้องมีขั้นตอนในการวัดได้แก่

ขั้นที่ 1 กำหนดจุดมุ่งหมายหรือลักษณะที่จะวัดคือจะวัดอะไรหรือวัดลักษณะใด

ขั้นที่ 2 สร้างหรือเลือกเครื่องมือที่จะวัดให้สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการจะวัด

ขั้นที่ 3 ทำการวัดในสิ่งนั้น

ขั้นที่ 4 เสนอผลการวัดที่ได้อาจจะเป็นตัวตัวเลขสัญลักษณ์หรือข้อมูลที่ต้องการ

(สมนึก ภัททิยธนี. 2537 : 1-3)

การประเมินผลทางดนตรีการประเมินผลดนตรีสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท

1. การประเมินผลเกี่ยวกับเนื้อหาดนตรี ได้แก่องค์ประกอบดนตรี (จังหวะทำนองเสียงประสาน รูปแบบรูปพรรณสีสันลักษณะของเสียง) วรรณคดีดนตรี (บทเพลงและประวัติดนตรี) ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับทฤษฎีดนตรีสามารถประเมินผลโดยใช้การทดสอบในรูปของข้อสอบลักษณะต่างๆ ได้ เนื่องจากเป็นการประเมินผลด้านการเนื้อหาแนวคิดมีได้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติดนตรี นอกจากนี้สิ่งที่สามารถวัดได้ในลักษณะของเนื้อหาเช่นกันคือทักษะการฟังสามารถวัดได้โดยใช้แบบทดสอบเพราะเป็นทักษะที่สามารถแสดงออกได้โดยการบรรยายหรือการทำข้อสอบหลังจากที่ได้ฟังเพลงและการสร้างสรรค์โดยเฉพาะการประพันธ์นั้น สามารถวัดโดยให้ผู้เรียนประพันธ์คล้ายกับการเขียนเรียงความได้นอกเหนือไปจากการวัดการสร้างสรรค์ในเชิงทักษะการประเมินผลเนื้อหาดนตรีควรประเมินระดับการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้แง่มุมต่างๆ ความเข้าใจและแนวคิดรวมทั้งการนำความรู้ไปใช้ การคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่าด้วยอัตราส่วนของจำนวนข้อหรือน้ำหนักของการเรียนรู้ในแต่ละประเภทขึ้นอยู่กับผู้สอนว่าจะเห็นความสำคัญของส่วนไหนมากกว่า (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2544 : 193)

2. การประเมินผลทักษะด้านดนตรีการประเมินผลทักษะดนตรีเกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติซึ่งสามารถกระทำได้ใน 2 ลักษณะตามประเภทของการปฏิบัติดนตรีคือการปฏิบัติเดี่ยวและการปฏิบัติกลุ่มอย่างไรก็ตามเมื่อกล่าวถึงการประเมินผลทักษะดนตรีมักมุ่งเน้นไปที่การปฏิบัติเดี่ยวมากกว่าเนื่องจากเป็นการประเมินผลภาคปฏิบัติกระบวนการประเมินผลจึงต้องกระทำเป็นรายบุคคลย่อมต้องใช้เวลาช่วงหนึ่งของการสอนดังนั้นในการวางโครงการสอนผู้สอนจึงควรคำนึงถึงระยะเวลาที่ใช้ในการประเมินผลทักษะดนตรีด้วย (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2544 : 193)

3. การประเมินผลเจตคติคนตรี เป็นการประเมินผลเกี่ยวกับเจตคติที่เกี่ยวข้องกับ รสนิยม ความชอบ ความสุนทรีย์และความซาบซึ้งที่เกิดขึ้นจากผู้เรียนเป็นสำคัญ การประเมินผลใน ลักษณะนี้อาจได้ข้อมูลในรูปแบบของคำบรรยาย ทั้งนี้เพื่อสะท้อนสิ่งที่อยู่ในตัวผู้เรียนออกมาให้ ประจักษ์แก่ผู้สอน (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2544 : 193-203)

กล่าวโดยสรุปจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรื่ององค์ความรู้เกี่ยวกับการ เรียนการสอนดนตรีทำให้ทราบว่า ทุกสิ่งล้วนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนการสอนดนตรีส่วน การวัดผลและการประเมินผลถือว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญและขาดไม่ได้สำหรับครูผู้สอน เพราะเป็น สิ่งสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองไปในทิศทางที่เหมาะสมและถูกต้องส่งผลให้เกิดการขี้นวัดเพื่อ เกิดการจัดลำดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ทำให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บริบทของพื้นที่ทำการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจพื้นที่ในบริเวณที่ทำการวิจัยเป็นบริเวณพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชารายละเอียดของพื้นที่ดัง ภาพประกอบ 2

ที่มา : www.canbypublications.com

ภาพประกอบ 2 แสดงการชี้จุดที่ตั้งมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลป์

ประวัติความเป็นมาของกรุงพนมเปญ

กรุงพนมเปญเป็นเมืองหลวงของประเทศกัมพูชาเมื่อ ค.ศ. 1866 เป็นเมืองที่มีความสำคัญและมีประชากรจำนวนมาก เมืองแห่งนี้ถูกวางรากฐานไว้ตั้งแต่ศตวรรษที่ 15 ภายหลังจากการละทิ้งอาณาจักรอังกอร์ เมืองพนมเปญกลับมาเป็นศูนย์กลางการค้าขายอย่างรวดเร็ว เนื่องจากทำเลที่ดีในการขนถ่ายสินค้าจากแม่น้ำโขงตอนใต้ ทางตะวันออกเฉียงใต้ของโตนเลสาบ และทางด้านเหนือจากปากแม่น้ำโขง กรุงพนมเปญมีประชากรเพิ่มมากขึ้นถึงประมาณ 5 แสนคนในปี ค.ศ. 1970 ช่วงสงครามกลางเมืองของชาวเขมรระหว่างปี ค.ศ. 1970 – ค.ศ. 1975 ประชาชนชาวกัมพูชากว่า 2 ล้านคนต้องอพยพออกจากเมืองต่างๆ ไปอยู่ในชนบท และถูกทารุณกรรมอย่างโหดร้ายจากผู้ปกครองฝ่ายกัมพูชาประชาธิปไตย (ค.ศ. 1975 – ค.ศ. 1979) เมื่อการปกครองถูกล้มล้างผู้ที่เคยอยู่อาศัยในเมืองจำนวนมากได้เดินทางกลับเมืองที่ไม่มีบริการสาธารณะต่างๆ และโครงสร้างพื้นฐานใน

เมืองพังพินาศ ในปี ค.ศ. 1980 การบริการต่างๆ เริ่มกลับคืนสู่สภาพเดิม และเมืองก็กำลังกลับมาเป็นเมืองท่าการค้าที่สำคัญชื่อเมืองพนมเปญนั้น ได้มาจากชื่อภูเขาเล็กๆ ที่อยู่ทางด้านทิศเหนือของเมือง (David. 1988 b : 252)

ข้อมูลสถานที่สำคัญ

1. พระราชวังที่ประทับของกษัตริย์กัมพูชา
2. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ สถานที่รวบรวมโบราณวัตถุอันทรงคุณค่าของอาณาจักรกัมพูชา
3. วัดพนม ซึ่งตั้งอยู่บนเนินเขาเล็กๆ ใจกลางกรุงพนมเปญภายในวัดจะประดิษฐานพระพุทธรูป และรูปปั้นของนางเพ็ญซึ่งตามตำนานกล่าวว่า นางเพ็ญเป็นผู้พบพระพุทธรูปองค์นี้ลอยน้ำมาจึงได้อัญเชิญมาประดิษฐานไว้ต่อมาภายหลังเมื่อมีการสถาปนาบริเวณนี้เป็นเมืองหลวงจึงได้ชื่อว่ากรุงพนมเปญตามชื่อของวัดแห่งนี้
4. มหาวิทยาลัยกวมินทรวิจิตรศิลปะ (Royal University of Fine Arts) เป็นสถาบันการศึกษาที่ดำเนินการสอนให้กับนักเรียนที่มีใจรักทางด้านศิลปะทางดนตรีและนาฏศิลป์ (Nick Ray. 2006 : 80-85)

มหาวิทยาลัยกวมินทรวิจิตรศิลปะ (Royal University of Fine Arts)

เป็นสถานที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งในกรุงพนมเปญ สถาบันการศึกษานี้ได้ดำเนินการสอนให้กับนักเรียนที่มีใจรักทางด้านศิลปะทางดนตรีและนาฏศิลป์ (Nick Ray. 2006 : 80-85) โดยจัดตั้งเป็นโรงเรียนสอนศิลปะในปี 1918 และได้รับสถานะเป็นมหาวิทยาลัยในปี 1965 และได้ถูกปิดโดยเขมรแดงในปี 1975 หลังจากนั้นเมื่อสงครามทางการเมืองได้สิ้นสุดลง ในปี 1980 มหาวิทยาลัยแห่งนี้ได้เปิดทำการขึ้นอีกครั้งหนึ่งและมาพร้อมภายใต้การอุปถัมภ์ของกระทรวงวัฒนธรรมและวิจิตรศิลป์ ได้รับการยอมรับให้เป็นศูนย์การวิจัยทางวิทยาศาสตร์วัฒนธรรมซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่ออนุรักษ์และพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรมของเขมร

มหาวิทยาลัยกวมินทรวิจิตรศิลปะ (Royal University of Fine Arts) หรือ RUFA (รูกฟา) ยังมีส่วนร่วมในกระบวนการการปฏิรูปและการปรับปรุงระบบการศึกษาต่อเนื่อง เพื่อยกระดับการศึกษาในราชอาณาจักรกัมพูชาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โปรแกรมการศึกษาได้ดำเนินการตามมาตรฐานการสอนแบบ International อย่างต่อเนื่องมุ่งมั่นที่จะสอนวิธีการในปัจจุบันและที่จะใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการรักษาความงามทางด้านศิลปะ Cambodia และตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์เช่นเดียวกับการเจริญเติบโตของความคิดสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่องของวัฒนธรรมกัมพูชา หลักสูตรที่เปิดสอนคือ ศิลปะศาสตร์ ดนตรีเขมรแบบดั้งเดิม นาฏศิลป์และการละคร ดนตรีตะวันตก นาฏศิลป์ตะวันตก

ภาพประกอบ 3 บรรยากาศร้านค้าที่ตั้งอยู่รอบรั้วมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะ

ภาพประกอบ 4 บริเวณด้านหน้าทางเข้ามหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะ

กล่าวโดยสรุปจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรื่องบริบทของพื้นที่ทำการวิจัย ทำให้ทราบว่า บริเวณพื้นที่นี้เป็นสถานที่ตั้งสถาบันการศึกษาของรัฐที่เกี่ยวข้องกับงานด้านศิลปะทุกแขนง อีกทั้งบริเวณพื้นที่โดยรอบก็ยังเป็นแหล่งงานด้านศิลปะและวัฒนธรรมของกัมพูชามีให้เห็นโดยทั่วไป

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดเรียนการสอนและมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ” นอกจากผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วยังศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ทางด้านสังคมวิทยา มานุษยวิทยาและวัฒนธรรม ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดและหลักทฤษฎีมาประกอบการวิจัย เพื่อให้การวิจัยมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ทฤษฎีการจัดการ

ทฤษฎีการจัดการองค์การของฟาโยล (Fayol. 1949 : 20-41 ; cited in Ornstein. 2000 : 7) เป็นวิศวกรและนักอุตสาหกรรมชาวฝรั่งเศส และได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งทฤษฎีองค์การ (The Father of Organization Theory) ฟาโยล เป็นผู้จัดการบริษัทเหมืองถ่านหินใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของฝรั่งเศส ได้ให้หลักการเกี่ยวกับหน้าที่ของผู้จัดการ และหลักการของการจัดองค์การ จากประสบการณ์ของตนเองไว้ดังนี้

1.1 หน้าที่พื้นฐานของการจัดการพื้นฐานในการจัดการ(Basic Management Functions) ฟาโยลเห็นว่าผู้จัดการทุกคน (Managers) มีหน้าที่สำคัญอยู่ในองค์การ 5 ประการคือ การวางแผน (Planing) การจัดองค์การ (Organization) การบังคับบัญชา (Commanding) การประสานงาน (Coordinating) และการควบคุม (Controlling)

1.2 หลักการของการจัดองค์การ นอกจากกำหนดหน้าที่พื้นฐานของการจัดการแล้ว ฟาโยลยังได้กำหนดหลักการสำหรับการจัดการกับองค์การ (Management of Organization) ไว้ 14 ประการ ดังต่อไปนี้

1.2.1 การแบ่งงานกันทำ (Division) of Work) ความมุ่งหมายของการแบ่งงานกันทำ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของงานโดยลดการสูญเปล่าเพิ่มผลผลิต และทำให้การฝึกอบรมง่ายขึ้น

1.2.2 อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ (Authority and Responsibility) อำนาจหน้าที่ คือ สิทธิ (Right) ในการออกคำสั่ง และอำนาจ (Power) ในการทำให้ผู้อื่นเชื่อฟัง ส่วนความรับผิดชอบ ซึ่งไปตามอำนาจหน้าที่เป็นความจำเป็นที่ต้องทำงานตามหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายให้สำเร็จ

1.2.3 วินัย (Discipline) วินัย หมายถึง การเคารพในกฎระเบียบที่ควบคุมองค์การ ข้อตกลงระหว่างองค์การกับผู้ทำงานต้องมีความชัดเจน และสภาวะของวินัยในกลุ่มใดในองค์การขึ้นอยู่กับคุณภาพของภาวะผู้นำ

1.2.4 เอกภาพของการบังคับบัญชา (Unity of Command) ผู้ทำงานควรได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบา (Superior) แต่เพียงผู้เดียวเท่านั้น ถ้ายึดหลักการข้อนี้จะเลี่ยงปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และวินัย

1.2.5 เอกภาพของทิศทาง (Unity of Direction) กิจกรรมคล้ายคลึงกันที่มุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน ควรจัดกลุ่มให้อยู่ภายใต้ผู้จัดการคนเดียว

1.2.6 ความสนใจส่วนตัวเป็นรอง (Subordination of Individual Interest) ความสนใจของแต่ละคนและกลุ่มคนภายในองค์การควรมาที่หลังความสนใจขององค์การโดยรวม

1.2.7 การให้ค่าตอบแทน (Remuneration) การให้ค่าตอบแทนเป็นตัวเงินหรือค่าชดใช้ต่างๆ ควรยุติธรรมและเป็นที่ยอมรับของทั้งสองฝ่าย คือ ฝ่ายผู้ทำงานและฝ่ายองค์การ

1.2.8 การรวมอำนาจ (Centralization) ผู้จัดการควรรักษาไว้ซึ่งความรับผิดชอบขั้นสุดท้าย (Final Responsibility) แต่ควรให้ผู้ใต้บังคับบัญชา (Subordinates) มีอำนาจหน้าที่พอปฏิบัติภารกิจได้สำเร็จระดับที่เหมาะสมของการรวมอำนาจย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ปริมาณที่เหมาะสมของการรวมอำนาจที่จะใช้ในแต่ละกรณีเป็นที่สงสัย

1.2.9 สายบังคับบัญชา (Scalar Chain) สายการบังคับบัญชา (Scalar Chain หรือ Chain of Command) คือ สายของหัวหน้า (Supervisors) นับตั้งแต่ตำแหน่งผู้มีอำนาจสูงสุดจนถึงตำแหน่งล่างสุดสายการบังคับบัญชาจะต้องชัดเจนและถือว่าแนวปฏิบัติตลอดเวลา

1.2.10 ระเบียบ (Order) ทรัพยากรที่เป็นบุคคลและสิ่งของควรมีการประสานกันและอยู่ถูกกาลเทศะ หรืออยู่ถูกที่ในเวลาที่เหมาะสม

1.2.11 ความยุติธรรม (Equity) ความต้องการความยุติธรรมและการปฏิบัติเท่าเทียมกัน ผู้จัดการต้องคำนึงถึงเสมอเมื่อจัดการกับผู้ใต้บังคับบัญชา หรือผู้ทำงาน

1.2.12 ความมั่นคงของบุคลากร (Stability of Personnel) องค์การประสบความสำเร็จต้องมีกองปฏิบัติงาน (Workforce) ที่มั่นคงการปฏิบัติของฝ่ายการจัดการควรส่งเสริมพัฒนาการทำงานระยะยาวให้กับองค์การ

1.2.13 การริเริ่ม (Initiative) ฝ่ายการจัดการควรส่งเสริมให้ผู้ทำงานพัฒนาและดำเนินแผนการปรับปรุงงานให้ดีขึ้น

1.2.14 ความสามัคคี (Esprit de Corps) ผู้จัดการควรส่งเสริมและรักษาทีมงาน น้ำใจหมู่พวก และความรู้สึกเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวระหว่างผู้ทำงานทั้งหมด

กล่าวโดยสรุปคือ หลักการจัดการกับองค์การของฟายอล จะมุ่งเน้นการบัญชาการโดยจัดสรรอำนาจหน้าที่ อย่างเป็น ระบบ ระเบียบแบบแผนตามที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้ความยุติธรรมและความมั่นคงแก่องค์กรถือว่าการจัดการจะต้องเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดไป

2. ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่การบริหารของกิวลิก (Gulick and Urwick. 1937 ; cited in Lunenbury and Ornstein. 2000 : 6) เป็นนักทฤษฎีแบบเก่าอีกคนหนึ่ง ซึ่งได้หลอมรวมหน้าที่การจัดการพื้นฐานทั้ง 5 ประการของ ฟายอล ในขณะที่ปฏิบัติงานอยู่ในคณะกรรมการบริหารงานของ รัฐบาลสมัยประธานาธิบดีแฟรงคลิน ดี รูสเวลท์ (Franklin D. Roosevelt) ของสหรัฐอเมริกา กิวลิกเห็นว่าหน้าที่ของการจัดการมีอยู่ 7 ประการ คือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ(Organizing) การจัดอัตรากำลัง (Staffing) การชี้แนะ (Directing) การประสานงาน (Coordination) การรายงาน (Reporting) และการงบประมาณ (Budgeting) ซึ่งเขียนเป็นคำย่อได้ว่า POSDCORB ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 การวางแผน (Planning หรือ P) เกี่ยวกับการพัฒนาเค้าโครงย่อของสิ่งที่ต้องทำ และวิธีการทำสิ่งนั้นๆ ให้สำเร็จ กิจกรรม การวางแผนพยายามทำนายการกระทำและทิศทางขององค์การในอนาคต

2.2 การจัดองค์การ (Organization หรือ O) เป็นการกำหนดโครงสร้างของอำนาจหน้าที่ในการจัดให้คำนิยาม และประสานงานหน่วยงานย่อยต่างๆ เพื่อทำแผนไปปฏิบัติ

2.3 การจัดอัตรากำลัง (Staffing หรือ S) เกี่ยวกับหน้าที่การคัดเลือกบุคคลากรฝึกอบรม และการพัฒนาบุคลากรทั้งหมด และการทำนุบำรุงสภาพการทำงานให้เอื้ออำนวย

2.4 การชี้แนะ (Directing หรือ D) ได้แก่ ภารกิจที่ต้องทำอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการตัดสินใจ การสื่อสารและการนำการตัดสินใจไปปฏิบัติ และการประเมินผลผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเหมาะสม

2.5 การประสานงาน (Coordination) หรือ CO) เกี่ยวข้องกับกิจกรรมและความพยายามต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับผูกพันองค์การไว้ด้วยกัน เพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกัน

2.6 การรายงาน (Reporting หรือ R) ซึ่งแสดงความก้าวหน้าโดยการบันทึก การวิจัยและการตรวจสอบ ยืนยันว่าสิ่งต่างๆ เกิดขึ้นตามแผน กระทำการแก้ไขเมื่อจำเป็นและแจ้งให้ผู้ซึ่งเป็นหัวหน้าระดับสูงรับผิดชอบทราบ

กล่าวโดยสรุปคือ ทฤษฎีการบริหารของกิวลิค มีส่วนสัมพันธ์กับทฤษฎีการบริหารจัดการของฟาโยล โดยเป็นส่วนรองรับการบริหาร ซึ่งจะมุ่งเน้นถึงบทบาทหน้าที่ในระบบโครงสร้างและระบบย่อยขององค์กร

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ทฤษฎีการเรียนรู้แบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนดังนี้

3.1 ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) อธิบายการเรียนรู้ โดยใช้ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองเป็นหลัก ทฤษฎีการเรียนรู้ในกลุ่มพฤติกรรมนิยมมีความเชื่อว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นในสภาพของการวางเงื่อนไข โดยมีการใช้การเสริมแรง การให้รางวัลและการลงโทษ อันเป็นตัวกำหนดให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ต้องการออกมา ซึ่งเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดทั้งพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป และตัวเสริมแรงที่นำมาช่วยให้เกิดการเรียนรู้ นักจิตวิทยาคนสำคัญในกลุ่มพฤติกรรมได้แก่ พาฟลอฟ (Ivan P. Pavlov) วัตสัน (John B. Watson) ผู้ได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยมและสกินเนอร์ (Burrhus F. Skinner) สิ่งที่ได้จากทฤษฎีเหล่านี้คือ ในการเรียนการสอนดนตรี ครูควรใช้การเสริมแรง ซึ่งอาจเป็นรางวัลในรูปแบบต่างๆ กับผู้เรียน เมื่อผู้เรียนปฏิบัติสิ่งที่ผู้สอนมุ่งหวังไว้ได้ นอกจากนี้การเรียนการสอนดนตรีควรคำนึงถึงตัวผู้เรียนเป็นหลักว่าผู้เรียนมีความสามารถเรียนรู้สิ่งใดได้ มิฉะนั้น ถ้าทเรียนยากเกินความสามารถของผู้เรียน แม้พยายามใช้การเสริมแรงหรือสร้างแรงจูงใจอย่างไรก็ไม่ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้สิ่งนั้นๆ ได้ เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้แล้วควรให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนสิ่งนั้นๆ เสมอๆ เพื่อเป็นการลิมพยายามให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยให้ตอบสนองในหลาย ๆ รูปแบบ จนเมื่อผู้เรียนปฏิบัติถูกต้องจึงให้การเสริมแรง ทั้งนี้ผู้สอนควรมีหลักในการที่จะแนะนำผู้เรียนเป็นครั้งเป็นคราว มิฉะนั้นผู้เรียนอาจไม่สามารถตอบสนองได้อย่างถูกต้องเลยก็เป็นได้ ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายและไม่สนใจเรียนดนตรีอีกต่อไป (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2541 : 81-82)

3.2 ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม (Cognitivism) อธิบายการเรียนรู้ว่าเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการสร้างแนวคิด หรือความเข้าใจเพื่อใช้แทนประสบการณ์ หรือสภาพแวดล้อมที่ตนได้ประสบมาซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับความคิด กระบวนการคิดหาเหตุผล รวมไปถึงตัวแปรอื่น ๆ เช่น การตั้งใจ พันธุกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีมาก่อน เนื่องจากการเรียนรู้เป็นกระบวนการทางปัญญาที่ลึกซึ้ง ดังนั้นในบางโอกาสการเรียนรู้อาจเกิดขึ้นในบุคคลหนึ่งแล้ว โดยที่บุคคลนั้นไม่จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมใด ๆ ให้ปรากฏ (Latent Learning) การเรียนรู้อาจเกิดขึ้นอย่างฉับพลันทันที ซึ่งเรียกว่าการเรียนรู้แบบหยั่งเห็น (Insight Learning) อย่างไรก็ตาม การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์เดิมและความสามารถในการคิดหาเหตุผลของบุคคลนั้น ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มนี้พัฒนามาจากจิตวิทยากลุ่มเกสตัลท์ (Gestalt Psychology) มีกำเนิดในประเทศเยอรมนี นักจิตวิทยาคนสำคัญในกลุ่มปัญญานิยมได้แก่ บรูเนอร์ (Jerome S. Bruner) ออสซูเบล (David P. Ausubel) หลักการสำคัญของเกสตัลท์คือ การเรียนรู้ที่เน้นส่วนรวมทั้งหมดมากกว่าส่วนย่อย โดยให้ความสำคัญกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียนการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ในสองลักษณะ คือ เกิดจากการรับรู้และเกิดจากการหยั่งเห็น (ณรุทธ์ สุทนต์จิตต์. 2541 : 83-84)

กล่าวโดยสรุปคือ ทฤษฎีการเรียนรู้ ล้วนมีส่วนสำคัญต่อผู้เรียนอย่างมาก โดยเป็นการใช้แรงจูงใจเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์ในระหว่างการทำกิจกรรม การเรียนการสอน ทำให้เป็นทฤษฎีนี้เป็นแรงขับเคลื่อนในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษา

4. ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยม (Structural Functionalism) การศึกษาสังคมผ่านทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยม ถูกพัฒนาขึ้นโดยแรดคลิฟท์ บราวน์ (A.R.Radcliffe Brown) นักมานุษยวิทยา นักคิดโครงสร้างหน้าที่นิยม เน้น (Structural Functionalism) ตามแนวคิดของเขาได้อธิบายให้เห็นว่า ระบบสังคมต่าง ๆ ประกอบด้วยโครงสร้างและกิจกรรมต่าง ๆ โครงสร้างทางสังคมคือแบบแผนที่อยู่ได้นานโดยประชาชนมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม โครงสร้างจะได้มาจากการกระทำระหว่างกันทางสังคม จากบรรทัดฐานและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของพฤติกรรม ทฤษฎีนี้เน้นการทำความเข้าใจกับการคงอยู่และความสมดุลของโครงสร้างและเสถียรภาพทางสังคม (นิยมพรรณ (ผลวัฒน์) วรรณศิริ. 2540 : 108 – 111) ซึ่งมีสอดคล้องในทางทฤษฎีกับงามพิศ สัตย์สงวน (2539 : 34 – 35) ได้อธิบายว่า ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยม เน้นที่การคงอยู่หรือระบบเสถียรภาพของระบบสังคม รวมทั้งภาระหน้าที่ทางสังคมและความมั่นคงไม่เปลี่ยนแปลง เป็นมโนภาพสำคัญในการวิเคราะห์พฤติกรรมมนุษย์ ดังนั้นส่วนต่าง ๆ ของวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของกลุ่มทางสังคมต้องถูกนำมาศึกษา โดยดูว่าส่วนต่าง ๆ ของวัฒนธรรมทำหน้าที่อะไรบ้างที่จะให้เกิดเสถียรภาพของกลุ่ม โดยเฉพาะสังคมที่ไม่ซับซ้อนอย่างไรก็ตามการศึกษาแบบโครงสร้างหน้าที่เป็นการศึกษารายละเอียด

เกี่ยวกับสัมพันธภาพของส่วนต่าง ๆ ที่ประกอบกันเข้ามาเป็นสังคมโดยรวมสนิท สมัครงการ (2540 : 28 - 30) กล่าวไว้ว่า สัมพันธภาพของส่วนต่าง ๆ ที่ประกอบกันเข้ามาเป็นสังคมนั้นเรียกว่า “โครงสร้างของสังคม” (Structure of a Society) โครงสร้างของสังคม หมายถึง สัมพันธภาพของกิจการต่าง ๆ ที่มีปรากฏอยู่ในสังคมทุกสังคม อันได้แก่กิจกรรมทางด้านครอบครัว ญาติพี่น้อง ด้านการศึกษา ด้านอนามัย การเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง ความเชื่อ ศาสนา และอื่น ๆ ฐานคติ(Assumption) ของการศึกษาสังคมกลุ่มโครงสร้างหน้าที่มีอยู่ประการหนึ่งว่า ภายในสังคมนั้นมีการทำหน้าที่ (Functions) ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ (System) เพื่อความดำรงอยู่ของแต่ละสังคมส่วนย่อยต่าง ๆ (Parts) หรือระบบย่อย (Subsystems) ต่าง ๆ ภายในสังคมจะปฏิบัติงานต่อเนื่องประสานสัมพันธ์กันเพื่อมุ่งไปสู่ความมุ่งหมายสุดท้าย (Goal) ของแต่ละสังคมคือความอยู่รอด ซึ่งย่อมหมายรวมถึงความสามารถที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงภาวะต่าง ๆ ภายในสังคมให้เหมาะสมกับกาลเวลาที่ผ่านไปด้วย ด้วยฐานคติดังกล่าวการศึกษาสังคมนี้ถือว่าโครงสร้างสังคมเป็นระบบกระทำการชนิดหนึ่ง (An Operation System) ซึ่งประกอบไปด้วยระบบย่อยต่าง ๆ ระบบย่อยเหล่านี้จะทำหน้าที่ (Function) ในส่วนของตัวเองให้สอดคล้องกันไปกับการทำหน้าที่ของระบบย่อยอื่น ๆ อันเป็นผลให้สังคมดำรงอยู่ได้ เมื่อใดก็ตามระบบย่อยที่ส่วนหนึ่งส่วนใดเปลี่ยนแปลงไป ระบบอื่นจะมีการปรับตัวเพื่อรักษาสมดุลไว้ ระบบย่อย (Sub Systems) สำคัญที่มีอยู่ในโครงสร้างของทุกสังคมมนุษย์พิจารณาตามลักษณะอันเป็นความถนัดเฉพาะ (Specialization) ของกิจกรรมพอจะแบ่งแยกออกได้เป็น 6 ระบบดังต่อไปนี้

4.1 ระบบย่อยของโครงสร้างที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับกิจกรรมทางด้านครอบครัวและญาติพี่น้อง (Family & Kinship System)

4.2 ระบบย่อยของโครงสร้างที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับกิจกรรมทางการให้การศึกษาอบรม (Education System)

4.3 ระบบย่อยของโครงสร้างที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับกิจกรรมทางการป้องกัน รักษา และบำรุงสุขภาพสมาชิกของสังคม (Health System)

4.4 ระบบย่อยของโครงสร้างที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับกิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจ (Economic System)

4.5 ระบบย่อยของโครงสร้างที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับกิจกรรมด้านการเมืองและการปกครอง (Politic System)

4.6 ระบบย่อยของโครงสร้างที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับกิจกรรมทางด้านความเชื่อและศาสนาต่าง ๆ ที่มีอยู่ในแต่ละสังคม (Belief System)

กล่าวโดยสรุปคือ ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยมมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญของระบบสัมพันธภาพของกิจการต่าง ๆ ที่มีปรากฏอยู่ในสังคมทุกสังคม ทำให้เกิดเสถียรภาพของระบบสังคมรวมทั้งภาระหน้าที่ทางสังคมและความมั่นคงในระบบสังคมนั้นๆ

5. ทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม (Diffusionism) นักคิดทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมนั้น มีอยู่ 3 สำนักใหญ่ คือสำนักอังกฤษ สำนักเยอรมัน และสำนักอเมริกา แนวคิดของ Ralph Linton (สนธยา พลศรี. 2547 : 164 – 170 ; อ้างอิงมาจาก Ralph Linton. 1999 : 88) มีแนวคิดว่าการยืมวัฒนธรรมและการรับวัฒนธรรมจากสังคมข้างเคียงเป็นผลจากการที่วัฒนธรรมแพร่กระจายออกไปในสังคม ก เริ่มขยายอิทธิพลไปยังสังคม ข และ ค ตามลำดับสมาชิกของสังคม ข และ ค ในระยะแรกจะยืมวัฒนธรรมจากสังคม ก แต่เมื่อยืมไปนาน ๆ เข้าก็อาจจะรับเอาไว้เป็นของตัวเองความว่าได้เกิดการกระจายวัฒนธรรมจากจุดเริ่มต้นในสังคมหนึ่งไปยังสังคมอื่น ๆ การกระจายทางวัฒนธรรมมีการยืมวัฒนธรรมและการรับวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน ผลก็คือปัจจุบันคนมักจะมีความรู้สึกว่าวัฒนธรรมของชาวยุโรปหลาย ๆ กลุ่มนี้ก็เหมือน ๆ กันเรียกว่า วัฒนธรรมตะวันตก วัฒนธรรมตะวันตกที่แพร่กระจายเข้ามามีอิทธิพลในประเทศต่าง ๆ ในซีกตะวันออกของโลกที่เห็นชัดที่สุดก็คือวัฒนธรรมทางด้านเทคโนโลยี สอดคล้องกับ Graftone, William j และ River ชาวอังกฤษ (ยศ สันตสมบัติ. 2540 : 25 ; อ้างอิงมาจาก Graftone and River. 1998 : 26) เสนอว่า อารยธรรมสูงสุดมีจุดกำเนิดในประเทศอียิปต์แล้วแพร่กระจายไปยังส่วนต่าง ๆ ของโลก กลุ่มและชนชาติต่าง ๆ ซึ่งมีการติดต่อค้าขายกับอียิปต์ ได้นำเอาความรู้ด้านเกษตรกรรม การทำภาชนะ การหลอมเหล็ก การทอผ้าและการก่อสร้างไปใช้ ทำให้ศิลปวิทยาแขนงต่าง ๆ แพร่กระจายไปยังส่วนต่าง ๆ ของโลก ต่อมาชาวเยอรมัน Fritz Graeb และชาวเยอรมัน Wilhelm Schmidt เสนอว่าจุดศูนย์กลางของวัฒนธรรมนั้นมีได้เพียงจุดเดียวแต่มีหลายจุดแต่ละจุดแพร่กระจายวัฒนธรรมออกไปรอบ ๆ เป็นวงกลม เรียกว่า Culture Circle หรือ Kulturkreis โดยแนวคิดทั้งสองกลุ่มนี้อยู่บนพื้นฐานที่ว่า มนุษย์ส่วนใหญ่ในสังคมมักไม่ค่อยมีความคิดสร้างสรรค์ ไม่รู้จักคิดสิ่งใหม่แต่มักคอยลอกเลียนผู้อื่นอยู่เสมอ และ คนสามารถสร้างวัฒนธรรมขึ้นได้ทุกที่เพื่อตอบสนองความจำเป็นพื้นฐานของตน

กล่าวโดยสรุปคือ ทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสังคมและการรับเอาวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน

จากแนวคิดทฤษฎีทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ เชื่อมโยง เรียบเรียง และสรุปผล เพื่อให้มาซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ กับประเด็นการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัย ภูมิทรวิจิตรศิลป์ โดยนำทฤษฎีการจัดการ ทฤษฎีโครงสร้างการบริหาร และทฤษฎีการแพร่กระจายมาใช้วิเคราะห์ในเรื่องความเป็นมาของการจัดการศึกษาและโครงสร้างการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรี ส่วนทฤษฎีการเรียนรู้ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยมนำมาใช้วิเคราะห์ในเรื่องกระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศดังนี้

1. งานวิจัยในประเทศ

ไพฑูรย์ สินลาร์ตันและคณะ (2540 : 1- 7) กล่าวถึง การจัดการศึกษาและการปฏิรูปการศึกษาของเวียดนามว่า เป็นผลสืบเนื่องมาจากการพัฒนาประเทศของเวียดนามในทุกๆ ด้านที่จำเป็นจะต้องพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้ตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้นการปฏิรูปการศึกษาจึงมีความสำคัญและมีปัจจัยในการเกื้อหนุน ดังต่อไปนี้ 1. วิสัยทัศน์ของผู้นำ การมีวิสัยทัศน์ของกลุ่มผู้นำที่มุ่งเน้นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ได้มองเห็นความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นพื้นฐานของการพัฒนาทั้งปวง จึงได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาประชากรตั้งแต่ระดับก่อนเข้าสู่วัยเรียน รวมทั้งการวางเป้าหมายที่สำคัญเป็นขั้นตอน และมุ่งมั่นเพื่อสร้างความทัดเทียมกับนานาชาติ และการเปิดประเทศสู่โลกเสรี ทำให้ได้เรียนรู้การปฏิรูปการศึกษาของประเทศอื่น ๆ 2. คิดในรูปแบบใหม่ การปฏิรูปต้องทำในรูปแบบใหม่ เวียดนามเปลี่ยนแนวคิดการพัฒนาประเทศ และเปลี่ยนเป้าหมายในการจัดการศึกษาแบบใหม่ 3. มีอัตราเร่งที่รวดเร็ว การดำเนินการในการปฏิรูปการศึกษาของเวียดนามเป็นไปในอัตราที่รวดเร็วมกในทุกระดับการศึกษา สามารถขยายโรงเรียนไปทั่วทุกจังหวัด ทั้งประเทศในช่วงเวลาเพียง 2-3 ปี แผนปฏิรูปการศึกษาได้กระจายอำนาจให้ทุกกลุ่มมีส่วนร่วม 4. มีเสรีภาพและมีความหลากหลาย จากการปรับตัวสู่โลกเสรีมากขึ้น ประชาชนมีเสรีภาพมากขึ้น ให้โอกาสแก่ประชาชนในการเลือกเรียนตามความต้องการและความสนใจมากขึ้น และสามารถเลือกเรียนจากระบบการศึกษาที่หลากหลาย 5. สนองตอบและใช้ประโยชน์ร่วมกัน การปฏิรูปการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจโดยตรง มีการเปิดอบรมหลักสูตรระยะสั้น ๆ เพื่อสนองความต้องการเฉพาะกิจของตลาดแรงงาน 6. มีการรวมพลังจากทุกแหล่ง การปฏิรูปการศึกษาของเวียดนามเป็นการปฏิรูปที่รวมพลังคน และทรัพยากรจากทุกกลุ่มในสังคมทั้งในภาครัฐและเอกชน 7. มีเจตจำนงร่วม การปฏิรูปการศึกษาของเวียดนาม เกิดขึ้นจากเจตจำนงของประชาชน ซึ่งมีความสนใจในการศึกษาสูงมาก และผู้นำเวียดนามมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการด้านศึกษา ให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว กว้างขวางและหลากหลาย 8. มีพื้นฐานความรักชาติเป็นที่ตั้ง เนื่องจากชาวเวียดนามมีชีวิตอยู่ในภาวะของสงครามตลอดมา ประเทศจึงล้าหลังเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในแถบเอเชียด้วยกัน ดังนั้น เมื่อได้ผ่านพ้นภาวะวิกฤตดังกล่าวแล้ว ประชาชนจึงมีจิตใจที่มุ่งมั่น และร่วมกันที่จะพัฒนาประเทศชาติอย่างเข้มแข็งจริงจัง และสร้างประโยชน์ร่วมกันเป็นสำคัญ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2546 : 5-19) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาแนวใหม่ในต่างประเทศ ผลการศึกษาและวิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยในประเทศที่เป็นกรณีศึกษา ได้แก่

ประเทศสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย อังกฤษ มาเลเซียและมองโกเลีย มีนวัตกรรมการบริหารจัดการ คล้ายคลึงกันในด้านต่าง ๆ คือ การใช้เทคโนโลยีสื่อสารและสารสนเทศทั้งการบริหารวิชาการ และการ ดำเนินการมีความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกและการร่วมเป็นเครือข่าย มีการแสวงหารายได้และการ ควบคุมรายจ่าย มีอิสระในการปกครองตนเอง ผู้เรียนรับผิดชอบค่าใช้จ่ายมากขึ้น และประการสุดท้าย มุ่งเน้นการควบคุมคุณภาพและปรับปรุงการดำเนินงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการ ดำเนินงาน สำหรับการปฏิรูปอุดมศึกษาไทย ผลการศึกษาพบว่า พัฒนาการของการจัดการศึกษาของ สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ถูกกรอบการดำเนินงานโดยหน่วยงานของรัฐบาลคือ ทบวงมหาวิทยาลัย ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงที่เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญเกิดจากทบวงมหาวิทยาลัย ได้ริเริ่ม จัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี (2533-2547) เป็นครั้งแรก เพื่อเป็นกรอบให้สถาบันอุดมศึกษาได้ ปรับตนเองไปในทิศทางที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศและการเตรียมตัวสำหรับอนาคตใน 5 ด้าน ได้แก่ เน้นความเสมอภาคในโอกาสศึกษา เน้นประสิทธิภาพการบริหาร เน้นความเป็นเลิศ เน้น ความเป็นนานาชาติ เน้นการบริหารให้คล่องตัวและส่งเสริมบทบาทเอกชน ซึ่งทิศทางทั้ง 5 ด้านได้ช่วย สถาบันอุดมศึกษาจัดทำแผนของสถาบันได้ระดับหนึ่ง ด้านการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ สถาบันอุดมศึกษาแนวใหม่สำหรับประเทศไทย ได้เริ่มจากการที่รัฐบาลกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาของ รัฐออกนอกระบบราชการ โดยเชื่อว่าเมื่อมหาวิทยาลัยมีอิสระในการปกครองตนเอง มีความคล่องตัวใน การบริหารจัดการองค์กร บุคลากร การเงิน ก็จะทำให้การบริหารจัดการมีความรวดเร็วมีประสิทธิภาพ ขึ้นด้านปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาแนวใหม่ของไทย ผล การศึกษาพบว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อรูปแบบการเปลี่ยนแปลงด้านการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษา แนวใหม่มีด้วยกัน 4 ประการคือ ด้านนโยบายการอุดมศึกษาเพื่อปวงชน ด้านการบริหารจัดการ ทรัพยากรที่จำกัดและการมุ่งเน้นคุณภาพและประสิทธิภาพ ด้านความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการ สื่อสารรูปแบบต่าง ๆ และด้านการปกครองตนเองของสถาบัน

สุพรรณิ เหลือบุญชู (2547 : ไม่มีเลขหน้า) ได้ทำการวิจัยพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ดนตรีพื้นบ้านอีสานเรื่อง การสีซออีสาน ชั้นมัธยมศึกษาผลการศึกษาและวิจัยพบว่า ผลการประเมิน หลักสูตรของผู้เชี่ยวชาญปรากฏว่า หลักสูตรท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้นมีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.52 อยู่ในระดับ เหมาะสมมาก ผลการประเมินแผนการสอนของผู้เชี่ยวชาญมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 ซึ่งอยู่ใน ระดับเหมาะสมมากที่สุด ผลการวัดผลภาคปฏิบัติมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 86.28 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่น่า พพอใจ ที่ตั้งไว้ร้อยละ 80 ผลการวัดโดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดนตรีพื้นบ้านอีสานเรื่องการสี ซออีสาน ผู้เรียนสามารถทำคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.20 คิดเป็นร้อยละ 81 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่น่าพอใจใน กลุ่มที่กำหนดไว้ ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นสิ่งยืนยันได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นอย่างมีระบบจะทำให้ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่าง มีประสิทธิภาพและหลักสูตรที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสมบูรณ์

ธนิน กระแสร์ (2554 : 170 -176) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนการสอนดนตรีที่มีผลต่อความสำเร็จของสถาบันดนตรีในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ผลการศึกษาและวิจัยพบว่า 1.การจัดการเรียนการสอนของสถาบันดนตรีในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ทั้ง 3 แห่ง ได้รูปแบบการจัดการศึกษามาจากฝรั่งเศสและรัสเซียในระยะเริ่มต้น และมีครูดนตรีที่เป็นชาวต่างชาติมาสอน มีการจัดการศึกษามาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบมาจนถึงปัจจุบันมีการจัดแบ่งเป็นภาควิชาต่างๆ เช่น เปียโน เครื่องสาย ฯลฯ มีวงดนตรีในการดูแล เช่น วงออร์เคสตรา และวงออร์เคสตราพื้นเมืองมาตรฐาน ฯลฯ มีการจัดการศึกษาใน 5 ระดับ ได้แก่ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท และระดับปริญญาเอก ครูผู้สอนเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่จบปริญญาโท ปริญญาเอกจากต่างประเทศ เป็นศาสตราจารย์และผู้ช่วยศาสตราจารย์ทางดนตรีเป็นศิลปินและนักดนตรีที่มีชื่อเสียง เป็นครูผู้เกษียณอายุและศิลปินที่เกษียณอายุ สถาบันดนตรีของเวียดนามมีหน้าที่ที่สำคัญคือ เป็นศูนย์กลางของการสอนดนตรีของชาติ นักศึกษาที่เรียนดนตรีเป็นนักศึกษาในเวียดนามและเป็นนักเรียนต่างประเทศ มีการจัดการแสดงคอนเสิร์ตมากมายที่โรงแสดงคอนเสิร์ตในรอบหนึ่งปี มีการแลกเปลี่ยนการแสดงกับสถาบันดนตรีในต่างประเทศโดยการส่งวงดนตรีเข้าร่วมแสดง สอน และแลกเปลี่ยนผู้เรียนและผู้สอนในระดับต่างประเทศ มีสถาบันวิจัยดนตรีวิทยาเวียดนาม ซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการวิจัยดนตรีของชาตินอกจากนั้นให้ความสำคัญและเน้นในเรื่องดนตรีราชสำนักและดนตรีพื้นบ้านเวียดนามทุกแขนง มีการเข้าร่วมประกวดทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ นักเรียนของสถาบันดนตรี ได้รับรางวัลชนะเลิศ และรางวัลระดับสูงในการแข่งขันดนตรีระดับสูงในระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ 2. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนดนตรีของสถาบันดนตรีในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ทั้งนี้สถาบันดนตรียึดแนวทางหลักสนับสนุนการศึกษาเพื่อการพัฒนาประเทศโดยถือว่าการศึกษาและการอบรมเป็นความจำเป็นและเป็นความสำคัญสูงสุดของประเทศ การพัฒนาการศึกษา มีเป้าหมายเพื่อยกระดับความรู้การฝึกอบรม กำลังคน สติปัญญา ต้องเป็นไปเพื่อความ เป็นเลิศทางวิชาการและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา สามารถตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาประเทศและต้องทันกับแนวโน้มที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สถาบันดนตรีในเวียดนาม บริหารงานโดยใช้ลักษณะและรูปแบบการสอนดนตรีแบบเดียวกันทั้งประเทศ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนดนตรีในประเทศมีมาตรฐาน มีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป การจัดการศึกษาดนตรี ใช้ตามรูปแบบยุโรปทั้งหลักสูตรและตำราเรียน มีทุนการศึกษาให้แก่ผู้เรียนที่มีความสามารถโดยคัดจากนักเรียนทั่วประเทศ ส่งเสริมให้นักเรียนและครูผู้สอนเข้าร่วมการประกวดและแข่งขันดนตรีในระดับนานาชาติอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการสร้างมาตรฐานทางดนตรีให้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

ธวัช เต็มฉนวน (2548 : 134-136) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกรมศิลปากร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา

ระดับปริญญาของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกรมศิลปากร ผลการศึกษาและวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วย 1) ด้านหลักสูตร ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การประเมินหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) ด้านอาจารย์ ได้แก่ การสรรหาอาจารย์ การกำหนดภารกิจของอาจารย์ การประเมินผลการปฏิบัติงานอาจารย์ และพัฒนาอาจารย์ 3) ด้านกระบวนการเรียนการสอน ได้แก่ การทำแผนการสอน การจัดทำประมวลการสอน การจัดตารางสอน การจัดหาอาจารย์เข้าสอน วิธีการสอนและสอนซ่อมเสริม 4) ด้านนักศึกษา ได้แก่ การคัดเลือกนักศึกษา การพัฒนานักศึกษาและคุณภาพบัณฑิต 5) ด้านการวัดผลประเมินผล ได้แก่ หลักเกณฑ์การวัดและประเมินผล ความรับผิดชอบในการวัดและประเมินผล 6) ด้านปัจจัยเกื้อหนุน ได้แก่ อาคารสถานที่ ห้องสมุด อุปกรณ์การสอน และห้องพยาบาล

วิชา ศรีศุภจินดารัตน์ (2548 : ไม่มีเลขหน้า) ได้ศึกษาเรื่อง วิวัฒนาการของการสอนซอด้วง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการสอนซอด้วงของศิลปินต้นแบบทั้ง 3 ท่าน ศึกษาทำนอง ทำจับซอด้วง การเตรียมเครื่องดนตรีก่อนการบรรเลง การสอนสี่สายเปล่าซอด้วง การไล่เสียงซอด้วงและศึกษาบทเพลงสำหรับฝึกหัดสี่ซอด้วง ผลการศึกษาและวิจัยพบว่า อาจารย์เบ็ญจรงค์ ธนโกเศศ ท่านั่งบรรเลงนั่งพับเพียบทางด้านซ้ายซึ่งมีผลต่อระดับซอและคันชัก ตำแหน่งการวางซอด้วงจะวางบนต้นขาเพื่อจะได้เสียงที่ตั้งกังวานใส มือซ้ายที่จับคันซอด้วงจับไม่ต้องเกร็งเพื่อจะได้ไม่เมื่อยล้า ส่วนมือขวาที่จับคันชักใช้นิ้วนางเรียงห่างนิ้วโป้งเมื่อบรรเลงเพลงเร็ว ๆ คันชักจะไม่หลุดจากมือ การตั้งเสียงจะตั้งเสียงสายทุ้มก่อนแล้วจึงตั้งเสียงสายเอก หย่องซอใช้ก้านไม้ขีดไฟ การหัดสี่สายเปล่าให้หัดสี่สายทุ้มคันชักออกสายเอกคันชักเข้า การหัดไล่เสียงต้องไล่เสียงสายเปล่าสายทุ้มจนถึงเสียงตัวลายสายเอกครบทั้ง 9 เสียง บทเพลงที่สอนใช้เพลงโหมโรงโอยเรศ อาจารย์เฉลิม ม่วงแพรสี เริ่มมีการใช้การวิเคราะห์ผลการเรียนการสอน ท่านั่งบรรเลงมีท่านั่งพับเพียบขวาและท่านั่งขัดสมาธิ ตำแหน่งการวางซอจะวางบนต้นขาเพื่อจะได้เสียงซอที่ตั้งกังวานใส มือที่จับคันซอด้วงแน่นจะทำให้มือไม่ไหลลงมาทำให้เสียงซอเพี้ยน ส่วนมือที่จับคันชักซึ่งจับแน่นเกินไปทำให้ซอมือขาดความคล่องตัว การตั้งเสียงจะตั้งเสียงสายทุ้มก่อนแล้วจึงตั้งเสียงสายเอก หย่องซอใช้ไม้ไผ่ตัดให้ได้ขนาด การหัดสี่สายเปล่าให้หัดสี่สายทุ้มอย่างเดียวก่อนการหัดไล่เสียงให้ฝึกไล่เสียงทีละสายเริ่มจากสายทุ้มก่อน บทเพลงที่สอนเป็นบทเพลงสั้น ๆ ลูกทำนองห่าง ๆ และมีวรรคที่มีทำนองซ้ำกัน อาจารย์วรยศ ศุขสายชล มีการใช้การวิเคราะห์ผลจากการเรียนการสอนตีบรูปแบบ และมีการนำเอารูปแบบการสอนดนตรีสากลมาประยุกต์ใช้ในการสอนดนตรีไทยด้วย ท่านั่งบรรเลงมีท่านั่งพับเพียบซ้ายและท่านั่งเก้าอี้ ตำแหน่งการวางซอจะวางบริเวณช่วงต่ำกว่าเอวหรือบนต้นขาก็ได้ตามถนัดของผู้เรียน ส่วนมือที่จับคันทวนซอและคันชักจับแบบไม่เกร็งเป็นธรรมชาติ จะทำให้เล่นดนตรีได้นานไม่เกิดความเมื่อยล้า การตั้งเสียงจะตั้งเสียงสายเอกก่อนแล้วจึงตั้งเสียงสายทุ้ม หย่องซอใช้ไม้เนื้ออ่อนที่เล็บจิกเป็นรอยได้ การหัดสี่สายเปล่าให้หัดสี่สายใดก่อนก็ได้ทีละสาย การหัดไล่เสียงต้องไล่เสียงสายเปล่าสายทุ้มจนถึงเสียงตัวซอลสายเอก รวม 8 เสียง บทเพลงที่สอนเป็นบทเพลงสั้น ๆ ที่คุ้นหูผู้เรียนและในบทเพลงต้องไม่มีเสียงตัวลาสายเอก

ประไพพรรณ โพธิ์กระจ่าง (2521 : 98) ได้ศึกษาบทบาทในด้านการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการถ่ายทอดทางศิลปวัฒนธรรมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 10 แห่ง พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อบทบาทด้านการถ่ายทอดวิชาศิลปวัฒนธรรมอยู่ในระดับที่สูง เป็นการแสดงให้เห็นว่า สถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ

ทินกร อัดไพบูลย์ (2555 : ไม่มีเลขหน้า) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการดนตรีและศิลปะการแสดงของกลุ่มชาติพันธุ์ไทลื้อในมณฑลยูนนาน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ผลสรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการดนตรีและศิลปะการแสดงต้องอาศัยการดำเนินการนโยบายควบคู่กันไปในการใช้นวัตกรรมความหลากหลายของชาติพันธุ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยใช้หลักการบริหารจัดการและสืบทอดดนตรีศิลปะการแสดงดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ไทลื้อและชาติพันธุ์อื่นให้คงอยู่ ด้วยความมั่นคงท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Sam-ang-Sam (1988 : 290 -293) ได้ศึกษาเรื่องวงพิณเพียท : ประวัติศาสตร์ บทเพลง และบริบทอื่นๆ ได้กล่าวว่า การเขียนประวัติศาสตร์จากการวิเคราะห์และการเลือกเฟ้นแหล่งที่มาของเพลงเขมรเป็นสิ่งไม่พอเพียงสำหรับกัมพูชาที่ชาตินักประวัติศาสตร์ทางดนตรีหรือนักมานุษยวิทยาคิวทยา สำหรับเขียนประวัติศาสตร์ที่ครอบคลุมของกัมพูชาเพลง ศิลปะชั้นสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทเพลงอยู่ในระดับที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับความสนใจด้านอื่นๆ เช่นวิชาการเมือง อย่างไรก็ตามเขียนประวัติศาสตร์เมื่อไรเขาเขียนประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับพรรคการเมืองประเทศที่เก่าแก่คร่ำครึสำคัญอย่างยิ่งเป็นอันดับแรกก่อนที่ศิลปะจะเป็นสิ่งที่เชี่ยวชาญจากการปฏิบัติต้องมีเสียงสะท้อนต่อเนื่องโดยตลอดศตวรรษและดำเนินต่อไปอย่างล่าช้านี้เป็นเรื่องจริงในวันนี้ โดยแท้จริงแล้วข้างๆ กับวิชาการเมืองศิลปะและวัฒนธรรมต้องดำรงอยู่และบรรเลงส่วนที่เกี่ยวกับชีวิตในการเสี่ยงภัยสำหรับการฟื้นฟูและสร้างใหม่ของประเทศเรา วงพิณเพียทถูกเลือกสำหรับการศึกษาคั้งนี้เนื่องจากความสามารถหลายด้านของมันและการใช้ประโยชน์ที่กว้างขวางของการปฏิบัติในชุมชนกัมพูชา อย่างไรก็ตามความนิยมที่น้อยและมากที่สุดทำให้อยู่ในรูปแบบที่อันตราย การเสนอการศึกษานี้เป็นความพยายามที่เล็กน้อยที่ซึ่งแตกต่างกับต้นกำเนิดที่มีความน่าเชื่อถือสำหรับการปรากฏของวงพิณเพียทที่เติบโตเต็มที่ผู้วิจัยปรารถนาสำหรับการเสนอประวัติศาสตร์ที่น้อยนิดโดยรายละเอียดทั้งหมดว่าการอธิบายโดยการปะติดปะต่อถึงองค์ประกอบที่หลากหลายของประวัติศาสตร์ของเครือญาติทางดนตรีกัมพูชา การวิจัยนี้มีเจตนาถ่ายทอดความคิดทางดนตรีกัมพูชาแบบง่ายๆ โดยการมองเห็นความสำคัญและวงดนตรีที่เก่าแก่มาก เพลงเป็นความคิดเห็นที่ยอมรับร่วมกันว่าเป็นการสอนโดยมุขปาฐะขณะที่ระบบที่เกี่ยวกับดนตรีทั้งหมดและลักษณะที่มีความหมาย เป็นการแสดงออกทางศิลปะ ห้าประเด็นที่สำคัญที่เป็นหลัก คือ 1. ประวัติศาสตร์ความเป็นมาและการพัฒนาของวงพิณเพียท รวมถึงข้อมูลเอกสารหลักฐานบนภาพศิลาจำหลักของกัมพูชา เพลงที่มีอยู่และการเขียนและประวัติศาสตร์ที่เล่าสืบต่อกันมา 2. สังคมดนตรี บทบาทของวงพิณเพียทในสมัยก่อนและสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ที่มากกว่าใน

สมัยใหม่ 3. ลักษณะบทเพลงพิณเปียโนและบทเพลงซึ่งเป็นที่รู้จักกันดี 4. บริบทในวงพิณเปียโน คือวิธีการใช้และที่เกี่ยวกับดนตรีลักษณะของแต่ละคน 5. ที่เร็วๆ นี้การพัฒนาขณะที่เป็นผลของการเมืองเปลี่ยนในกัมพูชาท่ามกลางผู้อพยพในสหรัฐอเมริกาของอเมริกาและที่อื่น ข้อมูลสำหรับการศึกษานี้ถูกวาดขึ้นจากการอ่าน การบันทึก วีดีโอเทปละภาพยนตร์ การสัมภาษณ์ และทั้งหมดส่วนมากเป็นความรู้ของผู้วิจัยและประสบการณ์ขณะที่ประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีกัมพูชา การวิจัยของฉันประกอบด้วยสองการเดินทางถึงฝรั่งเศส 1984, 1987 สามการเดินทางถึงประเทศไทยและหลายครั้งที่เดินทางมาห้องสมุดหลายที่ในสหรัฐอเมริกา

Toni (1994 : 434-439) ได้ศึกษาเรื่องนาฏศิลป์และจิตวิญญาณของกัมพูชาได้กล่าวว่าการศึกษาปัจจุบันเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กับการพิจารณาเรื่องนาฏศิลป์และสงครามภายในมิติที่หลากหลายและเพื่อกัมพูชามันเป็นการสำรวจเพื่อหาเหตุผลของความสูญเสีย สิ่งนี้ทำให้เกิดความต้องการสิ่งทดแทนและนำกลับคืนมา และเหตุผลของสิ่งที่ยุ่งเหยิงทำให้เกิดความต้องการแสดงให้เห็นสิ่งที่เหมาะสมหรือโดดเด่นตามคำสั่ง พิธีกรรมผ่านไปและนาฏศิลป์ผ่านไปนาฏศิลป์กลายเป็นสัญลักษณ์สำคัญสำหรับเขมรเหตุการณ์ต่างของช่วงหลายปีของความรุนแรง ความไม่มั่นคงและการทำลายนาฏศิลป์ประกอบด้วยหนึ่งจุดสนใจของพวกเขาที่ความพยายามเพื่อการถือสิทธิ์และสร้างวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของพวกเขาขึ้นมาใหม่ ประชาชนกับความคิดที่ยึดติดเรื่องจิตวิญญาณของของแผ่นดินสิ่งนี้ประกอบกันขึ้นเป็นประเทศของพวกเขาชาวกัมพูชาเดินทางไปกับจิตวิญญาณและมันอยู่ในตัวพวกเขาด้วยวิธีการนั้นบางส่วนจึงอยู่เหนือสภาพแวดล้อมและการบีบบังคับทางวัฒนธรรมเขมรทำให้สิ่งที่เป็นามธรรมให้เป็นรูปธรรมในวัฒนธรรมของพวกเขาเป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุดสำหรับความคิดของวัฒนธรรมที่เป็นสิ่งแนะนำการตัดสินใจด้วยเหตุผลในกัมพูชาเกี่ยวกับปัจจุบันและอนาคต กับการอ้างเสมอถึงอดีต และมันเป็นส่วนสำคัญในการเคลื่อนไหวการแสดงท่าทางที่เป็นส่วนตัวชัดเจนหรือไม่หรือ ประกอบด้วยองค์ประกอบที่ซับซ้อนนอกแบบทำเต็นท์ที่เกี่ยวข้องกับการแสดง ร่างกายกับกับอารมณ์ สุนทรียศาสตร์ และพลังของศาสนา อยู่ระหว่างความสัมพันธ์กับพื้นดิน วิญญาณ และประวัติศาสตร์ของกัมพูชาหลังจากการอธิบายเกี่ยวกับประวัติศาสตร์อย่างคร่าวๆ ผู้วิจัยได้บรรยายสถานที่ที่พอร่าและเหตุการณ์สำคัญในกัมพูชา 1975 และเขมรในค่ายพักบุคคลในประเทศไทย จุดประสงค์ของนาฏศิลป์สำหรับผู้แสดง ผู้เข้าชม และผู้อุปถัมภ์โดยการสนทนา การเน้นย้ำโดยตลอดว่าอะไรมันคือความหมายสำหรับนักพอร่าทุกวันนี้ในสงครามที่ฉีกประเทศกัมพูชา

Mary (1991 : 303 - 326) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาวัฒนธรรม : ชุมชนชาวกัมพูชา (เขมร) ในเมืองชาวอเมริกาได้กล่าวว่า ปริญญาณิพนธ์อันนี้ศึกษาพิจารณาการรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมและวัฒนธรรมใหม่ที่ได้รับมาในชุมชนเล็กๆ ของชาวกัมพูชาลี้ภัยในเมืองขนาดกลางในภาคตะวันตกตอนกลาง ประเทศอเมริกาบรรยายชีวิตประจำวันของพวกเขาเหตุการณ์สำคัญพิเศษในชุมชนของพวกเขา และปฏิกริยากับธรรมเนียมของชาวอเมริกันที่ผ่านมาสอบถามในค่ายผู้ลี้ภัยเพื่อศึกษาวัฒนธรรมของชาวอเมริกันและค้นหาสิ่งที่เปลี่ยนแปลงของพวกเขาจุดมุ่งหมายเป็นการศึกษาองค์รวม

เชิงชาติพันธุ์วรรณาของการเรียนรู้ในบริบทที่เป็นธรรมชาติชุมชน สำหรับนักมานุษยวิทยา มันเป็นสัง
 ธรรม วัฒนธรรมเป็นการเรียนรู้และเรียนรู้สิ่งที่มีอยู่เกี่ยวกับช่วงระยะเวลาของชีวิต ในความหลากหลาย
 ภายที่สำคัญของสถานที่เป็นกันเอง (ไม่เป็นทางการ) ข้อเขียนของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและ
 บริบทวัฒนธรรมอื่นๆ ในการเรียนรู้สิ่งที่มีอยู่ก็ได้อธิบายไว้ว่า “สิ่งหนึ่งที่ไม่สามารถเข้าใจได้อย่าง
 พอเพียง คือ การดำเนินการของสิ่งหนึ่งใดๆ ในระบบการศึกษาในชุมชน นอกเสียจากว่าหนึ่งความ
 เข้าใจที่ดีต่อการดำเนินการของความหลากหลายของระบบการศึกษาอยู่ร่วมกันและมีความสามารถในการ
 การแข่งขัน” (1975 : 2) การสิ้นสุดนี้การพิจารณาการศึกษาที่ดูตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงของ
 เทคโนโลยี ญาติพี่น้อง อายุและความเกี่ยวข้องกับเพศองค์กรชุมชน ความเชื่อในศาสนา และ
 สุนทรียศาสตร์ในชีวิตของชุมชนชาวกัมพูชาบริบทความแตกต่างกันของครอบครัว ชุมชน พิธีกรรม
 และความเคยชินของชีวิตการวิจัยนี้ดำเนินการจากเดือนเมษายน 1987 ผ่านไปเดือนเมษายน 1991
 วิธีการพื้นฐานจะใช้การสังเกตโดยมีส่วนร่วม รวมกันกับการสังเกตโดยไม่มีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์
 เริ่มต้นในบ้านแต่ก็ให้ความสำคัญกับชุมชนวัด สถานที่เกี่ยวกับประเพณีสืบทอด และเมืองอื่นๆ อีก
 สองเมือง การศึกษาเปิดเผยให้เห็นว่าสภาพแวดล้อมทำให้การเรียนรู้มากขึ้น และกระบวนการเรียนรู้
 ก้าวไปข้างหน้าในวัฒนธรรมที่ดี ขณะที่อุปสรรคมากมายกับการเรียนรู้เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของชาว
 กัมพูชา ในความพยายามของพวกเขาที่จะเรียนรู้วัฒนธรรมอเมริกันเพื่อที่จะรักษาและสืบทอด
 วัฒนธรรมดั้งเดิมของตนเอง

Kathy (1988 : 206-277) ได้ศึกษาเรื่องพิธีกรรม ธรรมเนียมปฏิบัติ และดนตรี
 ทัศนศึกษาดนตรีในพิธีแต่งงานของชาวกัมพูชาในกรุงพนมเปญ โดยเป็นการสำรวจจำนวนและการ
 แสดงดนตรีในพิธีการแต่งงานของชาวกัมพูชาโดยพิจารณาเรื่องเสียงดนตรี เนื้อหาของบทเพลง
 และการแสดงของนักดนตรีแต่ละคน โดยจะอธิบายดนตรีเพลงการ์และนักดนตรีที่มีส่วนทำให้พิธีกรรม
 และสังคมมีประสิทธิภาพและน่าชื่นชมของพิธีแต่งงานของชาวกัมพูชา สรุปใจความว่า เพลงที่ใช้
 บรรเลงในงานแต่งงานของชาวกัมพูชาที่รู้จักกันในหมู่ชาวกัมพูชาว่าเพลงการ์ เพลงที่ใช้ในพิธีแต่งงาน
 จะมีลักษณะของการผสมวงและบทเพลงเป็นหนึ่งเดียวกันทั้งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในฐานะที่เป็น
 ชาวกัมพูชาจำนวนมากให้ความเอาใจใส่ต่อเพลงแบบดั้งเดิมของชาวกัมพูชา และวงเพลงการ์ก็เป็นสิ่งที่
 จำเป็นสำหรับงานแต่งงานของชาวกัมพูชา แม้จะไม่ใหญ่โตโอ้อวดแต่อย่างไร อย่างไรก็ตาม เป็นเรื่อง
 น่าแปลกใจ เพลงชนิดนี้เป็นที่ยอมรับของคนจำนวนมากแต่มักมีนักวิชาการเพียงจำนวนน้อยเท่านั้นที่ได้
 ทำการศึกษาในปัจจุบัน การที่บทเพลงถูกมองข้ามพิจารณาได้จากระหว่างชาวกัมพูชาและบทบาท
 ความสำคัญที่ดูเหมือนจะเป็นการทำเล่น ๆ ในระหว่างพิธีกรรม เพลงการ์เป็นสิ่งที่ถูกเพิกเฉยอย่างมาก
 ในอดีตของนักวิชาการฝรั่งเศสต่อพิธีกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะนักวิชาการไม่ได้ไม่อธิบายหรือทำความเข้าใจ
 การทำงานของเพลงการ์ว่ามีหน้าที่อย่างไรในพิธีแต่งงาน ทำไมมันจึงสำคัญ มันกลายเป็นสิ่ง
 มีความหมาย และทำไมมันจึงถูกปฏิบัติสืบทอดมา

Santos (2009 : 105-142) ได้ศึกษาเรื่องการสืบทอด วิธีการสอนปฏิบัติ และการศึกษา : การศึกษาเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับวัฒนธรรมดนตรีดั้งเดิมของเอเชียช่วงหลังยุคอาณานิคม และหลังยุคสมัยใหม่ (Transmission, Pedagogy and Education: A Critical Study of Asian Traditional Music Cultures in Post Colonial and Post Modern Times in Thailand and Indonesia) พบว่า การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อการสืบทอดและวิธีการสอนปฏิบัติทางดนตรีดั้งเดิมของเอเชีย สถาบันยุคใหม่ มีบทบาทสำคัญในการสืบทอดและวิธีการสอนดนตรีแบบดั้งเดิม ซึ่งจะต้องเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในอนาคต ซึ่งมีทั้งส่วนที่ได้มาและส่วนที่สูญหายไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับครูศิลปินและศิลปินว่า รักษาสมดุลระหว่างของเก่าและของใหม่ได้เพียงใด

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ทราบถึง กระบวนการเรียนการสอน การถ่ายทอดทางวัฒนธรรม รวมถึงการบริหารจัดการศึกษามีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกัน และสามารถนำวัฒนธรรมมาปรับเข้ากับระบบสังคมทั้งยังเป็นการแพร่กระจายวัฒนธรรมในระบบของการศึกษาอีกด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ทำการเก็บข้อมูลภาคสนาม เพื่อศึกษาความเป็นมาของการจัดการศึกษาและโครงสร้างการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา และศึกษากระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ในบริบทที่เกี่ยวข้องกับวิธีดำเนินการจัดการเรียนการสอนดนตรี แนวคิดและวิธีปฏิบัติซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีของสถาบันการศึกษา โดยใช้กรอบแนวคิดและทฤษฎี เพื่อทำการรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจ การสังเกต การสัมภาษณ์ โดยนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ซึ่งมีขอบเขตและขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย
 - 1.1 ด้านเนื้อหา
 - 1.2 ระยะเวลาการวิจัย
 - 1.3 ระเบียบวิธีวิจัย
 - 1.4 พื้นที่ที่ทำการศึกษา
 - 1.5 บุคลากรผู้ให้ข้อมูล
2. วิธีดำเนินการวิจัย
 - 2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2.3 การจัดการกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล
 - 2.4 การนำเสนอผลการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและเก็บข้อมูลภาคสนามในบริบทพื้นที่ของมหาวิทยาลัย ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ด้านเนื้อหา
 - 1.1 เพื่อความเป็นมาของการจัดการศึกษาและโครงสร้างการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา
 - 1.2 เพื่อศึกษากระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

2. ระยะเวลาการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย โดยเริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม 2555 - เดือนกุมภาพันธ์ 2557 โดยได้แบ่งเวลาในการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอนคือ

2.1 ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น เป็นข้อมูลจากเอกสารและข้อมูลภาคสนามเบื้องต้น เพื่อนำมาจัดทำเค้าโครงวิทยานิพนธ์

2.2 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม เพื่อนำมาวิเคราะห์ตามความมุ่งหมายที่ตั้งประเด็นไว้

2.3 ขั้นตอนการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลมาเรียบเรียงและนำเสนอในรูปแบบการพรรณนาวิเคราะห์

3. ระเบียบวิธีวิจัย

วิธีการวิจัยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Document) และข้อมูลภาคสนาม (Field Data) จากเครื่องมือวิจัย คือ แบบสังเกต (Observation) แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามความมุ่งหมาย และนำเสนอรายงานการวิเคราะห์ตามลำดับ

4. พื้นที่ทำการศึกษ

พื้นที่ในการวิจัยเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา” ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกพื้นที่แบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาเขตเมืองหลวงของประเทศ คือ กรุงพนมเปญ (Phnom Penh) เพราะเป็นบริเวณที่ตั้งของสถาบันการศึกษาทางด้านดนตรีของรัฐบาล ซึ่งได้รับการจัดตั้งและสนับสนุนด้านการดำเนินงานจัดการเรียนการสอน โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลจากกระทรวงวัฒนธรรมและวิจิตรศิลป์ แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา สถาบันการศึกษานี้อยู่ในระดับอุดมศึกษา นโยบายที่สำคัญคือ ส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพศิลปวัฒนธรรมให้กับเยาวชนชาวกัมพูชา เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญในการถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมด้านต่างๆ ของชาวกัมพูชา สถาบันการศึกษานี้คือ มหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลปะ (Royal University of Fine Arts)

5. บุคลากรผู้ให้ข้อมูล

5.1 กลุ่มผู้รู้ (Key Informants) เป็นกลุ่มบุคคลที่ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับความเป็นมาของการจัดการศึกษา โครงสร้างการบริหารจัดการเรียนการสอนดนตรี และวิธีดำเนินการจัดการเรียนการสอนดนตรี ในมหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลปะ แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ซึ่งเป็นผู้ให้ความอนุเคราะห์ด้านข้อมูลที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษา อันได้แก่ ผู้บริหาร 4 คนและรองหัวหน้างานฝ่าย 1 คน รวมทั้งหมดจำนวน 5 คน

5.2. กลุ่มผู้ปฏิบัติ (Casual Informants) เป็นกลุ่มบุคคลที่ให้ข้อมูลการดำเนินงานและผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนการสอนดนตรี อันได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งหมดจำนวน 23 คน

5.3 กลุ่มบุคคลทั่วไป (General Informants) เป็นกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมงานด้านกิจกรรมดนตรี โดยอนุเคราะห์ข้อมูลทั่วไป และภาพรวมของการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลปะ คือ ศิษย์เก่า ผู้ปกครอง ผู้รับบริการวิชาการทางด้านดนตรี รวมทั้งหมดจำนวน 5 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีการดำเนินการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยผู้วิจัยจะใช้แบบสัมภาษณ์ ทำการสัมภาษณ์จากบุคคลผู้ให้ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 คือ กลุ่มผู้รู้ ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่าย หรือ ประธานสาขาทางดนตรี นักร้องทางด้านดนตรี แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ประวัติและข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลป์แห่ง

ราชอาณาจักรกัมพูชา

ตอนที่ 3 การจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

ตอนที่ 4 แนวคิดและวิธีปฏิบัติซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลป์ แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มผู้ปฏิบัติ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ประวัติและข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 กระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรี การดำเนินงานและผลสัมฤทธิ์ การจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลป์ (Royal University of Fine Arts) แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

กลุ่มที่ 3 คือ บุคคลทั่วไป ได้แก่ ศิษย์เก่า ผู้ปกครอง ผู้รับบริการวิชาการทางด้านดนตรี แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ประวัติและข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนนำไปสู่ การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนดนตรี ในมหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลป์ (Royal University of Fine Arts) แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

1.2 แบบสังเกต (Observation) โดยจะใช้แบบไม่มีส่วนร่วม(Non-Participant Interview) คือ ผู้วิจัยจะสังเกตจากกระบวนการเรียนการสอนในด้านต่างๆ และทำการจดบันทึกการสังเกตได้จากสภาวะการณ์นั้นๆ

2. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

2.1 การเก็บข้อมูลเอกสาร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและเก็บข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสอนดนตรีทั่วไป บริบทของพื้นที่ที่ทำการศึกษาจากสถานที่ต่างๆ ได้แก่ สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ห้องสมุด วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร สำนักวิทยบริการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยบูรพา

2.2 การเก็บข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยสัมภาษณ์และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Interview) โดยการสังเกตจากการจัดการเรียนการสอนดนตรีในด้านต่างๆ ตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้

3. การจัดการกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อได้ข้อมูลจากการลงภาคสนามแล้ว ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกข้อมูล การถอดเทปจากการสัมภาษณ์ และภาพถ่ายโดยการจำแนกข้อมูล และจัดหมวดหมู่ข้อมูล ตามแต่ละ ประเภทที่ตั้งไว้ และตรวจสอบดูอีกครั้งหนึ่งว่า ข้อมูลที่ได้มา มีความสมบูรณ์เพียงพอหรือไม่ แล้วดำเนินการตรวจสอบแบบสามเส้า (Methodological Triangulation) ข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนในด้านต่างๆ เมื่อตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าแล้วหากมีข้อมูล ส่วนใดที่ยังไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ครบถ้วนแล้วจึงจะทำการวิเคราะห์ข้อมูล จึงสรุปผลต่อไป ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการตรวจสอบสามเส้า ดังนี้

3.1 ด้านข้อมูล (Data Triangulation) มีดังนี้

3.1.1 ด้านสถานที่ ใช้การรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกันที่มาจากแหล่งต่างกัน ได้แก่ การค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องในเรื่องเดียวกันจากแหล่งข้อมูลต่างๆ

3.1.2 ด้านบุคคล ใช้การรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกันจากบุคคลหลายคน ได้แก่ ผู้บริหาร ประธานสาขาวิชา อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา และบุคคลทั่วไป เพื่อตรวจสอบว่าเป็นข้อมูลที่ตรงกันหรือไม่

3.2 ด้านทฤษฎี ได้ใช้ทฤษฎีตามที่กล่าวไว้ในบทที่ 2 เป็นเครื่องตรวจสอบ

3.3 ด้านผู้วิจัย ใช้ข้อมูลจากผู้วิจัยหลายคนที่วิจัยเรื่องเดียวกันมาตรวจสอบว่า ได้ข้อมูลตรงกับผลการวิจัยหรือไม่

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้เทคนิคดำเนินการตรวจสอบแบบสามเส้า (Methodological Triangulation) และนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) พร้อมทั้งอธิบายถึงการจัดการเรียนการสอนดนตรีโดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับแนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4. การนำเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ เรียบเรียง ให้เห็นถึงความเป็นมาของการจัดการศึกษาและโครงสร้างการบริหารงานด้านจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพนมหรือวิทยาลัยศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา และกระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพนมหรือวิทยาลัยศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ตามความมุ่งหมายแล้วนำเสนอด้วยการเรียงเรียงเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

บทที่ 4

ความเป็นมาของการจัดการศึกษาและโครงสร้างการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรี ในมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

การวิจัยเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา” ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลแบบวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยทำการเก็บข้อมูลจากเอกสารงานวิจัย การสังเกต การสัมภาษณ์ เพื่อนำมาตอบความมุ่งหมายของการวิจัยทั้ง 2 ข้อ ทั้งนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนของการศึกษาความเป็นมาของการจัดการศึกษาและโครงสร้างการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชานั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและหัวหน้างานฝ่ายภายในมหาวิทยาลัย รวมถึงวิเคราะห์จากสภาพแวดล้อมต่างๆ ทั้งภายนอกและภายในมหาวิทยาลัย ทำให้ทราบผลการศึกษาเรื่องความเป็นมาของการจัดการศึกษาและโครงสร้างการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา มีประเด็นหัวข้อที่สำคัญและรายละเอียดต่างๆ ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา
2. ความเป็นมาของการจัดการศึกษา
3. โครงสร้างการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรี

ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

สมเด็จพระนโรดม สีหนุ ทรงดำรงตำแหน่งพระประมุขแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา มีพระราชดำริ โปรดเกล้าฯ พระราชทานก่อตั้งมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลป์ โดยมีสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัยศิลปะแห่งชาติกัมพูชาขึ้น ในช่วงกลางทศวรรษที่ 1960 พระราชทานนามว่า “ราชวิทยาลัยวิจิตรศิลป์” ต่อมาในช่วงปี 1970 เกิดการปฏิวัติการปกครองกัมพูชา ราชวิทยาลัยวิจิตรศิลป์ก็เปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนวิจิตรศิลป์ เนื่องจากเกิดเหตุการณ์ทางการเมือง ราชวงศ์และบรมวงศานุวงศ์ทรงลี้ภัยทางการเมือง เสด็จออกนอกประเทศ ดังนั้นจึงเป็นเหตุทำให้คำว่า “ราช” จึงถูกลบออกไปจากชื่อของสถาบัน ช่วงการบริหารประเทศโดยการปกครองภายใต้รัฐบาลนายพอล พต ผู้นำฝ่าย Khmer Rouge รัฐบาลนี้สั่งปิดสถาบันการศึกษาทุกแห่งอย่างเป็นทางการ จึงส่งผลทางตรงทำให้มหาวิทยาลัยแห่งนี้จึงถูกปิดเป็นเวลาเกือบ 4 ปี จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1980 หลังจากรัฐบาลฝ่าย Khmer Rouge ถูกล้มล้างอำนาจในการปกครองประเทศ สมเด็จพระนโรดม สีหนุ ทรงเสด็จพระราชดำเนินนิวัติสู่ราชอาณาจักรกัมพูชา ทรงสถาปนาราชอาณาจักรกัมพูชาขึ้นมาใหม่ และทรงขึ้นครองราชย์สมบัติครั้งที่ 2 ขณะนั้นกระทรวงวัฒนธรรมและศิลปะแห่งชาติกัมพูชาจึงได้ดำเนินการเปิดโรงเรียนวิจิตรศิลป์ขึ้นใหม่อีกครั้ง นักเรียนของโรงเรียนส่วนใหญ่คือ บุตรหลานของศิลปินแขนงวิชาต่างๆ ที่เคยประกอบอาชีพที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับในสำนักพระราชวังกัมพูชาก่อนที่จะเกิดสงครามกลางเมืองและการปฏิวัติขึ้น ต่อมาในปี ค.ศ. 1989 โรงเรียนวิจิตรศิลป์ก็ได้ยกฐานะขึ้นและกลับมาเป็นสถานภาพดั้งเดิมคือมหาวิทยาลัยศิลปะแห่งชาติ โดยเปิดสอนวิชาเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมของกัมพูชาแขนงต่างๆ

ในระดับอุดมศึกษา เมื่อกัมพูชาสถาปนาตนเป็น “ราชอาณาจักร” อีกครั้งในปี ค.ศ.1993 ชื่อมหาวิทยาลัยก็เปลี่ยนกลับไปเป็น “มหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์”(The Royal University of Fine Arts) อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงวัฒนธรรมและวิจิตรศิลป์ แห่งชาติกัมพูชา (Ministry of Culture and Fine Arts) และมีการใช้ตราสัญลักษณ์ประจำมหาวิทยาลัยอย่างเป็นทางการ ดังจะเห็นได้จากภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 ตราสัญลักษณ์มหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์ (Royal University of Fine Arts)

ทำเลที่ตั้ง

บริเวณทำเลที่ตั้งอยู่บนถนนหลักหมายเลข 19 ฝั่งซ้ายมือของรูปภาพ คือที่ตั้งมหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์ (The Royal University of Fine Arts) ตั้งอยู่ที่ 72, Street 19 Phnom Penh, Cambodia โทรศัพท์: + 855 23 220424 ดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 แสดงที่ตั้งของมหาวิทยาลัย ใกล้ถนนสายหลักหมายเลข 19

และสามารถติดต่อข้อมูลต่างๆ ได้จากเว็บไซต์: <http://www.rufa.edu.kh/> หรือ เอกสาร
 ประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัย (เอกสารประชาสัมพันธ์ The Royal University of Fine Arts ; 2006)
 ดังภาพประกอบ 7 และภาพประกอบ 8

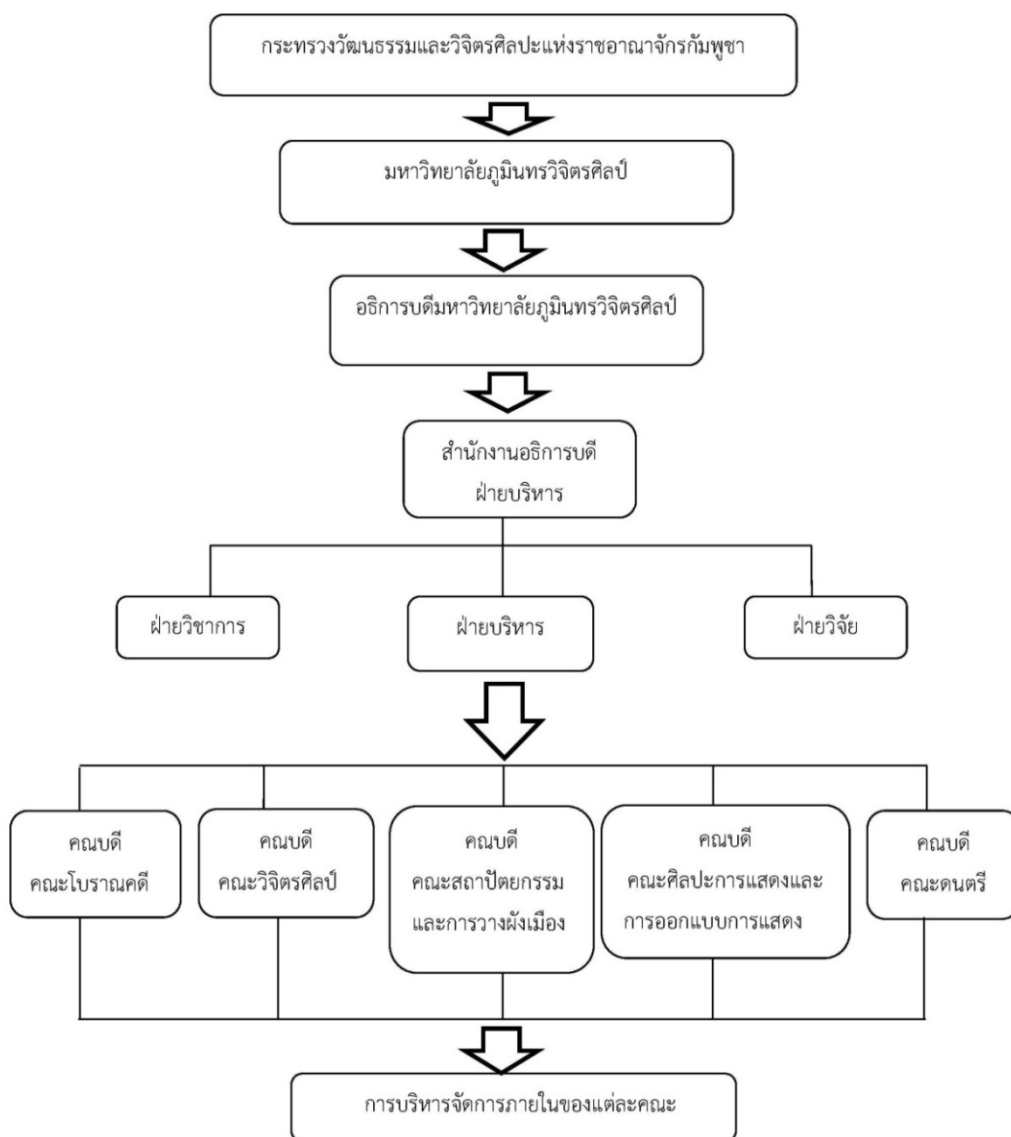
ภาพประกอบ 7 เอกสารที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยภูมิณฑรวิจิตรศิลปะ

ภาพประกอบ 8 เนื้อหาข้อมูลที่สำคัญต่างๆ ภายในเอกสารที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัย

โครงสร้างการบริหารภายในมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลป์ สามารถสรุปโดยภาพรวมตามแผนผัง
ดังนี้

ภาพประกอบ 9 แผนผังโครงสร้างการจัดการและการบริหารภายในมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลป์ มีการบริหารจัดการภายในเป็นส่วนต่างๆโดยมีอธิการบดีเป็นผู้บริหารสูงสุด และมีสำนักงานอธิการบดี เป็นฝ่ายดำเนินงานบริหารภายในมหาวิทยาลัย แบ่งซึ่งจะแบ่งออกเป็น ฝ่ายบริหาร มีจะทำหน้าที่ ดูแลในเรื่องการจัดการบริหาร งบประมาณและการเงิน ฝ่ายวิชาการ มีหน้าที่ในการดูแลงานวิชาการของมหาวิทยาลัย ฝ่ายวิจัย จะมีหน้าที่ดูแลคุณภาพการศึกษาและการวิจัยของมหาวิทยาลัย ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับห้องสมุดและสืบค้นข้อมูลกลาง โดยแต่ละคณะ จะมีผู้การบริหารจัดการภายในคณะสูงสุดคือ คณะบดี การบริหารจัดการ ตามลักษณะโครงสร้าง

การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย จะแสดงให้เห็นการแบ่งงานด้านการบริหารสถาบัน ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูง คือ อธิการบดี และมีสำนักงานอธิการบดี ซึ่งมีฝ่ายบริหารเป็นผู้ดูแลสถาบันและคณะต่างๆในมหาวิทยาลัย ทั้งยังมีงานฝ่ายต่างๆ ที่สนับสนุนในการบริหารงานของคณะคณาจารย์ ได้แก่ ฝ่ายงานวิชาการ และฝ่ายวิจัย และเมื่อสังเกตบริเวณสถานที่ภายในของมหาวิทยาลัย พบว่า มหาวิทยาลัยมีการบริหารจัดการพื้นที่และอาคารสถานที่ได้เป็นอย่างดี โดยแบ่งเป็นสัดส่วนและตึกของคณะอย่างชัดเจน มีเหมาะสมและสามารถตอบสนองการจัดการเรียนการสอน ดังจะเห็นได้จากภาพประกอบดังนี้

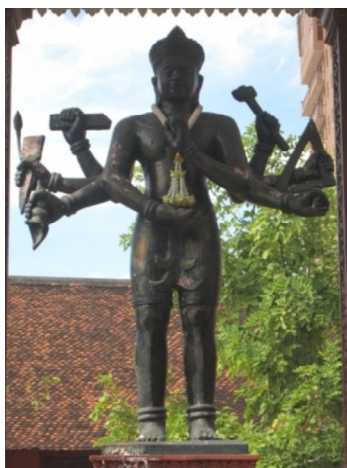

ภาพประกอบ 10 ประตูทางเข้ามหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลป์

ภาพประกอบ 11 อาคารกองอำนวยการส่วนกลางของมหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลป์

ภาพประกอบ 12 พระวิษณุ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำมหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลปะ

ภาพประกอบ 13 บริเวณส่วนที่ตั่งสิ่งศักดิ์สิทธิ์ซึ่งจะเชื่อมกับกลุ่มอาคารเรียนคณะต่างๆ

ภาพประกอบ 14 ตึกด้านหลังเป็นพิพิธภัณฑ์ศิลปะแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร

ภาพประกอบ 15 ตึกอาคารเรียนภายในมหาวิทยาลัย

ภาพประกอบ 16 บริเวณอาคารกลุ่มอาคารเรียนคณะวิจิตรศิลป์

ภาพประกอบ 17 บรรยากาศภายในอาคารหอสมุดกลางของมหาวิทยาลัย

ภาพประกอบ 18 ประตูทางเข้าอาคารหอสมุดกลางของมหาวิทยาลัย

ภาพประกอบ 19 บรรยากาศบริเวณทางเข้าสำนักงานฝ่ายวิจัยวัฒนธรรม

ภาพประกอบ 20 บริเวณห้องปฏิบัติการงานฝ่ายวิจัยวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย

ด้านงบประมาณสนับสนุน มหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลปะ (Royal University of Fine Arts) ได้รับงบประมาณในการจัดสรรและดำเนินการบริหารงานมหาวิทยาลัย โดยได้รับเงินสนับสนุนของรัฐบาลตลอดระยะเวลาตั้งแต่ดำเนินการจัดตั้งมหาวิทยาลัยจนถึงปัจจุบันและเงินงบประมาณ

สนับสนุนบางส่วนที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงวัฒนธรรมและวิจิตรศิลป์ (Ministry of Culture and Fine Arts) ซึ่งเป็นส่วนงานที่สำคัญหนึ่งในการส่งเสริมและสนับสนุนงานด้านศิลปวัฒนธรรมในมหาวิทยาลัย

ลักษณะการบริหารจัดการภายในมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยภูมิอนวิจิตรศิลป์ แบ่งการบริหารออกเป็น 5 คณะ ได้แก่

1. คณะโบราณคดี ศึกษาศาสตร์เฉพาะด้านวิชาโบราณคดี (Archaeology) ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์และประวัติศาสตร์มานุษยวิทยาวัฒนธรรมกัมพูชา
2. คณะวิจิตรศิลป์ ศึกษาศาสตร์เฉพาะด้านวิชาทัศนศิลป์ ได้แก่ จิตรกรรม (Painting) ประติมากรรม (Sculpture) นิเทศศิลป์ (Visual Communication Art) มัณฑนศิลป์ (interior design)
3. คณะสถาปัตยกรรมและการวางผังเมือง ศึกษาศาสตร์เฉพาะด้านวิชาสถาปัตยกรรมและการวางผังเมือง (Architecture) วิชาทฤษฎีในการสร้างสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก รวมถึงระบบการวางผังเมืองในรูปแบบต่างๆ
4. คณะศิลปะการแสดงและการออกแบบการแสดง ศึกษาศาสตร์เฉพาะด้านวิชาศิลปะการแสดง (Performing Art) ได้แก่ นาฏศิลป์กัมพูชาแบบดั้งเดิม นาฏศิลป์ประยุกต์ร่วมสมัย รวมถึงการแสดงละครภาพยนตร์
5. คณะดนตรี ศึกษาศาสตร์เฉพาะด้านวิชาดนตรี (Music) ได้แก่ ดนตรีกัมพูชา ดนตรีตะวันตก และการขับร้อง

คณะดนตรี (faculty of Music) คือ สาขาวิชาที่มุ่งให้การศึกษาทางด้านดนตรีแก่ผู้ที่มีความสนใจและอยากศึกษาทางด้านดนตรี เป็นสถาบันที่สร้างนักดนตรีที่มีความสามารถในการเล่นดนตรี เป็นวิทยาลัยของผู้ที่มีศิลปะทางดนตรีและตอบสนองงานวิชาการต่อการให้บริการวิชาการทางสังคม โดยแบ่งออกเป็น 3 ภาควิชาได้แก่ สาขาวิชาดนตรีกัมพูชา สาขาวิชาดนตรีตะวันตก และสาขาวิชาการขับร้อง

ความเป็นมาของการจัดการศึกษา

มหาวิทยาลัยภูมิอนวิจิตรศิลป์ (Royal University of Fine Arts) มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการจัดตั้งคือ เพื่อเป็นศูนย์กลางการศึกษาเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมต่างๆ และการวิจัยในศิลปวัฒนธรรมของประเทศกัมพูชา โดยมีหน้าที่หลักคือ การฝึกอบรมเยาวชนรุ่นใหม่เพื่อผลิตเป็นศิลปินในระดับอาชีพ สถาปนิกและนักโบราณคดีที่มีคุณภาพ สามารถมีส่วนร่วมในการดำรงรักษา และการพัฒนาศิลปวัฒนธรรม ซึ่งเป็นการสื่อแสดงทางวัฒนธรรมกัมพูชาในรูปแบบต่างๆ ที่เต็มไปด้วยเอกลักษณ์และคุณค่าทางวัฒนธรรมของราชอาณาจักรกัมพูชา เป็นการส่งเสริมการศึกษา การสร้างทรัพยากรมนุษย์ในด้านศิลปวัฒนธรรมระดับที่สูงขึ้น สามารถมีความคิดสร้างสรรค์ ในการสร้างงานศิลปะ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสร้างงานศิลปวัฒนธรรมที่มีคุณภาพระดับมืออาชีพ และสร้างสรรค์

ผลงานมีประสิทธิภาพ ให้เป็นที่ยอมรับในภูมิภาคและต่างประเทศได้ (ยศ จันดารา. 2556 : สัมภาษณ์)

มหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลปะ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการตระหนักถึงคุณค่าทางวัฒนธรรม ส่งเสริมด้านศิลปะ และพัฒนาด้านการเรียนการสอน มีการสรรหาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในสาขาต่างๆ ได้แก่ ด้านวิจิตรศิลป์ ด้านโบราณคดี ด้านสถาปัตยกรรมและวิทยาการ การวางผังเมือง ด้านศิลปะการแสดงและการออกแบบท่าเต้น ด้านดนตรี มีเป้าหมายหลักสำคัญ คือ อนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมของกัมพูชา โดยนักศึกษาและคณาจารย์ได้นำเทคโนโลยีและงานวิจัยนำมาเผยแพร่เป็นสื่อกลางให้แก่ชุมชน เพื่อคุณภาพการศึกษาที่ดีขึ้นและเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาประเทศกัมพูชา ซึ่งมีแนวทางดังต่อไปนี้(ยศ จันดารา. 2556 : สัมภาษณ์)

1. พัฒนานักศึกษาให้มีศักยภาพสูงสุดในด้านวัฒนธรรมและวิจิตรศิลป์ตามมาตรฐานระดับชาติและนานาชาติ
2. ระดมความร่วมมือกับองค์กรภายในท้องถิ่นและระดับนานาชาติ เพื่อนำวิทยาการใหม่มาใช้ในการพัฒนางานวิจัยด้านศิลปะ วัฒนธรรม
3. เผยแพร่ความรู้ด้านศิลปะ วัฒนธรรม เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์ของคนในประเทศกัมพูชา และเสริมสร้างจิตสำนึกให้เกิดความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ทางศิลปะวัฒนธรรมของประเทศตนเอง
4. กำหนดเป้าหมายกลยุทธ์เชิงพัฒนาให้มีประสิทธิภาพในด้านการศึกษา เพื่อเป็นการเผยแพร่และเสริมสร้างอัตลักษณ์ของชาติในระบบการศึกษา
5. เสริมสร้างการยกระดับศักยภาพของบุคคลให้มีประสิทธิภาพตอบสนองความต้องการโดยประยุกต์ใช้ให้เข้ากับเทคโนโลยีและสังคมปัจจุบัน

โครงสร้างการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรี

มหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลปะ เป็นสถาบันการศึกษาของรัฐ ภายใต้การดูแลของกระทรวงวัฒนธรรมและวิจิตรศิลป์ ได้รับทุนสนับสนุนจากกระทรวงเศรษฐกิจและการคลัง และได้รับการสนับสนุนทางวิชาการจากกระทรวงศึกษาธิการ เยาวชนและกีฬา มีหน่วยงานดังต่อไปนี้

1. ฝ่ายบริหาร มีหน้าที่ด้านงานบริหารและการเงิน เป็นศูนย์กลางการบริหารของมหาวิทยาลัย ฝ่ายบริหารประกอบด้วย อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดีผู้อำนวยการศูนย์วัฒนธรรมและเจ้าหน้าที่ บุคลากร ตามหน่วยงานต่างๆ ในมหาวิทยาลัย การบริหารจัดการได้รับความร่วมมือจากฝ่ายต่างๆ ได้แก่ งานธุรการ การเงินและบัญชี ฝ่ายบุคลากร กิจการนิสิต หน่วยงานทั้งหมดนี้ต่างมีความสำคัญต่อมหาวิทยาลัย และปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ
2. ฝ่ายสนับสนุนการบริหารจัดการ เพื่อสนับสนุนการบริหารในมหาวิทยาลัยให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ประกอบด้วย

2.1 สำนักอธิการบดี มีหน้าที่รับผิดชอบงานบริหารและประสานงานการบริหารระหว่างหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย สำนักงานคณะดนตรี มีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารงานภายในของคณะและดำเนินการตามเป้าหมายให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

2.2 ฝ่ายวิชาการและการศึกษาต่อ มีหน้าที่จัดเตรียมโปรแกรมการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย มีหน้าที่รับผิดชอบการลงทะเบียนเรียน รายชื่อ และผลการเรียนของนักศึกษาทั้งแบบเต็มเวลาและแบบครึ่งเวลา ประเมินผลแต่ละรายวิชา ดำเนินการเรื่องจบการศึกษา ออกประกาศนียบัตรของทุกระดับชั้น รวมถึงจัดโปรแกรมการตารางเรียนและตารางการใช้ห้องเรียน

2.3 สำนักบริการกิจการนักศึกษา มีหน้าที่ให้คำแนะนำและแนะแนวทางการประกอบอาชีพให้แก่นักศึกษา จัดกิจกรรมและนิทรรศการต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยสำหรับนักศึกษา

2.4 ฝ่ายงานบุคลากร มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลงานด้านการบริหารงานบุคคลทั้งหมดของมหาวิทยาลัย เช่น การรับสมัครคัดเลือกบุคลากรเข้ามาทำงาน การดูแลเกี่ยวกับการปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายแรงงาน การลงโทษพนักงาน การดูแลสวัสดิการและความเป็นอยู่ของพนักงานภายในมหาวิทยาลัย

2.5 ฝ่ายงานธุรการ มีหน้าที่ประสานงานกับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ดูแลด้านงานสารบรรณ จัดเก็บเอกสาร จัดเตรียมการประชุม ติดต่อประสานงานการให้บริการ รวมทั้งปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.6 ฝ่ายงานบัญชีและการเงิน มีหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องของบัญชีเงิน ทำรายงานจัดเก็บเอกสารทางบัญชี บันทึก ดูแลจัดเตรียมเช็คส่งจ่าย การรับเงินการจัดเก็บเงินและตรวจสอบความถูกต้องของเงินส่วนต่างๆ ในการใช้จ่ายเงินภายในมหาวิทยาลัย

3. ฝ่ายส่วนงานการจัดการเรียนการสอน มีหน้าที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนภายในคณะ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย ได้แก่ ส่วนงานภาควิชาสาขาวิชาดนตรีกัมพูชา สาขาวิชาดนตรีตะวันตก และสาขาวิชาการขับร้อง

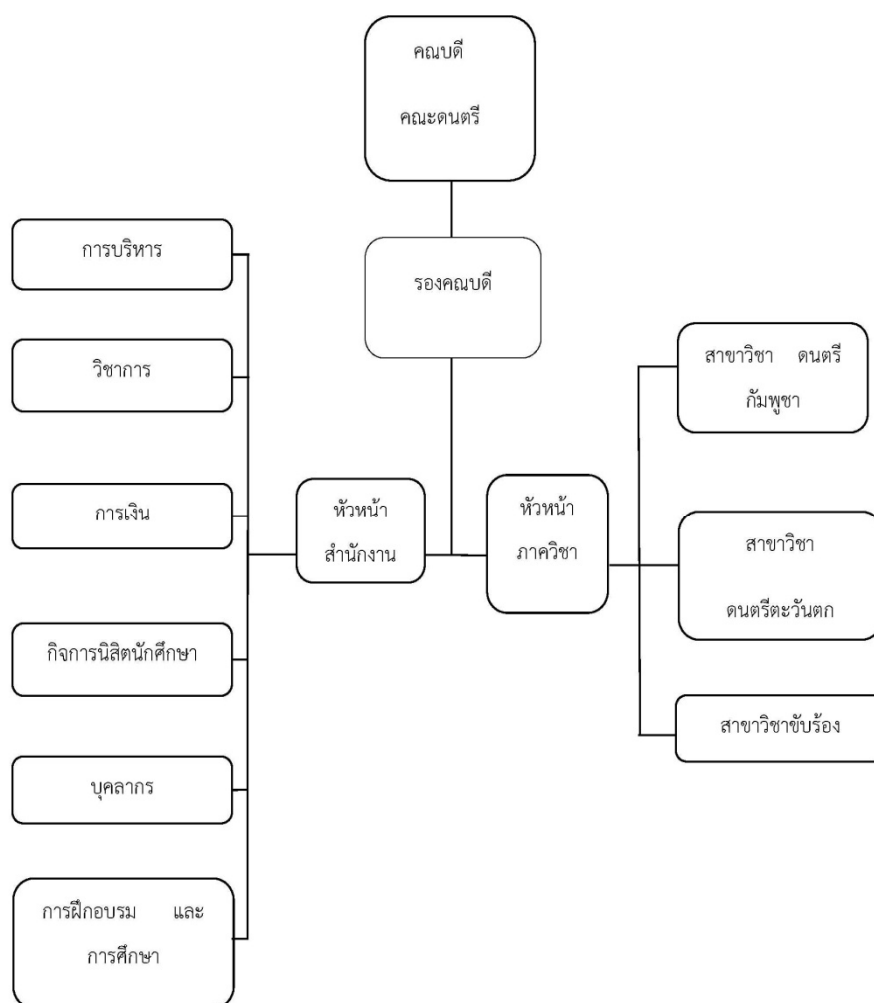
4. ฝ่ายงานส่งเสริมวิชาการทางด้านวิจัย หรือ สำนักงานวิจัยวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย มีหน้าที่ในด้านการพัฒนาเผยแพร่ด้านศิลปวัฒนธรรม สนับสนุนนโยบายของมหาวิทยาลัย โดยจัดเก็บรักษาเอกสารที่สำคัญต่างๆ เป็นแหล่งศึกษาความรู้ทางด้านศิลปะ วัฒนธรรม และเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อให้คณาจารย์ นักศึกษา และผู้ที่สนใจในการศึกษาค้นคว้า รวมถึงการแลกเปลี่ยนทางการศึกษาระหว่างผู้ที่สนใจทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

5. ฝ่ายงานสนับสนุนกิจกรรมทางด้านดนตรี มีหน้าที่ ส่งเสริมงานด้านวิชาการดนตรีในการเผยแพร่ จัดแสดงและให้ความรู้ตามวาระโอกาสที่สำคัญในงานพิธีต่างๆ ซึ่งมีศูนย์การแสดงดนตรีและศิลปะการแสดงตั้งอยู่ภายในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรุงพนมเปญ เป็นความร่วมมือกันระหว่างมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติกรุงพนมเปญ สังกัดกระทรวงวัฒนธรรมและวิจิตรศิลปะ แห่งอาณาจักรกัมพูชา (ยศ จันดารา.2556 : สัมภาษณ์)

การบริหารจัดการภายในคณะดนตรีตามลักษณะโครงสร้างการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย จะแสดงให้เห็นการแบ่งงานด้านการบริหารภายในคณะ ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูง คือ คณบดี และมีสำนักงานคณะ มีกรรมการฝ่ายบริหารเป็นผู้ดูแลสถาบันและคณะต่างๆ ในมหาวิทยาลัย ทั้งยังมี

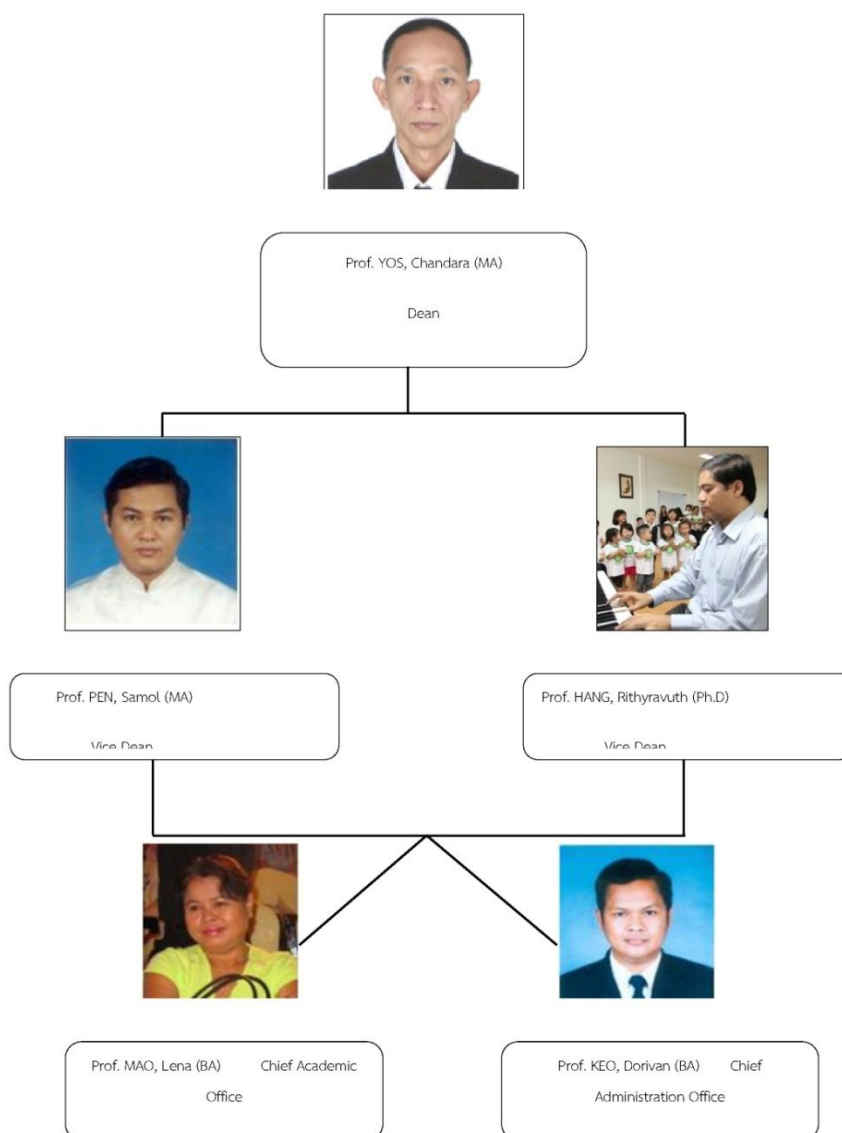
งานฝ่ายต่างๆ ที่สนับสนุนในการบริหารงานของคณะดนตรี ได้แก่ ฝ่ายงานวิชาการ และฝ่ายงานวิจัย โครงสร้างการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรีและโครงสร้างคณะผู้บริหารงานภายใน คณะดนตรี ของมหาวิทยาลัยภูมิรินทร์วิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา มีรายละเอียดดัง ภาพประกอบ 21

ภาพประกอบ 21 แผนผังโครงสร้างการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรี

โครงสร้างคณะผู้บริหารคณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

ภาพประกอบ 22 แผนผังโครงสร้างผู้บริหารภายในคณะดนตรี

จากการเก็บข้อมูลต่างๆ และพิจารณาจากโครงสร้างการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะ สามารถสรุปผลการวิจัยในเรื่องการจัดการศึกษาดนตรีภายในคณะดนตรี มีการแบ่งโครงสร้างเป็น 5 ส่วนใหญ่ๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ส่วนการบริหาร ได้แก่ อธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดีคณะต่างๆ ในมหาวิทยาลัย ซึ่งจะทำหน้าที่ในการบริหารสถาบันดนตรีตามหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหาร พันธกิจต่างๆ โดยให้บรรลุซึ่งจุดมุ่งหมายในการผลิตนักศึกษาที่มีคุณภาพ นำมาซึ่งการตอบสนองต่อสังคมและเป็นประโยชน์ต่องานด้านศิลปะวัฒนธรรมของประเทศกัมพูชาสืบต่อไป

2. ส่วนสนับสนุนการบริหาร ได้แก่ งานในสำนักงานด้านต่างๆ เพื่อสนับสนุนการบริหารในมหาวิทยาลัยให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เช่น สำนักอธิการบดี สำนักงานคณะมนตรี สำนักงานการศึกษาต่อ สำนักบริการกิจการนักศึกษา ฝ่ายงานบุคลากร ฝ่ายงานธุรการ ฝ่ายงานบัญชีและการเงิน

3. ส่วนการจัดการเรียนการสอน ได้จัดเป็นภาควิชาโดยแบ่งตามสาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาดนตรีกัมพูชา สาขาวิชาดนตรีตะวันตก และสาขาวิชาการขับร้อง

4. ส่วนส่งเสริมวิชาการทางด้านวิจัย ได้แก่ สำนักงานวิจัยวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย

5. ส่วนงานสนับสนุนกิจกรรมทางด้านดนตรี ได้แก่ วงดนตรีที่มีอยู่ในสถาบันของมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลป์ และศูนย์ศิลปะการแสดง ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร ซึ่งศูนย์การแสดงแห่งนี้ เป็นความร่วมมือกันระหว่างมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลป์ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติกรุงเทพมหานคร สังกัดกระทรวงวัฒนธรรมและวิจิตรศิลป์ แห่งอาณาจักรกัมพูชา โดยมีการส่งเสริมงานด้านวิชาการดนตรีทั้งในการเผยแพร่ จัดแสดงและให้ความรู้ตามวาระโอกาสที่สำคัญในงานพิธีต่างๆ

การศึกษาความเป็นมาของการจัดการศึกษาและโครงสร้างการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ สามารถสรุปผลการศึกษาดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ตาราง 1 สรุปผลการศึกษาความเป็นมาของการจัดการศึกษาและโครงสร้างการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะ

ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะ	ความเป็นมาของการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะ	โครงสร้างการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรีมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะ
<p>- สมเด็จพระนโรดม สีหนุ มีพระราชดำริและโปรดเกล้าฯ พระราชทานก่อตั้งมหาวิทยาลัยโดยมีสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัยศิลปะแห่งชาติกัมพูชาขึ้น ในช่วงกลางทศวรรษที่ 1960 พระราชทานนามว่า “ราชวิทยาลัยวิจิตรศิลป์” ต่อมาในช่วงปี 1970 เกิดการปฏิวัติการปกครองกัมพูชา ราชวิทยาลัยวิจิตรศิลป์ก็เปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนวิจิตรศิลป์ เนื่องจากเกิดเหตุการณ์ทางการเมือง การบริหารประเทศโดยการปกครองภายใต้รัฐบาลนายพล พต ผู้นำฝ่าย Khmer Rouge รัฐบาลนี้สั่งปิดสถาบันการศึกษาทุกแห่งอย่างเป็นทางการ ทำให้มหาวิทยาลัยแห่งนี้จึงถูกปิดเป็นเวลาเกือบ 4 ปี ในปี ค.ศ. 1980 หลังจากรัฐบาลฝ่าย Khmer Rouge ถูกล้มล้างอำนาจในการปกครองประเทศ สมเด็จพระนโรดม สีหนุ ทรงเสด็จพระราชดำเนินนิวัติสู่ราชอาณาจักรกัมพูชา กระทรวงวัฒนธรรมและศิลปะแห่งชาติกัมพูชาจึงได้ดำเนินการเปิดโรงเรียนวิจิตรศิลป์ขึ้นใหม่อีกครั้งภายหลังได้กลับคืนสถานภาพดั้งเดิมคือ “มหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะ”</p>	<p>- มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการจัดตั้งคือเพื่อเป็นศูนย์กลางการศึกษาเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมต่างๆและการวิจัยในศิลปวัฒนธรรมของประเทศกัมพูชา โดยมีหน้าที่หลักคือ การฝึกอบรมเยาวชนรุ่นใหม่เพื่อผลิตเป็นศิลปินในระดับอาชีพสถาปนิกและนักโบราณคดีที่มีคุณภาพ สามารถมีส่วนร่วมในการรักษาและการพัฒนาศิลปวัฒนธรรม ซึ่งเป็นการสื่อแสดงทางวัฒนธรรมกัมพูชาในรูปแบบต่างๆ ที่เต็มไปด้วยเอกลักษณ์และคุณค่าทางวัฒนธรรมของราชอาณาจักรกัมพูชา เป็นการส่งเสริมการศึกษา การสร้างทรัพยากรมนุษย์ในด้านศิลปวัฒนธรรมระดับที่สูงขึ้น สามารถมีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างงานศิลปะ โดยเฉพาะการสร้างงานศิลปวัฒนธรรมที่มีคุณภาพระดับมืออาชีพ และสร้างสรรค์ผลงานมีประสิทธิภาพ ให้เป็นที่ยอมรับในภูมิภาคและต่างประเทศได้</p>	<p>- มีการแบ่งโครงสร้างเป็น 5 ส่วนใหญ่ๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ส่วนการบริหาร 2. ส่วนสนับสนุนการบริหาร 3. ส่วนการจัดการเรียนการสอน 4. ส่วนส่งเสริมวิชาการทางด้านวิจัย 5. ส่วนงานสนับสนุนกิจกรรมทางด้านดนตรี

บทที่ 5

กระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรีของมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลป์

การวิจัยเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา” ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลแบบวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยทำการเก็บข้อมูลจากเอกสารงานวิจัย การสังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อนำมาตอบความมุ่งหมายของการวิจัยทั้ง 2 ข้อ ทั้งนี้ ในการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของการศึกษากระบวนการจัดการศึกษาดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ผู้วิจัยจะได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและหัวหน้างานฝ่ายที่สำคัญต่างๆภายในมหาวิทยาลัย รวมถึงวิเคราะห์จากสภาพแวดล้อมต่างๆทั้งภายนอกและภายใน มหาวิทยาลัย ทำให้ทราบผลการศึกษารื่องกระบวนการจัดการศึกษาดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ซึ่งมีรายละเอียดส่วนต่างๆดังนี้

1. องค์ประกอบของการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลป์
 - 1.1. การบริหารจัดการ
 - 1.2. บุคลากร
 - 1.2.1 อาจารย์ผู้สอน
 - 1.2.2 นักศึกษา
 - 1.2.3 ผู้บริหาร
 - 1.2.4 ผู้ปกครอง
 - 1.3. หลักสูตร
 - 1.4 งบประมาณ
 - 1.5 สื่อการเรียนการสอน
 - 1.6 สถานที่ อาคารเรียน ห้องปฏิบัติการ
2. กระบวนการเรียนการสอน
 - 2.1 หลักการสอน
 - 2.1.1 การเตรียมความพร้อมพื้นฐาน
 - 2.1.2 การวางแผนและเตรียมสอน
 - 2.1.3 การใช้จิตวิทยาการเรียนรู้
 - 2.1.4 การประเมินผลและรายงานผล
 - 2.2 วิธีการสอน
 - 2.2.1 การนำเข้าสู่บทเรียน
 - 2.2.2 กิจกรรมการเรียนการสอน
 - 2.2.3 การสรุปบทเรียน
3. การวัดและประเมินผล
4. ผลงานและกิจกรรมด้านดนตรีของมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลป์

องค์ประกอบการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะ

การบริหารจัดการ

ภาพประกอบ 23 ยศ จันดารา (Prof. YOS CHANDARA) คณบดีคณะดนตรี

ยศ จันดารา คณบดีคณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะ ได้กล่าวว่า นโยบายและแผนการจัดการเรียนการสอนดนตรี จุดประสงค์จะมุ่งเน้นเรื่องคุณภาพในการผลิตบุคลากรทางด้านดนตรีให้มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศทางด้านดนตรี สถาบันแห่งนี้เป็นศูนย์กลางทางด้านดนตรีและศิลปะทุกแขนงของชาติ เป็นศูนย์กลางที่ให้ความรู้เพื่อการอนุรักษ์ สืบทอด ฟื้นฟูและส่งเสริมให้มีการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อตอบสนองความต้องการทางสังคมและเพื่อประโยชน์ด้านวัฒนธรรมของชาติ ดังนั้นคณะผู้บริหารของมหาวิทยาลัย พยายามที่จัดหางบประมาณจากภาครัฐบาลและภาคเอกชน เพื่อนำสนับสนุนการเรียนการสอนในทุกๆ ด้าน เช่น เครื่องดนตรี สื่อการเรียนการสอน เอกสารความรู้ทางดนตรี เนื่องจากสถานการณ์ในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยยังขาดความพร้อม ด้านปัจจัยที่สำคัญ โดยเฉพาะเรื่อง งบประมาณที่จะนำมาใช้ในการสนับสนุนการเรียนการสอนดนตรีอีกจำนวนมาก จึงทำให้การพัฒนาการเรียนการสอนเป็นไปอย่างล่าช้า ถึงแม้จะได้รับการสนับสนุนงบประมาณรัฐบาลแต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา (ยศ จันดารา. 2556 : สัมภาษณ์)

ภาพประกอบ 24 การประชุมวางแผนการบริหารและติดตามผลงานในแต่ละฝ่ายที่ได้รับมอบหมายตามวาระเมื่อครั้งที่ผ่านมา ของคณะผู้บริหาร (Royal University of Fine Art, Faculty of Music.)

การบริหารจัดการของมหาวิทยาลัย มีลักษณะโครงสร้างเชิงระบบความสัมพันธ์ของงาน มีลักษณะเป็นสายงานที่ต้องรับผิดชอบ มีการรายงานผลในการปฏิบัติงานขององค์กรให้ประสบความสำเร็จตามนโยบายหรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ การบริหารจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย ภูมิทรวิจิตรศิลปะ ใช้การบริหารงานการศึกษาที่จัดขึ้นโดยภาครัฐ ซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบายแผนการพัฒนา งบประมาณการศึกษาในภาพรวม ตลอดจนการตรวจสอบและสนับสนุนงบประมาณ เพื่อให้สอดคล้องตอบสนองนโยบาย ซึ่งมีดังนี้ (ยศ จันดารา. 2556 : สัมภาษณ์)

1. เป็นสถาบันการศึกษาที่มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีฝีมือและสามารถประกอบอาชีพได้
2. มุ่งผลิตบัณฑิต เป็นครูสอนดนตรี หรือศิลปิน ที่มีคุณภาพ
3. จัดการศึกษาดนตรีกัมพูชา ควบคู่ การศึกษาดนตรีตะวันตก
4. พัฒนาดนตรีกัมพูชางดัดเดิมให้เป็นที่ยอมรับและมีชื่อเสียง
5. เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เลือกเรียนตามความถนัดของตนเอง
6. นำดนตรีกัมพูชาแบบดั้งเดิมเข้าสู่ระบบการศึกษาอย่างเป็นระบบ

การบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา มีการใช้เอกสารเป็นสื่อกลางโดยการตีพิมพ์ เพื่อให้ผู้ที่อยู่ในองค์กรรับทราบและปฏิบัติตามกัน ซึ่งเป็นทางเลือกหนึ่งของการสื่อสารภายในระบบการบริหารจัดการ

บุคลากร

1. อาจารย์ผู้สอน

บุคลากรของคณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญ รอบรู้ ในสายการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ในการจัดการเรียนการสอนดนตรีนั้น จะมีบุคลากรเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณภาพทางด้านดนตรี โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภทคือ

1. ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดนตรี ที่มีคุณวุฒิทางการศึกษา ตั้งแต่ ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับและมีชื่อเสียงในวงการดนตรี โดยทั่วไป เช่น ศิลปิน ศิลปินที่เกษียณอายุ และครูที่เป็นนักดนตรีที่มีชื่อเสียงในประเทศ

3. ศิษย์เก่าที่มีความสามารถทางด้านดนตรีเป็นเลิศและมีผลงานทางด้านดนตรีใน ขณะที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย เมื่อจบการศึกษา ก็จะได้รับคัดเลือกให้เข้ามาทำงานเป็นอาจารย์ พิเศษในมหาวิทยาลัย

4. ครูอาสา คือบุคคลที่มีความสามารถทางด้านดนตรี โดยจะมาเป็นครูอาสาสมัคร ให้แก่คณะดนตรี โดยไม่ได้รับเงินค่าตอบแทน ส่วนใหญ่จะเป็นชาวต่างประเทศ เช่น เกาหลี ไทย สิงคโปร์ (ยศ จันดารา. 2556 : สัมภาษณ์)

คณะดนตรีมีอาจารย์ประจำทั้งหมด 46 คน โดยแบ่งเป็น อาจารย์ประจำสาขาวิชา ดนตรีกัมพูชา จำนวน 5 คน อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีตะวันตก จำนวน 24 คน อาจารย์ประจำ สาขาการขับร้อง จำนวน 2 คน และอีกส่วนคือ อาจารย์พิเศษทั้งหมด 15 คน (แก้ว ภูรีวรรณ 2556 : สัมภาษณ์)

อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีกัมพูชาของมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลป์ มีดังนี้

1. Prof. KEO DORIVAN (Chief Administration Office)
2. Prof. KEO SOPHY
3. Prof. KEO SONANKAVIE
4. Prof. SOU PHOLY
5. Prof. KHEM RITHY

อาจารย์พิเศษสาขาวิชาดนตรีกัมพูชาของมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลป์ มีดังนี้

1. Prof. YUN KHEN
2. Prof. SAY TOLA

อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีตะวันตกของมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลป์ มีดังนี้

1. Prof. YOS CHANGDARA (Dean Faculty of music)
2. Prof. DR. HANG RITHYRAVUTH (Vice Dean Faculty of music)
3. Prof. PEN SOMOL (Vice Dean Faculty of music)
4. Prof. MAO LEINA (Chief Academic Office)
5. Prof. MEAS SOKUN
6. Prof. VAEN PHATHAT
7. Prof. HUN JORMRERN
8. Prof. KOE SOKIM
9. Prof. SERY VANNA
10. Prof. CAN VITHARO
11. Prof. HUTH THEA
12. Prof. YA DA
13. Prof. KOE CANTHEAVY

14. Prof. HAM CHAYA
15. Prof. KOE SOPHY
16. Prof. ON PHATH
17. Prof. SOME NAGRY
18. Prof. BORIBO JEA JAN
19. Prof. THO BUNTARAVUTH
20. Prof. SOM SOTHY
21. Prof. SUN PORLY
22. Prof. HUY SREANG
23. Prof. VAEN HADAN
24. Prof. VEE CIVAN

อาจารย์พิเศษสาขาวิชาดนตรีตะวันตกของมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลป์ มีดังนี้

1. Prof. DR. KI YONG RYU
2. Prof. DR. CHEA CHAN BORIBO
3. Prof. DR. GOEGE HESS
4. Prof. DR. SOPHY HIM
5. Prof. SITHA SOK
6. Prof. JI YONG SEO
7. Prof. BORAN TLANG
8. Prof. SEE NAT KHUM
9. Prof. LEE HYE JIN
10. Prof. BUNTHORN MINH
11. Prof. SOKUN MEAS

อาจารย์ประจำสาขาวิชาขับร้อง ของมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลป์ มีดังนี้

1. Prof. KHEM CHANLTOU
2. Prof. CHEM SOMEVN

อาจารย์พิเศษสาขาวิชาขับร้อง ของมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลป์ มีดังนี้

1. Prof. DUANG MARY
2. Prof. HUN SARATH

คณะกรรมการได้จัดอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาด้านดนตรี ตั้งแต่วุฒิปริญญาโทและวุฒิปริญญาเอก ทำการสอนนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 – ชั้นปีที่ 4 แต่ถ้าอาจารย์ที่ไม่มีวุฒิปริญญาโทขึ้นไป สามารถทำการสอนได้ แต่ต้องมีประสบการณ์ในการสอนอย่างน้อย 5 ปีขึ้นไป หรือมีผลงานทางด้านดนตรีและมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป ในการจัดการเรียนการสอน จะแยกระหว่าง อาจารย์ ผู้รับผิดชอบโดยตรงในการสอนวิชาทฤษฎี และอาจารย์ ผู้รับผิดชอบโดยตรงในการสอนวิชาปฏิบัติ และอาจารย์ที่มีหน้าที่ดังกล่าวก็ต้องรับผิดชอบในวิชาของตนเท่านั้น แต่มีบางวิชาที่อาจารย์บางท่านมีความรู้ความสามารถก็จะเข้าไปในชั้นเรียนเพื่อทำการสอนเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งโดยปกติจะมีการจัดตารางการสอนของอาจารย์อย่างชัดเจน ทำให้เกิดผลดีอย่างยิ่งต่อนักศึกษา

ส่งผลสัมฤทธิ์โดยตรงด้านคุณภาพในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น ส่วนภาระงานที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกต่อการสนับสนุนการเรียนการสอน จะเป็นหน้าที่ที่สำคัญของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อาจารย์ของมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลป์ แห่งราชอาณาจักรกัมพูชามีเงินเดือนที่รัฐบาลจัดให้ตามวุฒิการศึกษา (แถว ฎีวรรณ. 2556 : สัมภาษณ์) ดังตาราง 2 และตาราง 3

ตาราง 2 แสดงจำนวนเงินเดือนที่เป็นค่าตอบแทนที่ได้รับตามระดับชั้นของวุฒิการศึกษา

ลำดับ	ระดับการศึกษา	จำนวนเงินเดือนที่ได้รับ เป็นสกุลเงิน ดอลลาร์	หมายเหตุ อัตราแลกเปลี่ยน 1 ดอลลาร์ : 33 บาท
1	ปริญญาเอก	1000	33,000 บาท
2	ปริญญาโท	120	3,600 บาท
3	ปริญญาตรี	100	3,300 บาท
4	การศึกษาแบบปราชญ์ (ไม่มีปริญญา)	100	3,300 บาท

ตาราง 3 แสดงบุคลากรที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาและที่มีความสามารถด้านดนตรีที่มีหน้าที่ในการสอน โดยอัตราส่วนทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ

ลำดับ	ระดับการศึกษา	บุคลากรที่จบการศึกษา คิดเป็นร้อยละ
1	ปริญญาเอก	ร้อยละ 5
2	ปริญญาโท	ร้อยละ 10
3	ปริญญาตรี	ร้อยละ 70
4	การศึกษาแบบปราชญ์ ศิลปินที่มีชื่อเสียง (ไม่มีปริญญา)	ร้อยละ 10
5	ความสามารถพิเศษเฉพาะด้าน	ร้อยละ 5

2. นักศึกษา

การรับเข้าศึกษาเป็นระดับปริญญาตรี ระยะเวลาในการศึกษา 4 ปี การรับนักศึกษา จะมีการสอบทั้งทฤษฎีการศึกษาพื้นฐานทั่วไปและการปฏิบัติเครื่องดนตรี การรับสมัครนักศึกษาจะรับเข้าศึกษาประมาณปีละ 35 – 40 คน เมื่อเข้าศึกษาในระบบของมหาวิทยาลัย นักศึกษาก็จะต้อง

เรียนเครื่องดนตรีเฉพาะที่เป็นวิชาเอก และสามารถที่จะเลือกเรียนเพลงพิเศษได้เพิ่มเติมจากอาจารย์ผู้สอน เพื่อเป็นศิลปินนำไปประกอบอาชีพได้ หรือสามารถประกอบอาชีพเป็นครูสอนดนตรีในสถาบันศึกษาต่างๆได้ ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งหมดประมาณ 150 คน (แกว ฐวีวรรณ. 2556 : สัมภาษณ์)

3. ผู้บริหาร มหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาแบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ

3.1 ผู้บริหารระดับสูง มีหน้าที่วางแผนกลยุทธ์ควบคุมการบริหารการจัดการภายในมหาวิทยาลัยและเป็นผู้กำหนดทิศทางการวางแผนดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่รัฐได้กำหนดไว้

3.2 ผู้บริหารระดับกลาง มีหน้าที่ควบคุมการบริหารงาน วางแผนปฏิบัติงานเป็นผู้คอยติดตามดำเนินการตรวจสอบงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด

3.3 ผู้บริหารระดับล่าง มีหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติงานหรือดำเนินงานตามแผนการเรียนการสอนตามที่ผู้บริหารระดับสูงได้กำหนดไว้ (แกว ฐวีวรรณ. 2556 : สัมภาษณ์)

4. ผู้ปกครองมีหน้าที่ในการสนับสนุนส่งเสริมด้านเงินทุนทรัพย์และปัจจัยด้านต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน อีกทั้งยังมีบทบาทที่สำคัญในการร่วมวางแผนการศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าจนกระทั่งจบการศึกษาในแต่ละระดับชั้น และเป็นแรงผลักดันที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้เรียน สามารถช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีขีดสูงสุด อีกทั้งสามารถร่วมแก้ไขปัญหาการเรียนที่เกิดกับผู้เรียนได้ (แกว ฐวีวรรณ. 2556 : สัมภาษณ์)

หลักสูตร

หลักสูตรปริญญาตรีโดยทั่วไปของมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะ แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา การศึกษาตลอดหลักสูตรใช้ระยะเวลาในการศึกษา 4 ปี โดยนักศึกษาจะต้องทำการเก็บหน่วยกิตของการศึกษา เป็นจำนวน 147 หน่วยกิตขึ้นไป จึงจะถือว่าสามารถผ่านและการจบการศึกษาอย่างสมบูรณ์ มีรายละเอียดของการจัดการศึกษากลุ่มของรายวิชาและจำนวนหน่วยกิตทั้งหมด (ยศ จันดารา. 2556 : สัมภาษณ์) ยกตัวอย่างรายละเอียดดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงโครงสร้างกลุ่มรายวิชาที่ใช้ในการศึกษาและรวมถึงจำนวนหน่วยกิต

ลำดับ	กลุ่มรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต	หมายเหตุ
1	วิชาพื้นฐานศึกษาทั่วไป (วิชาแกน)	45	จำนวนหน่วยกิต จะขึ้นอยู่กับข้อกำหนด ของแต่ละคณะ
2	วิชาบังคับเลือก	40	
3	วิชาเลือกเสรี	30	
4	วิชาเอก	32	
รวม		147	

การกำหนดจำนวนหน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตในการศึกษาแต่ละภาคการศึกษาทั้งหมดจะเฉลี่ยอยู่ที่ 15-20 หน่วยกิต ต่อ 1 ภาคเรียน ยกเว้นเฉพาะภาคเรียนที่ 2 ของปีที่ 4 หรือปี 5 ของคณะสถาปัตยกรรมและการวางผังเมือง นักศึกษาจะต้องสะสมหน่วยกิตให้ครบตามโปรแกรมการเรียน

ซึ่งทางคณะจะเป็นผู้กำหนด ใ้ในการเรียนของนักศึกษาในระยะเวลา 4 ปีนั้น ต้องมีหน่วยกิตสะสมทั้งหมด 144 – 150 หน่วยกิต โดยในแต่ละปี ต้องสะสมหน่วยกิตให้ได้ 35 – 24 หน่วยกิต ตามแผนการศึกษาแกนกลางของมหาวิทยาลัย ดังนี้

ตาราง 5 แสดงการกำหนดจำนวนหน่วยกิตของนักศึกษาในแต่ละชั้นปี

ชั้นปีการศึกษา	จำนวนหน่วยกิต
1	41 – 42
2	38 – 40
3	36 – 40
4	27 - 28
รวม	144 – 150

การจัดกลุ่มวิชา

1. กลุ่มวิชาแกน นักศึกษาต้องสะสมหน่วยกิตให้ครบทุกรายวิชา
2. กลุ่มวิชาเอก นักศึกษาต้องสะสมหน่วยกิตให้ครบทุกรายวิชาตามที่คณะกำหนดไว้
3. กลุ่มวิชาบังคับเลือก นักศึกษาสามารถติดค้างการประเมินผลได้ 2 รายวิชา สามารถทดแทนได้ด้วยการสอบวัดผลการประเมินให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาของปลายภาคเรียนที่ 1
4. กลุ่มวิชาเลือกเสรีนักศึกษามีโอกาสเลือก 1 , 2 หรือ 3 รายวิชา แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและคณบดี นักศึกษาต้องสะสมหน่วยกิตเหมือนกลุ่มวิชาบังคับเลือก
หมายเหตุ ในกลุ่มวิชาบังคับเลือกและเลือกเสรี นักศึกษาสามารถติดค้างการประเมินผลได้ 2 รายวิชา แต่ต้องมีการสอบเพิ่มเติมในภาคเรียนที่ 1 ของปีถัดไป

หลักสูตรการศึกษาสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1

หลักสูตรการศึกษาสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์ เริ่มมีในปีการศึกษา 2005-2006 จนถึงปัจจุบันนี้ โดยมหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์ได้รับการอนุมัติชั่วคราวอย่างเป็นทางการโดยคณะกรรมการรับรองคุณภาพทางการศึกษาแห่งกัมพูชา (ACC) ให้มีโปรแกรมการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ และได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ เยวชนและกีฬาให้มีสิทธิ์มอบประกาศนียบัตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่ผู้ที่เรียนจบชั้นปีที่ 1 ได้ และเพื่อที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของกัมพูชาให้เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ มหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์ จึงได้จัดตั้งโปรแกรมการเรียนขั้นพื้นฐานขึ้นมาอย่างมืออาชีพ ซึ่งจะให้นักศึกษาได้ทราบถึงความรู้เบื้องต้นทั่วไปทางด้านศิลปะเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการเลือกรายวิชาต่างๆ ที่จะเรียนต่อไปในชั้นปีที่ 2 โดยต้องผ่านการฝึกฝนในสาขาวิชาด้านภาษา วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ รวมถึงรายวิชาเอกเลือกด้วย ซึ่งมีรายละเอียดของรายวิชาดังตาราง 6 และตาราง 7

ตาราง 6 แสดงกลุ่มรายวิชาพื้นฐานทั่วไปสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ทุกคณะ

Year	Semester	No.	Courses	Credit/Unites	Hour/Week
Year 1	Sem. 1-2		Arts Field and Humanity	9	
		1	History	3	3-0
		2	Literature	3	3-0
		3	Philosophy	3	3-0
			Mathematic Science and Computer	9	
		1	Computer	3	2-1
		2	Algebra	3	3-0
		3	Environment	3	3-0
			Social Science	9	
		1	Psychology	3	3-0
		2	Sociology	3	3-0
		3	Geography	3	3-0
			Foreign Languages	9	
		1	French 1	2	2-0
		2	French 2	2	2-0
		3	English 1	3	3-0
		4	English 2	2	2-0

ตาราง 7 แสดงรายวิชาเอกและจำนวนหน่วยกิตสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของแต่ละคณะ

V – Orientation of Subjects				
Faculty of Archaeology	Faculty of Architecture And Urban	Faculty of plastic	Faculty of Choreography Arts	Faculty of music
Archaeology 3(3-0)	Architectural History 3(3-0)	General Arts History of Plastic art 3(3-0)	Archaeology 3(3-0)	Music History 3(3-0)
Sketching 3(1-2)	Sketching 3(1-2)	Sketching 3(1-2)	History of Choreography 3(1-2)	Archaeology 3(3-0)
Color 3(1-2)	Color 3(1-2)	Color 3(1-2)	Performance 3(1-2)	Music Instrument 3(1-2)
Total = 45Cr. 40-5h.				

หลักสูตร musical Instrument (traditional & Western)

หลักสูตร musical Instrument (traditional & Western) ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2
ในภาคเรียนที่ 1 และ ภาคเรียนที่ 2 มีรายละเอียดดังตาราง 8

ตาราง 8 แสดงรายวิชาในหลักสูตร Musical Instrument (traditional & Western)
สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 2

Year	Semester	Code	No.	Courses	Credit/Unites	Hour/Week	Total
YEAR 2	Sem.1	CC2		Core Courses			Credit/Unites 18 Hour/Week 25
		MICC2	1	Musical Instrument *	2	2	
		RC2		Requirement Courses			
		HARC2	1	Harmony	1	2	
		ARRC2	2	Arrangement	1	2	
		SFRC2	3	Sol – fa	2	2	
		PORC2	4	Polyphony	1	2	
		ORRC2	5	Orchestra	2	4	
		HURC2	6	History of Universal Music	1	2	
		*	7	Music Major (1 choice for student)*	1	1	
		EMRC2	8	Ethno – Musicology	2	2	
		ENRC2	9	English Language	1	2	
		SRRC2	10	Score Reading *	1	1	
		ANRC	11	Musical Analysis	2	2	
		EC2		Elective Courses			
KIEC2	1	Khmer Traditional Musical Instrument or traditional song*	1	1			
YEAR 2	Sem.2	CC2		Core Courses			Credit/Unites 18 Hour/Week 25
		MICC2	1	Musical Instrument *	2	2	
		RC2		Requirement Courses			
		HARC2	1	Harmony	1	2	
		ARRC2	2	Arrangement	1	2	
		SFRC2	3	Sol – fa	2	2	
		PORC2	4	Polyphony	1	2	
		ORRC2	5	Orchestra	2	4	
		HURC2	6	History of Universal Music	1	2	
		*	7	Music Major (1 choice for student)*	1	1	
		EMRC2	8	Ethno – Musicology	2	2	
		ENRC2	9	English Language	1	2	
		SRRC2	10	Score Reading *	1	1	
		ANRC	11	Musical Analysis	2	2	
		EC2		Elective Courses			
KIEC2	1	Khmer Traditional Musical Instrument or traditional song *	1	1			
		FT2	2	Field Trip	1	2	
Total sem.1 – sem.2					37Cr.	752h.	

หลักสูตร musical Instrument (traditional & Western) ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3
ในภาคเรียนที่ 1 และ ภาคเรียนที่ 2 มีรายละเอียดดังตาราง 9

ตาราง 9 แสดงรายวิชาในหลักสูตร Musical Instrument (traditional & Western)
สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3

Year	Semester	Code	No.	Courses	Credit/Unites	Hour/Week	Total
YEAR 3	Sem.1	CC3		Core Courses			Credit/Unites 20 Hour/Week 25
		MICC3	1	Musical Instrument *	2	2	
		RC2		Requirement Courses			
		EMRC3	1	History of Universal Music	2	2	
		HARC3	2	Harmony	1	2	
		SFRC3	3	Sol - fa	2	2	
		ANRC3	4	Musical Analysis	2	2	
		ARRC3	5	Ethno - Musicology	2	2	
		ENRC3	6	English Language	1	2	
		*	7	Music Major (1 choice for student) *	1	1	
		CORC3	8	Conducting **	1	1	
		HURC3	9	Khmer Traditional Music	2	2	
		ORRC3	10	Orchestra	2	4	
		PORC3	11	Polyphony	1	2	
		EC3		Elective Courses			
KIEC3	1	Khmer Traditional Musical Instrument or traditional song *	1	1			
Year 3	Sem.2	CC3		Core Courses			Credit/Unites 20 Hour/Week 25
		MICC3	1	Musical Instrument *	2	2	
		RC3		Requirement Courses			
		EMRC3	1	History of Universal Music	2	2	
		HARC3	2	Harmony	1	2	
		SFRC3	3	Sol - fa	2	2	
		ANRC3	4	Musical Analysis	2	2	
		ARRC3	5	Ethno - Musicology	2	2	
		ENRC3	6	English Language	1	2	
		*	7	Music Major (1 choice for student) *	1	1	
		CORC3	8	Conducting **	1	1	
		HURC3	9	Khmer Traditional Music	2	2	
		ORRC3	10	Orchestra	2	4	
		PORC3	11	Polyphony	1	2	
		EC3		Elective Courses			
KIEC3	1	Khmer Traditional Musical Instrument or traditional song *	1	1			
		FTEC3	2	Field Trip	1	2	
Total sem.1 – sem.2					41Cr.	752h.	

หลักสูตร musical Instrument (traditional & Western) ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ในภาคเรียนที่ 1 และ ภาคเรียนที่ 2 มีรายละเอียดดังตาราง 10

ตาราง 10 แสดงรายวิชาในหลักสูตร Musical Instrument (traditional & Western) สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 4

Year	Semester	Code	No.	Courses	Credit/Unites	Hour/Week	Total
Year 4	Sem.1	CC4		Core Courses			Credit/ Unites 8 Hour/Week 14
		MICC4	1	Musical Instrument *	2	4	
		RC4		Requirement Courses			
		ORRC4	1	Orchestra	2	4	
		CHRA4	2	Chamber Orchestra	2	2	
		AERC4	3	Musical Aesthetic	1	2	
		PARC4	4	Principle of Administrator	1	2	
Year 4	Sem.1	CC4		Core Courses			Credit/ Unites 8 Hour/Week 14
		MICC4	1	Musical Instrument *	2	4	
		RC4		Requirement Courses			
		ORRC4	1	Orchestra	2	4	
		CHRA4	2	Chamber Orchestra	2	2	
		AERC4	3	Musical Aesthetic	1	2	
		PARC4	4	Principle of Administrator	1	2	
		FE4	1	Final Examination	5		
		BT4	2	Bachelor thesis	2		
Total sem.1 – sem.2					22Ch.	420h.	
Total fop Musical Instrument 102 CR + 45 CR. Foundation Year = 147CR.							

หมายเหตุ ในหลักสูตร Musical Instrument นักศึกษาที่ศึกษาดนตรีกัมพูชา สามารถเลือกศึกษาเครื่องดนตรีได้ดังนี้ Roneat Ek, Roneat Thong, Takhe, Kong Vong Thom, Roneat Dex, Skor Samphor, Skor Thom, Khim Toch, Khloy, Tro Ou, Tro Sau Thom ส่วนดนตรีตะวันตกสามารถเลือกศึกษาเครื่องดนตรีได้ดังนี้ Violin, Viola, ViolonCello, Double Bass, Piano, Flute, Clarinet, Trumpet, Xylophone และ Guitar

หลักสูตร Singing (Traditional & Western)

หลักสูตร Singing (Traditional & Western) ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ในภาคเรียนที่ 1 และ ภาคเรียนที่ 2 มีรายละเอียดดังตาราง 11

ตาราง 11 แสดงรายวิชาในหลักสูตร หลักสูตร Singing (Traditional & Western) สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 2

Year	Semester	Code	No.	Courses	Credit/Unites	Hour/Week	Total
Year 2	Sem.1	CC2		Core Courses			Credit/ Unites 19 Hour/Week 25
		MICC2	1	Singing *	2	2	
		RC2		Requirement Courses			
		EMRC2	1	Ethno – Musicology	2	2	
		HURC2	2	History of Universal Music	2	2	
		SFRC2	3	Sol – fa	2	2	
		HARC2	4	Harmony	1	2	
		ARRC2	5	Arrangement	1	2	
		ANRC2	6	Musical Analysis	2	2	
		ENRC2	7	English Language	1	2	
		SRRC2	8	Score Reading *	1	1	
		*	9	Music Major (1 choice for student)*	1	1	
		ORRC2	10	Orchestra	2	4	
		PORC2	11	Polyphony	1	2	
		EC2		Elective Courses			
KIEC2	1	Khmer Traditional Musical Instrument or Traditional song *	1	1			
Year 2	Sem.2	CC2		Core Courses			Credit/ Unites 19 Hour/Week 25
		MICC2	1	Singing *	2	2	
		RC2		Requirement Courses			
		EMRC2	1	Ethno – Musicology	2	2	
		HURC2	2	History of Universal Music	2	2	
		SFRC2	3	Sol – fa	2	2	
		HARC2	4	Harmony	1	2	
		ARRC2	5	Arrangement	1	2	
		ANRC2	6	Musical Analysis	2	2	
		ENRC2	7	English Language	1	2	
		SRRC2	8	Score Reading *	1	1	
		*	9	Music Major (1 choice for student)*	1	1	
		ORRC2	10	Orchestra	2	4	
		PORC2	11	Polyphony	1	2	
		EC2		Elective Courses			
KIEC2	1	Khmer Traditional Musical Instrument or Traditional song *	1	1			
		FT2		Field Trip	1	2	
Total sem.1 – sem.2					41Ch.	752h.	

หลักสูตร Singing (Traditional & Western) ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ในภาคเรียนที่ 1 และ ภาคเรียนที่ 2 มีรายละเอียดดังตาราง 12

ตาราง 12 แสดงรายวิชาในหลักสูตร Singing (Traditional & Western) สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3

Year	Semester	Code	No.	Courses	Credit/Unites	Hour/Week	Total
Year 3	Sem.1	CC2		Core Courses			Credit / Unites 20 Hour / Week 25
		MICC3	1	Singing *	2	2	
		RC3		Requirement Courses			
		HURC3	1	History of Universal Music	2	2	
		HARC3	2	Harmony	1	2	
		HURC3	3	Khmer Traditional Music	2	2	
		SFRC3	4	Sol – fa	2	2	
		EMRC3	5	Ethno – Musicology	2	2	
		ENRC3	6	English Language	1	2	
		ORRC3	7	Orchestra	2	4	
		*	8	Music Major (1 choice for student)*	1	1	
		ANRC3	9	Musical Analysis	2	2	
		PORC3	10	Choir Conducting **	1	1	
		PORC3	11	Polyphony	1	2	
		EC3		Elective Courses			
KIEC3	1	Khmer Traditional Musical Instrument or Traditional song *	1	1			
Year 3	Sem.2	CC2		Core Courses			Credit / Unites 20 Hour / Week 25
		MICC3	1	Singing *	2	2	
		RC3		Requirement Courses			
		HURC3	1	History of Universal Music	2	2	
		HARC3	2	Harmony	1	2	
		HURC3	3	Khmer Traditional Music	2	2	
		SFRC3	4	Sol – fa	2	2	
		EMRC3	5	Ethno – Musicology	2	2	
		ENRC3	6	English Language	1	2	
		ORRC3	7	Orchestra	2	4	
		*	8	Music Major (1 choice for student) *	1	1	
		ANRC3	9	Musical Analysis	2	2	
		PORC3	10	Choir Conducting **	1	1	
		PORC3	11	Polyphony	1	2	
		EC3		Elective Courses			
KIEC3	1	Khmer Traditional Musical Instrument or Traditional song *	1	1			
		FTEC3		Field Trip	1	2	
Total sem.1 – sem.2					41Cr.	752h.	

หลักสูตร Singing (Traditional & Western) ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ในภาคเรียนที่ 1 และ ภาคเรียนที่ 2 มีรายละเอียดดังตาราง 13

ตาราง 13 แสดงรายวิชาในหลักสูตร Singing (Traditional & Western) สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 4

Year	Semester	Code	No.	Courses	Credit/Unites	Hour/Week	Total
Year 4	Sem.1	CC4		Core Courses			Credit/ Unites 8 Hour/ Week 14
		MICC4	1	Singing *	2	4	
		RC4		Requirement Courses			
		CHRC4	1	Chamber Orchestra	2	2	
		PARC4	2	Principle of Administrator	1	2	
		ORRC4	3	Orchestra	2	2	
		AERC4	4	Musical Aesthetic	1	2	
Year 4	Sem.2	CC4		Core Courses			Credit / Unites 8 Hour / Week 14
		MICC4	1	Singing *	2	4	
		RC4		Requirement Courses			
		CHRC4	1	Chamber Orchestra	2	2	
		PARC4	2	Principle of Administrator	1	2	
		ORRC4	3	Orchestra	2	2	
		AERC4	4	Musical Aesthetic	1	2	
		FE4	1	Final Examination	5		
		BT4	2	Bachelor Thesis	2		
Total sem.1 – sem.2					22Ch.	420h.	
Total of Singing 102 Cr. + 45 Cr. Foundation Year = 147 Cr.							

หลักสูตร Musicology
 หลักสูตร Musicology ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ในภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2
 มีรายละเอียดดังตาราง 14

ตาราง 14 แสดงรายวิชาในหลักสูตร Musicology สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 2

Year	Semester	Code	No.	Courses	Credit/Unites	Hour/Week	Total
Year 2	Sem.1	CC2		Core Courses			Credit/Unites 19 Hour/ Week 25
		MICC2	1	Ethno – Musicology *	2	2	
		RC2		Requirement Courses			
		ANRC2	1	Musical Analysis	1	2	
		ARRC2	2	Arrangement	1	2	
		*	3	Music Major (1 choice for student) *	1	1	
		HURC2	4	History of Universal Music	2	2	
		PORC2	5	Polyphony	1	1	
		SRRC2	6	Score Reading *	2	2	
		SFRC2	7	Sol – fa	1	2	
		HARC2	8	Harmony	2	2	
		ENRC2	9	English Language	1	2	
		EMRC2	10	Ethno – Musicology	2	2	
		KIRC2	11	Khmer Traditional Musical Instrument/Song *	1	1	
		EC2		Elective Courses			
OREC2	1	Orchestra or Choir	2	4			
Year 2	Sem.2	CC2		Core Courses			Credit/Unites 19 Hour/Week 25
		MICC2	1	Ethno – Musicology *	2	2	
		RC2		Requirement Courses			
		ANRC2	1	Musical Analysis	1	2	
		ARRC2	2	Arrangement	1	2	
		*	7	Music Major (1 choice for student) *	1	1	
		HURC2	4	History of Universal Music	2	2	
		PORC2	5	Polyphony	1	1	
		SRRC2	6	Score Reading *	2	2	
		SFRC2	7	Sol – fa	1	2	
		HARC2	8	Harmony	2	2	
		ENRC2	9	English Language	1	2	
		EMRC2	10	Ethno – Musicology	2	2	
		KIRC2	11	Khmer Traditional Musical Instrument/Song *	1	1	
		EC2		Elective Courses			
OREC2	1	Orchestra or Choir	2	4			
		FTEC2		Field Trip	1	2	
Total sem.1 – sem.2					39Cr.	752h.	

หลักสูตร Musicology ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ในภาคเรียนที่ 1 และ ภาคเรียนที่ 2
มีรายละเอียดดังตาราง 15

ตาราง 15 แสดงรายวิชาในหลักสูตร Musicology สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3

Year	Semester	Code	No.	Courses	Credit/Unites	Hour/Week	Total
Year 3	Sem.1	CC3		Core Courses			Credit/ Unites 19 Hour/ Week 25
		MICC3	1	Ethno – Musicology *	2	2	
		RC3		Requirement Courses			
		PORC3	1	Polyphony	1	1	
		HURC3	2	History of Universal Music	1	2	
		*	3	Music Major (1 choice for student) *	*	2	
		ANRC3	4	Musical Analysis	2	2	
		HURC3	5	Khmer Traditional Music	1	1	
		EMRC3	6	Ethno – Musicology	2	2	
		SFRC3	7	Sol – fa	1	1	
		HARC3	8	Harmony	1	2	
		ENRC3	9	English Language	2	2	
		PORC3	10	Conducting **	2	2	
		KIRC3	11	Khmer Traditional Musical Instrument/Song *	1	2	
		EC3		Elective Courses			
Year3	Sem.2	OREC3	1	Orchestra or Choir	2	4	Credit/ Unites 19 Hour/Week 25
		CC3		Core Courses			
		MICC3	1	Ethno – Musicology *	2	2	
		RC3		Requirement Courses			
		SRRC3	1	Conducting **	1	1	
		PORC3	2	Musical Analysis	2	4	
		ARRC3	3	History of Universal Music	2	2	
		HARC3	4	Harmony	1	2	
		ANRC3	5	Ethno – Musicology	2	2	
		*	6	Music Major (1 choice for student) *	1	1	
		ENRC3	7	English Language	1	2	
		KIRC3	8	Khmer Traditional Musical Instrument/Song *	1	1	
		PIRC3	9	Polyphony	1	2	
		EC3		Elective Courses			
FTEC2	1	Field Trip	1	2			
OREC3	2	Orchestra or Choir	2	4			
Total sem.1 – sem.2					41Cr.	752h.	

หลักสูตร Musicology ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ในภาคเรียนที่ 1 และ ภาคเรียนที่ 2
มีรายละเอียดดังตาราง 16

ตาราง 16 แสดงรายวิชาในหลักสูตร Musicology สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 4

Year	Semester	Code	No.	Courses	Credit/Unites	Hour/Week	Total
Year 4	Sem.1	CC3		Core Courses			Credit/Unites 6
		MICC3	1	Ethno – Musicology *	2	4	
		RC3		Requirement Courses			
		PARC4	1	Principle of Administrator	1	2	Hour/Week 12
		AERC4	2	Musical Aesthetic	1	2	
		EC3		Elective Courses			
		OREC3	1	Orchestra or Choir	2	4	
Year 4	Sem.2	CC3		Core Courses			Credit/Unites 6
		MICC3	1	Ethno – Musicology *	2	4	
		RC3		Requirement Courses			
		PARC4	1	Principle of Administrator	1	2	Hour/Week 12
		AERC4	2	Musical Aesthetic	1	2	
		EC3		Elective Courses			
		OREC3	1	Orchestra or Choir	2	4	
		TD4		Thesis Defense	6		
		BT4		Bachelor thesis	5		
Total sem.1 – sem.2					22Cr.	360h.	
Total for Ethno – Musicology 102Cr. + 45Cr. Foundation Year = 147Cr.							

งบประมาณ

มหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลปะ (Royal University of Fine Arts)

เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐบาล ได้รับงบประมาณในการจัดสรรและดำเนินการบริหารงานมหาวิทยาลัย โดยได้รับเงินสนับสนุนของรัฐบาลตลอดระยะเวลาตั้งแต่ดำเนินการจัดตั้งมหาวิทยาลัยจนถึงปัจจุบัน และเงินงบประมาณสนับสนุนอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงวัฒนธรรมและวิจิตรศิลปะ (Ministry of Culture and Fine Arts) ซึ่งเป็นส่วนงานที่สำคัญหนึ่งในการส่งเสริมและสนับสนุนงานด้านศิลปะวัฒนธรรมในมหาวิทยาลัย การบริหารจัดการงบประมาณ จะยึดหลักการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน และมีลักษณะการบริหารแบบคล่องตัว สามารถตรวจสอบได้ โดยรัฐบาลจะเป็นผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายภายในของมหาวิทยาลัย งบประมาณในการบริหารคณะ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา งบประมาณที่ได้ในแต่ละปี จะนำมาปรับปรุงตึกอาคารเรียน ห้องเรียน ปฏิบัติ ซ่อมเครื่องดนตรี เป็นต้น (ยศ จันดารา. 2556 : สัมภาษณ์)

สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ที่ใช้

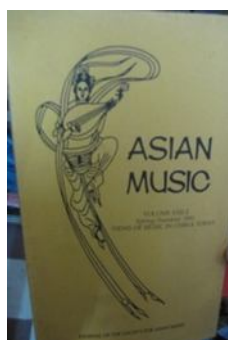
สื่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งสำคัญที่มีหน้าที่เป็นตัวกลางที่เชื่อมจุดมุ่งหมายของผู้สอนกับนักเรียนได้อย่างสมบูรณ์ ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียนนั้นเป็นไปตามจุดประสงค์ของการเรียนการสอนสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ที่ใช้ของคณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ได้แก่ หนังสือ ตำราวิชาการทางดนตรี เครื่องดนตรี โน้ตเพลง เป็นต้น

ภาพประกอบ 25 บรรยากาศหาความรู้นอกชั่วโมงเรียนโดยการใช้คอมพิวเตอร์

หนังสือ เป็นสื่อการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่มีคุณค่าทางการศึกษา เป็นสื่อที่รวบรวมของ ข้อมูล ประเภทตัวอักษร และ รูปภาพ ที่ลงในแผ่นกระดาษหรือวัสดุชนิดอื่น และรวมเข้าด้วยกัน ด้วย วิธีการ เย็บเล่ม หรือ ทากาว เข้าด้วยกันที่บริเวณขอบด้านใดด้านหนึ่ง โดยมีขนาดต่างๆกัน แต่มักจะไม่ ทำใหญ่กว่าการจับและเปิดอ่านสะดวก หนังสือมักจะเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล ความรู้ วรรณกรรม ต่างๆ สำหรับหนังสือตัวอย่าง ดังภาพประกอบ จะเป็นหนังสือที่ใช้สำหรับประกอบการเรียนการสอน สังเกตได้จากหนังสือจะพบว่า ส่วนมากจะเป็นหนังสือ และตำราต่างประเทศ ที่นำมาใช้ประกอบการ เรียนการสอน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แก่นักศึกษา ดังภาพประกอบ 26 และภาพประกอบ27

ภาพประกอบ 26 หนังสือชื่อ “ASIAN MUSIC” ที่ใช้ประกอบในการเรียนการสอน

ภาพประกอบ 27 หนังสือชื่อ “Pestle Dance” ที่ใช้ประกอบในการเรียนการสอน

สมุดโน้ตเพลง เป็นสื่อการสอนอย่างหนึ่งที่สำคัญในการเรียนการสอนดนตรี ทำให้นักศึกษามีความเข้าใจในด้านการปฏิบัติดนตรีมากยิ่งขึ้น นอกจากการที่ได้เรียนปฏิบัติจากครูแบบถ่ายทอดตัวต่อตัว สมุดโน้ตเพลงยังเป็นสื่อการเรียนรู้ในการช่วยเตือนความจำในการปฏิบัติได้เป็นอย่างดี สมุดโน้ตเพลงของมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะ จะมีการจัดทำเป็นรูปเล่มโดยการถ่ายเอกสารจากฉบับจริง เพื่อให้นักศึกษาสามารถยืมเอาไปใช้ในขณะที่ทำกิจกรรมนอกเวลาเรียนได้ สมุดโน้ตเพลงสากล ของมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะ ดังภาพประกอบ 28

ภาพประกอบ 28 ตัวอย่างหนังสือโน้ตเพลงดนตรีสากลที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน

ห้องสมุด

ห้องสมุดมีความสำคัญอย่างหนึ่งสำหรับการศึกษาเป็นแหล่งที่รวมวิทยาการต่าง ๆ ซึ่งผู้ใช้สามารถค้นหาข้อมูลความรู้ได้กว้างขวาง ทุกสาขาวิชาห้องสมุดยังเป็นสถานที่ที่ผู้ใช้สามารถเลือกอ่านหนังสือ และค้นคว้าหาความรู้ต่างๆ ด้วยตนเองอย่างอิสระ และตามความสนใจของแต่ละบุคคล และยังเป็นสถานที่ ที่ทำก่อให้เกิดนิสัยรักการอ่านและการค้นคว้าจนกระทั่งทำให้ผู้ใช้ สามารถมองเห็นความแตกต่างของหนังสือ ว่าเล่มไหนเขียนได้ดี และสามารถจดจำ แนวทางการเขียน ที่ดี เพื่อนำมา

ประยุกต์ใช้ได้ ทั้งยังช่วยให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ห้องสมุด ยังเป็นศูนย์ข้อมูล มีความรู้ที่ทันสมัย และทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ เพราะห้องสมุดจำเป็นต้องมีข่าวสารใหม่ๆ ไว้บริการผู้ใช้ห้องสมุดกลางของมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลป์ จึงเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมข้อมูลที่สำคัญต่างๆ เช่น เอกสารดนตรี ตำราหนังสือที่เกี่ยวข้องกับดนตรี รวมถึงงานวิจัยทางด้านดนตรี ทำให้นักศึกษาสามารถเข้ามาทำการค้นคว้าหาข้อมูลที่ต้องการได้อย่างถูกต้องชัดเจน อีกทั้งเป็นการส่งเสริมงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรี ซึ่งเป็นการยกระดับคุณภาพการเรียนของนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เจ้าหน้าที่ประจำห้องสมุดมีจำนวน 6 คน จะเปิดให้บริการทุกวันจันทร์ – ศุกร์ ตั้งแต่ 8.00 – 16.00 น. นักศึกษาส่วนใหญ่จะใช้เวลาว่าง เข้ามาใช้บริการในการค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมจากห้องสมุด และมีการรวบรวมวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาที่จบการศึกษาในแต่ละปี แต่ละสาขา นำมาไว้ภายในห้องสมุด เพื่อเป็นการให้บริการความรู้แก่ผู้ที่สนใจจะศึกษา สภาพบรรยากาศทั่วไปเกี่ยวกับสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัย (OUM CHANNARATH. 2556 : สัมภาษณ์) ดังภาพประกอบ 29 – 33

ภาพประกอบ 29 รองศาสตราจารย์ ดร.สุพรรณิ เหลือบุญชู อาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย พร้อมด้วยผู้วิจัย เข้าพบ Mr. OUM CHANNARATH ผู้อำนวยการห้องสมุดมหาวิทยาลัย และเยี่ยมชมงานภายในห้องสมุด

ภาพประกอบ 30 สภาพทั่วไปของห้องที่เก็บหนังสือที่ใช้ในการค้นคว้า

ภาพประกอบ 31 หนังสือทฤษฎีต่างๆ ที่ใช้ในการค้นคว้าภายในห้องสมุด

ภาพประกอบ 32 บริเวณที่เก็บเอกสารงานวิจัยต่างๆ และงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา

ภาพประกอบ 33 บรรยากาศการใช้บริการสำนักหอสมุดของนักศึกษา

เครื่องดนตรี เป็นสื่อการเรียนการสอนที่ใช้และมีความสำคัญมากที่สุดในการเรียนการสอนดนตรี มีเครื่องดนตรีกัมพูชา และเครื่องดนตรีตะวันตก สื่อการเรียนการสอนบางชิ้น นักศึกษาต้องจัดการหามาใช้ด้วยตนเอง เนื่องจากที่คณะดนตรีมีเครื่องดนตรีบางชนิดไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน เครื่องดนตรีชิ้นใหญ่ที่ไม่สามารถเคลื่อนย้ายด้วยตนเอง ทางคณะดนตรีจะมีการจัดให้เพื่อใช้ในการเรียนการสอน เช่น เปียโน โรเนียดอก โรเนียดม โรเนียดมูก โกงวงธม เป็นต้น ห้องดนตรีประกอบด้วย เครื่องดนตรีกัมพูชา และเครื่องดนตรีตะวันตก ดังนี้

โรเนียดอก (Roneat Ek) เป็นเครื่องดนตรีดั้งเดิมของกัมพูชา ประเภทเครื่องตีกระทบ ใช้บรรเลงทำนองทั้งหมดของบทเพลงในวงดนตรีพิณพียทและวงมโหรี โรเนียดอก เป็นเครื่องดนตรีที่มีความแตกต่างจากเครื่องดนตรีชิ้นอื่นๆ ในเรื่องของ รูปร่าง เสียง วิธีการบรรเลง และการดำเนินทำนองของบทเพลง (ยูเนสโก. 2003 : 154) มีลักษณะรูปร่างคล้ายท้องเรือ มีความยาว 110 ซม. มีฐานไม้สี่เหลี่ยมรองรับกล่องเสียงซึ่งทำจากไม้เนื้อแข็ง เพื่อรับเสียงจากลูกโรเนียดอก ลูกโรเนียดอกมีทั้งหมด 21 ลูก ทำจากไม้เนื้อแข็ง โรเนียดอกจะบรรเลงโดยใช้ไม้ตีบนลูกโรเนียดอก โดยจับด้ามจับของไม้ตี ทำจากไม้ไผ่ ที่ปลายด้านหนึ่งพันทับด้วยผ้าให้มีลักษณะกลมเพื่อตีกระทบกับลูกโรเนียดอก ไม้ตีมีสองแบบคือ ไม้แข็งและไม้นวม (ยูเนสโก. 2003 : 154) ดังภาพประกอบ 34

ภาพประกอบ 34 โรเนียดเอก Roneat Ek เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน

โรเนียดสูง (Roneat Thong) เป็นเครื่องดนตรีที่มีการสืบทอดมาอย่างยาวนานในวงดนตรีพิณเพ็ญท ก่อนที่จะมีการสร้างนครวัด ในเวลาต่อมาใช้เป็นเครื่องดนตรีบรรเลงในวงมโหรี และสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีรูปร่างคล้ายกับ โรเนียดเอกและโรเนียดแก๊ก แต่โรเนียดสูงมีรูปร่างเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า (ยูเนสโก. 2003 : 159) ดังภาพประกอบ 35

ภาพประกอบ 35 โรเนียดสูง Roneat Thong เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน

ตาเค (Takhe) มีพัฒนาการมาจากชาปี แดง เวง (Chapei Dang Veng) ซึ่งการบรรเลงทำนอง รูปทรง และ วิธีการเล่นที่ใช้การตีเหมือนกัน ในปัจจุบันตาเคนิยมบรรเลงกันอย่างแพร่หลาย ตาเคมีขา 3 – 5 ขา ตรงด้านใต้ของเครื่อง โดยผู้บรรเลงนั่งตรงด้านข้างของเครื่อง ใช้มือยกกดลงบนสาย และใช้มือขวาตีสายด้วยไม้ตีที่ทำจากเขาสัตว์ กระดุก หรืองาช้าง คำว่า “ตาเค” หมายถึง “จระเข้” และเครื่องดนตรีชนิดนี้ ก็มีลักษณะที่คล้ายจระเข้ ตัวตาเคทำจากไม้ขนุน มีนมหรือชั้นเสียง 12 ชั้น ทำจากไม้เนื้อแข็งหรือกระดุก และมีสะพานยกสายทำจากกระดุกติดอยู่ทางด้านหาง

ของตาเค สายของตาเคมี 3 สาย โดยผูกติดกับลูกบิดทางส่วนหางของตาเค โดยสายเสียงสูง “คแซเอก” ทำจากเอ็นหรือไนลอน เสียง “จี” สายเสียงกลาง “คแซโก” ทำจากเอ็นหรือไนลอน จะขึ้นเสียง “เร” และสายเสียงต่ำ “คแซบ็อนโต” ทำจากโลหะหรือทองเหลืองจะขึ้นเสียง “จี” (ยูเนสโก. 2003 : 76) ดังภาพประกอบ 36

ภาพประกอบ 36 ตาเค Takhe เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน

โกงวงธม (Kong Vong Thom) เป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องตีที่ทำจากโลหะ เป็นเครื่องดนตรีที่มีความสำคัญในวงพิณเพ็ญและวงมโหรี โกงวงธมจะถูกวางอยู่ทางด้านซ้ายมือของโรเนียดเอก ส่วนลูกโกงวงธม มีทั้งหมด 16 ลูก โดยใช้เชือกร้อยผูกเรียงต่อกันตามลำดับเสียง ส่วนมากจะนิยมใช้ตะกั่วผสมขี้ผึ้งติดด้านใต้ของลูกโกงวงธมเพื่อปรับระดับเสียง โกงวงธมจะบรรเลงโดยใช้ไม้ตีบนลูกโกงวงธม ไม้ตีทำจากไม้ ที่ปลายด้านหนึ่งพันทับด้วยผ้าให้มีลักษณะกลมเพื่อตีกระทบกับลูกโกงวงธม เรียกว่า ไม้่นวม (ยูเนสโก. 2003 : 168) ดังภาพประกอบ 37

ภาพประกอบ 37 โกงวงธม Kong Vong Thom เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน

โรเนียดแวก (Roneat Dex) เป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องตีที่ทำจากโลหะ เป็นเครื่องดนตรีที่มีความสำคัญในวงพิณเพ็ทและวงมโหรี โรเนียดแวก มีทั้งหมด 21 ลูก โดยวางเรียงต่อกันตามลำดับเสียง โรเนียดแวก จะบรรเลงโดยใช้ไม้ตีบนลูกโรเนียดแวก โดยจับด้ามจับ ของไม้ตีบนลูกไม้ตีทำมาจากไม้ ที่ปลายด้านหนึ่งพันทับด้วยผ้าให้มีลักษณะกลมเพื่อตีกระทบกับลูกโรเนียดแวก ไม้ตีเป็นไม้นวม (ยูเนสโก. 2003 : 163) ดังภาพประกอบ 38

ภาพประกอบ 38 โรเนียดแวก Roneat Dex เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน

สโกซ็อมโฆ (Skor Samphor) เป็นเครื่องดนตรีที่คนโบราณวาดภาพสลักไว้บนผนังนครวัด สร้างในศตวรรษที่ 11 และ ศตวรรษที่ 12 ใช้บรรเลงในวงพิณเพ็ทและวงดนตรีอื่นๆ สโกซ็อมโฆใช้ไม้ในการทำเครื่องดนตรี มีรูปทรงคล้ายทรงกระบอก (ยูเนสโก. 2003 : 226) ดังภาพประกอบ 39

ภาพประกอบ 39 สโกซ็อมโฆ Skor Samphor เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน

สโกทม (Skor Thom) เป็นเครื่องดนตรีที่นิยมในวงดนตรีของกัมพูชา ทำจากไม้เนื้อแข็ง ซึ่งทำให้เกิดเสียงที่มีคุณภาพ รูปร่างคล้ายถัง สโกทมชิงด้วยหนังวัว หรือ หนังควาย หนังที่ใช้ซึงกับตัวสโกทมใช้หนังที่มีความยืดหยุ่นเป็นอย่างดี การดูแลรักษาหนังโดยใช้น้ำมันมะพร้าวจะทำให้หนังนุ่มและจะยิ่งทำให้คุณภาพเสียงดีขึ้น สโกทมมีเสียงคล้ายเสียงฟ้าผ่าและใช้ในการเต้นของชาวกรีกโรมัน (ยูเนสโก. 2003 : 207) ดังภาพประกอบ 40

ภาพประกอบ 40 สโกธม Skor Thom เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน

คิมตุง (Khim Toch) ชาวกำพูชาได้นำมาบรรเลงอยู่ในรูปแบบของวงบาสาคซึ่งเป็นวงดนตรีที่ใช้ในการแสดงในเวลาต่อมา นักดนตรีชาวกำพูชาได้นำมาคิมตุงมาใช้ในการประสมวงกับตรัวซอ ตรัวอู ตาเค กลอย สโก และฉิ่ง ซึ่งอยู่ในวงเพลงการ นอกจากนี้คิมตุงยังนำไปใช้ในวงอโรคะยาและวงมโหรีมีรูปร่างลักษณะคล้ายพิเสื่อทำจากไม้เนื้อแข็ง แผ่นรองเสียงและแผ่นไม้ด้านหลังทำจากไม้สปุงมีขนาดความยาวด้านหน้าประมาณ 650 mm. ด้านหลังประมาณ 390 mm. ด้านข้างประมาณ 255 mm. คิมตุงจะถูกนำมาใช้ในการปรับระดับเสียงโน้ตตัวแรก (ยูเนสโก. 2003 : 85) ดั่งภาพประกอบ 41

ภาพประกอบ 41 คิมตุง Khim Toch เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน

กลอย (Khloy) เป็นดนตรีดั้งเดิมของกำพูชา ซึ่งมีอายุ 611 ปี ใช้บรรเลงในวงพิณเพียท ซึ่งประกอบด้วยเครื่องดนตรี 4 ชิ้น คือ พิณ (Pin) สโกซ็อมโง (Skor Samphor) กลอย (Khloy) และ ฉิ่ง (chhing) โน้ตของกลอยปรากฏอยู่ในศิลาจารึกที่ประสาทหินนครวัดในศตวรรษที่ 12 ในสมัยพระเจ้าสุริยวรมันที่ 12 กลอยเป็นเครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงในวงพิณเพียทมาเป็นเวลานาน ต่อมาได้บรรเลงในวงมโหรี พิธีแต่งงาน วงบาสาค (Baasak Theatre Orchestra) วงอโรคะยา (Aayaye Orchestra) และวงดนตรีอื่นๆ ลำตัวของกลอยทำมาจากไม้ไผ่หรือไม้เนื้อแข็ง ส่วนปากกลอยใช้ไม้ฝรั่งทำให้มีรูขนาดเล็ก เล่นโดยใช้นิ้วปัดรูให้สั่น (ยูเนสโก. 2003 : 122) ดั่งภาพประกอบ 42

ภาพประกอบ 42 กลอย Khloy เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน

ตร้าวู (Tro Ou) เป็นเครื่องดนตรีที่ใช้ในวงมโหรี (Mahaori Orchestra) และ วงอโรคะยา (Aayaye Orchestra) กล้องเสียงของตร้าวู ทำจากกะโหลกมะพร้าวที่แก่เต็มที่ ตัดเปิดด้านข้างหุ้มด้วยหนังหรือแผ่นไม้บางๆที่ทำจากไม้ “สปุง” (Spong) ขนาดของกะโหลกมะพร้าวเลือกให้มีลักษณะคล้ายสี่เหลี่ยมจัตุรัส คันทวน ทำจากไม้กระยุง มีลักษณะกลมและเรียวเล็กลงมาตรงส่วนฐานที่ติดกะโหลกซอ สายทั้งสองเส้นผูกติดกับลูกบิด อยู่ตรงส่วนปลายของคันทวน โดยสายที่มีระดับเสียงต่ำ เรียกว่า “คแซโก” และสายที่มีเสียงสูงเรียกว่า “คแซเอก” ความกังวานของเสียงจะเกิดจากกล่องเสียงและไม้ชิ้นเล็กๆ ที่เรียกว่า “หย่อง” หรือสะพานรองสาย ที่มีขนาดประมาณ 4 ซม. ติดตั้งอยู่บนส่วนกลางของของหน้าซอ โดยทำหน้าที่ยกสายซอให้สูงขึ้น คันชักของ ตร้าวูทำจากไม้เนื้อแข็ง เส้นขนของคันชักทำมาจากขนม้า หรือเส้นใยจากต้นตาล โดยผู้บรรเลงจะใช้มือขวาควบคุมคันชัก และใช้มือซ้ายเล่นไปตามสายซอ ที่คันชักจะใช้นางสนดูที่ขนม้า เพื่อป้องกันการลื่นของคันชักโดยจะขึ้นเสียง “โด” สำหรับสายเสียงต่ำ หรือ “คแซโก” และเสียง “ซอล” สำหรับสายเสียงสูง หรือ “คแซเอก”(ยูเนสโก. 2003 : 45) ดังภาพประกอบ 43

ภาพประกอบ 43 ตร้าวู Tro Ou เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน

ตร้าวูซอธม (Tro Sau Thom) เป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสาย มีขนาดใหญ่กว่า ตร้าวูซอตุจ (Tro Sau Toch) ใช้ในวงมโหรีและใช้ในวงดนตรีพิธีแต่งงาน โดยมีคันชักสำหรับสีให้เกิดเสียง กล้องเสียงของตร้าวู ทำจากไม้พะยุง ในอดีตวัสดุที่ใช้ทำตร้าวูซอธม คือกระบอกไม้ไผ่และ

กระดองเต่า เส้นผ่านศูนย์กลาง 90 mm. ซึ่งด้วยหนังหรือสัตว์เลื้อยคลานอื่นๆ คันทวนทำจากไม้เนื้อแข็ง ใช้เส้นขนหางม้า เส้นใบสับปะรด หรือเส้นขนสัตว์อื่นๆที่มีความละเอียด มีลูกบิดใช้สำหรับปรับความตึงของสายทั้งสองเส้น คันชักซึ่งให้ตึงและใช้เชือกรัดให้แน่นกับด้ามจับของคันชัก สายของตร้าวซอทม ในอดีตเคยใช้เส้นไหม แต่ปัจจุบันนิยมใช้เส้นลวดโลหะ โดยจะขึ้นเสียง ที่มีระดับเสียงต่ำ เรียกว่า “คแซโก” และสายที่มีเสียงสูงเรียกว่า “คะแซเอก” โดยจะขึ้นเสียง “เร” สำหรับสายเสียงต่ำ หรือ “คะแซโก” และเสียง “ลา” หรือ “คะแซเอก” (ยูเนสโก. 2003 : 32) ดังภาพประกอบ 44

ภาพประกอบ 44 ตร้าวซอทม Tro Sau Thom เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน

ไวโอลิน (Violin) ได้มีการพัฒนาให้มีรูปแบบจนถึงปัจจุบันนี้ โดยช่างทำเครื่องดนตรีที่รุ่งเรืองที่สุดในอิตาลี ในปี ค.ศ. 1600 – 1750 มันมีความสามารถพิเศษกว่าเครื่องดนตรีชิ้นอื่นอย่างมาก เพราะมีความแตกต่างในเรื่องวิธีการบรรเลง เสียงมีความไพเราะและละเอียดอ่อนจนถึงเสียงอันดังกังวาน เครื่องดนตรีชิ้นนี้มีขนาดที่กระทัดรัดและสะดวกในการพกพา ลำตัวไวโอลินทำด้วยไม้ มี 4 สาย ตั้งเสียงต่างกันในระดับคู่ 5 (G , D , A และ E) ปกติจะเล่นโดยใช้คันชักที่สายให้สั่นสะเทือนแต่บางครั้งก็จะใช้นิ้วดีด เพื่อให้เกิดเสียงสั่น ไวโอลินจะต้องวางบนไหล่ข้างซ้ายของผู้เล่นแล้วใช้คางหนีบไว้ไม่ให้เคลื่อนที่ มือขวาของผู้เล่นใช้สีสายไวโอลินด้วยคันชัก โดยทั่ว ๆ ไปคันชักจะทำด้วยหางม้ายาว

ภาพประกอบ 45

ภาพประกอบ 45 ไวโอลิน Violin เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน

ไวโอล่า (Viola) มีขนาดใหญ่กว่าไวโอลิน มีเสียงทุ้มนุ่มนวลกว่า มีสายที่ขนาดใหญ่ และหนักกว่าไวโอลิน เป็นเครื่องดนตรีที่สามารถสอดประสานทำนองได้เป็นอย่างดี ส่วนใหญ่ทำหน้าที่ในการสอดประสานไวโอล่า ตำแหน่งของไวโอล่าจะอยู่ลักษณะเดียวกับไวโอลิน ต้องวางไว้นบนไหล่ซ้ายของผู้เล่น แล้วใช้คางหนีบเครื่องดนตรีไว้ไม่ให้เคลื่อนที่ คันทักจับด้วยมือขวา คุณภาพเสียงของไวโอล่าจะไม่สดใสเหมือนเสียงของไวโอลิน มีลักษณะเหมือนเสียงนาสิกดังภาพประกอบ 46

ภาพประกอบ 46 ไวโอล่า Viola เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน

เชลโล (Cello) เป็นเครื่องดนตรีประเภทเดียวกับไวโอลิน ซึ่งมีชื่อเสียงโดดเด่นในเรื่องการขับร้องอย่างมีคุณภาพ มีความก้องกังวานและเสียงทุ้มต่ำ เชลโลมักถูกใช้ในการบรรเลงทำนอง สามารถเล่นด้วยวิธีสี และวิธีดีด เช่นเดียวกับไวโอลิน ในขณะที่เล่นต้องนั่งใช้คางหนีบให้เชลโลอยู่ระหว่างขาทั้งสองข้างดังภาพประกอบ 47

ภาพประกอบ 47 เชลโล Cello เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน

ภาพประกอบ 49 เปียโนPianoเครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน

ฟลูต (Flute) เป็นเครื่องดนตรีที่เป็นเสียงโซปราโน เสียงของมันจะเย็นและนุ่มทำจากโลหะผสมมากกว่าไม้ มีรูปร่างคล้ายหลอดทรงกระบอกผู้เล่นจะปากไว้บริเวณข้างหลุมเป่าของฟลูต ต้องถือฟลูตให้ขนานกับพื้น เหมาะสำหรับใช้บรรเลงเดี่ยวบรรเลงทำนองหลักของบทเพลงและบรรเลงทำนองสอดแทรกต่างๆ ในระดับเสียงสูงดังภาพประกอบ50

ภาพประกอบ 50 ฟลูต Flute เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน

คลาริเน็ต (Clarinet) เป็นเครื่องดนตรีที่ใช้ลิ้นในการเป่า ทำให้เกิดเสียงไพเราะ นุ่มนวลมีช่วงเสียงที่กว้างตั้งแต่ระดับเสียงปกติจนถึงระดับเสียงสูง เสียงเบสของคลาริเน็ตจะมีช่วงเสียงที่ต่ำกว่า ยังมีโทนเสียงเข้มก็จะมีช่วงของเสียงที่กว้าง ลำตัวคลาริเน็ตมีทั้งที่ทำด้วยไม้ หรือเรซินมีลักษณะกลวง เปลี่ยนระดับเสียงโดยใช้นิ้วและคีย์โลหะบนวมปิดเปิดรู คลาริเน็ตจะมีรูปร่างคล้ายกับโอโบ แตกต่างกันที่ปากเป่า (กำพวด) คุณภาพเสียงของคลาริเน็ตดังภาพประกอบ 51

ภาพประกอบ 51 คลาริเน็ต Clarinet เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน

ทรัมเปต (Trumpet) เป็นเครื่องดนตรีที่มีเสียงสูงที่สุดในตระกูล เครื่องลมทองเหลือง จะใช้ในการแสดงในพระราชพิธี ทรัมเปตใช้โลหะหรือกระดาดแข็งที่มีรูปทรงคล้ายลูกแพร์ ในการออกเสียงสำหรับเป่ามีลักษณะเป็นท่อโลหะยาว บานตรงปลายคล้ายรูปถ้วย ท่อลมทรัมเปตกลวงยาวเท่ากันปลายจะบานออกเป็นลำโพง ทรัมเปตมีลูกสูบ 3 ลูกสำหรับเปลี่ยนความสั้นยาวของท่อลม เพื่อเปลี่ยนระดับเสียงดนตรีที่เกิดขึ้นบางครั้งกดเพียง 1 นิ้ว บางครั้ง 2 นิ้ว หรือ 3 นิ้วพร้อมกันเป่าโดยเน้นริมฝีปาก แล้วทำให้ริมฝีปากสั่นสะเทือนในกำพวด เสียงของทรัมเปตจะเป็นเสียงที่มีพลังและดังเจิดจ้า ดังภาพประกอบ 52

ภาพประกอบ 52 ทรัมเปต Trumpet เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน

แซกโซโฟน (Saxophone) ประดิษฐ์คิดค้นโดยชาวเบลเยียมใน 1840 เป็นเครื่องดนตรีตระกูลเครื่องเป่าลมไม้เสียงของแซกโซโฟนเปรียบได้กับเสียงของนักร้องเสียงโซปราโน จะใช้บรรเลงในวงดนตรีแจ๊สตั้งแต่ปี ค.ศ. 1920 แซกโซโฟน ใช้ลิ้นเดี่ยวเหมือนของคลาริเน็ต แม้ว่าตัวเครื่องจะทำด้วยโลหะแต่เสียงก็กระเดียดมาทางเครื่องลมไม้ แซกโซโฟนจึงได้รับฉายาว่า

"คลาริเน็ตทองเหลือง" (brass clarinet) แซกโซโฟนจะเล่นกระซิบกระซาบ อ่อนหวานนุ่มนวล หรือจะแผดให้แสบโสตประสาทก็ได้ จึงเหมาะสำหรับใช้เป็นเครื่องดนตรีบรรเลงเดี่ยวดังภาพประกอบ 53

ภาพประกอบ 53 แซกโซโฟน Saxophone เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน

กีตาร์ (Guitar) เป็นเครื่องดนตรีประเภทดีด เกิดขึ้นในประเทศสเปนในช่วงต้นศตวรรษที่ 16 ลักษณะของกีตาร์นั้นได้ทำขึ้นมาให้คล้ายกับแอวของมนุษย์แต่เดิมกีตาร์นั้นมี 4 สาย เนื่องจากรูปร่างของกีตาร์แต่เดิมมีช่วงที่คล้ายแอวของมนุษย์นั้นคอดลึกกว่าของปัจจุบัน ตั้งแต่ศตวรรษที่ 16 ถึง 19 ได้มีการเพิ่มสายกีตาร์ให้มี 5 สาย และในศตวรรษที่ 18 ได้มีการเพิ่มสายที่ 6 ขึ้นมา ซึ่งปัจจุบันกีตาร์มีทั้งหมด 6 สายดังภาพประกอบ 54

ภาพประกอบ 54 กีตาร์ Guitar เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน

จากการสังเกตและเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์ และการสังเกตในการลงภาคสนาม พบว่า เครื่องดนตรีที่ใช้เป็นอุปกรณ์สำคัญในการเรียนการสอนของที่นี่ มีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการที่ใช้ในวิชาปฏิบัติดนตรี ซึ่งมี 2 ประเภทคือ เครื่องดนตรีกัมพูชา และเครื่องดนตรีสากล ในส่วนของเครื่องดนตรีกัมพูชาที่ใช้ในการสอน ค่อนข้างเก่าเครื่องดนตรีบางชิ้นมีลักษณะและสภาพชำรุด มีการซ่อมแซม จึงเป็นอุปสรรคที่สำคัญอย่างหนึ่งเวลาใช้ในการเรียนการสอน ต้องจัดหาเงินงบประมาณเพื่อที่จะจัดหาเครื่องดนตรีใหม่ให้พอเพียงกับจำนวนของผู้เรียน เครื่องดนตรีบาง

ขึ้น เช่น นักศึกษาที่เรียนในสาขาดนตรีสากล วิชาเอก ไวโอลิน คลาสิเน็ต นักศึกษาต้องจัดหาอุปกรณ์ ขึ้นนี้มาเรียนด้วยตนเอง หรือ นักศึกษาที่เรียนในสาขาดนตรีกัมพูชา วิชาเอกตรั้วซอหม วิชาเอกกลอย นักศึกษาต้องจัดหาอุปกรณ์ขึ้นนี้มาเรียนด้วยตนเอง เป็นต้น

สถานที่ อาคารเรียนห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ

สถานที่ อาคารเรียน ห้องเรียน มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก และเป็นส่วนหนึ่งในระบบกระบวนการจัดการเรียนการสอน การสร้างอาคารสถานที่ตลอดจนการจัด ห้องเรียน ต้องเป็นระเบียบเรียบร้อย น่าดูอยู่ในตำแหน่งหรือบริเวณที่เหมาะสมและเอื้อประโยชน์ต่อ การใช้สอย โดยการจัดขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นไปได้ และความเหมาะสมของห้องเรียน วัสดุที่ใช้และ ความสามารถในการจัดของผู้สอนและผู้เรียนรวมทั้งการจัดการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน ควร จัดให้เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด มีความเหมาะสมสภาพห้องเรียนภายใน คณะดนตรีมหาวิทยาลัย ภูมิทรวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาดนตรีกัมพูชา และวิชาดนตรี ตะวันตก ตามภาพประกอบดังนี้

ห้องเรียน วิชาปฏิบัติดนตรีกัมพูชา

ภาพประกอบ 55 ห้องเรียนวิชาปฏิบัติดนตรีกัมพูชา

ภาพประกอบ 56 สภาพและบรรยากาศภายในห้องเรียนวิชาปฏิบัติดนตรีกัมพูชา

ภาพประกอบ 57 ผู้วิจัยมาทำการสำรวจและเก็บข้อมูลห้องเรียนวิชาปฏิบัติดนตรีกัมพูชา

ภาพประกอบ 58 สภาพในห้องเรียนวิชาปฏิบัติดนตรีกัมพูชามีตู้เอกสารหนังสือเกี่ยวข้องกับดนตรี

ภาพประกอบ 59 ห้องเรียนมีการทำสื่อการเรียนรู้ที่ผนังห้องเรียน

ภาพประกอบ 60 ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลทำการสัมภาษณ์คณาจารย์นักเรียน

ห้องเรียน วิชาปฏิบัติดนตรีสากลมีสภาพในการจัดการเรียนการสอน ตาม
ภาพประกอบ 61 -67

ภาพประกอบ 61 ป้ายหน้าห้องเรียนวิชาปฏิบัติดนตรีสากล

ภาพประกอบ 62 ห้องเรียนวิชาปฏิบัติดนตรีสากล

ภาพประกอบ 63 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลทำการสัมภาษณ์นักศึกษาวិชาดนตรีตะวันตก

กระบวนการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนในคณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เปิดสอนในระดับปริญญาตรี แบ่งออกเป็น 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาดนตรีกัมพูชา สาขาดนตรีตะวันตก สาขาการขับร้องและศิลปะการแสดง

หลักการสอน

ลักษณะการสอนของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา มีลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีการเตรียมพร้อมก่อนการสอนโดยมีการจัดประชุมอบรม สัมมนาให้แก่อาจารย์ในการเพิ่มทักษะประสิทธิภาพในการสอนให้กับอาจารย์ก่อนเข้าชั้นเรียน ตามแต่วาระ
2. มีการวางแผนและเตรียมการสอนอาจารย์ที่รับผิดชอบในแต่ละวิชาให้มีวิธีการวางแผนเพื่อเตรียมการสอน อาจารย์จะทำการประสมรูปแบบการบรรยายผสมกับการปฏิบัติ โดยสอนอธิบายพร้อมการสาธิตดนตรีให้เห็นอย่างชัดเจน
3. ใช้หลักจิตวิทยาการเรียนรู้อุปกรณ์การสอนในชั่วโมงเรียน โดยใช้หลักการทางจิตวิทยา เป็นเครื่องมือในการวัดหาความแตกต่างระหว่างบุคคล .ใช้หลักทฤษฎีสร้างแรงจูงใจและความสนใจแก่นักศึกษาเพื่อให้เกิดความสนใจแก่นักศึกษาและถือเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ชั่วโมงเรียน
4. มีการใช้หลักการวัดและประเมินผลมีการจัดการวัดผลและประเมินผล โดยการวิเคราะห์พฤติกรรมจากผู้เรียนและการคิดวิเคราะห์ในการเรียนทฤษฎี รวมถึงความสามารถจากการปฏิบัติของผู้เรียน (แก้ว ภูริวรรณ. 2556 : สัมภาษณ์)

บรรยากาศในการเรียนการสอนของคณะดนตรี ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมีลักษณะตามภาพประกอบ 64 – 66 ดังนี้

ภาพประกอบ 64 บรรยากาศการเตรียมความพร้อมของนักศึกษา ก่อนเข้าชั่วโมงเรียน

ภาพประกอบ 65 การเตรียมความพร้อมของนักศึกษา ก่อนเข้าชั่วโมงเรียนวิชาปฏิบัติดนตรี

ภาพประกอบ 66 บรรยากาศการเรียนการสอนวิชาทฤษฎีดนตรีภายในชั้นเรียน

วิธีการสอน

อาจารย์ผู้สอนจะใช้วิธีการถ่ายทอดในรายวิชาปฏิบัติแบบตัวต่อตัว เมื่อนักศึกษาสามารถเรียนเพลงตามที่กำหนด อาจารย์ผู้สอนจะมีการส่งเสริมให้มีการทบทวนบทเรียนในเวลาว่างๆ เพื่อให้นักศึกษาเกิดความชำนาญและสามารถพัฒนาทักษะของตนเองในการปฏิบัติให้มีระดับขั้นสูงขึ้น โดยอาจารย์ผู้สอนจะเป็นผู้ซ่อมให้ หากมีเวลาว่าง หรือในขณะนั้นไม่มีความรับผิดชอบในการสอน

ซึ่งจะเป็นการซ่อมเดี่ยว แบบตัวต่อตัว ดังนั้นนักศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในกระบวนการจัดการเรียนการสอน การจัดกลุ่มย่อยในชั้นเรียนหรือเรียนแบบตัวต่อตัว เป็นแนวทางในการปฏิบัติโดยทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนด้านดนตรี การจัดกิจกรรมในมหาวิทยาลัยจึงถือเป็นส่งเสริมให้นักศึกษาสร้างเสริมประสบการณ์เรียนรู้ให้แก่ตนเอง หลักสูตรการเรียนการสอนใช้วิธีการสร้างเสริมความเข้าใจ และเรียนรู้จากการปฏิบัติ ตามเครื่องมือที่นักศึกษาเลือกเรียนตามความสนใจและตามความถนัดของตนเอง

ภาพประกอบ 67 Prof. KEO Dorivan หัวหน้าสำนักงานบริหาร และหัวหน้าภาควิชาดนตรี

Prof. KEO Dorivan หัวหน้าสำนักงานบริหาร และหัวหน้าภาควิชาดนตรี ได้กล่าวถึงการดำเนินการสอนและเทคนิคการสอนว่า ครอบครัวตนเองเป็นนักดนตรี จึงได้รับการศึกษาทางด้านดนตรีจากบิดาซึ่งเป็นนักดนตรี บิดาเป็นผู้จับมือฆ้อง การจับมือฆ้อง คือ วิธีการเริ่มต้นในการศึกษาเพลงพิณพาทย์ของกัมพูชา ถือเป็นพิธีกรรมที่สำคัญที่สุดในการศึกษาวิชาดนตรีกัมพูชา โดยเพลงที่ใช้ในการจับมือฆ้อง คือ เพลงสารธุการ พี่น้องในครอบครัวทุกคนเป็นนักดนตรี การที่ตนได้ถ่ายทอดดนตรีจึงมีความละเอียดอย่างมากจากปัจจัยที่สำคัญภายในครอบครัว ทำให้นำมาสู่การถ่ายทอดการศึกษาดนตรีในปัจจุบัน เมื่อถึงชั่วโมงเรียน ตนเองก็จะสอนนักศึกษา โดยใช้วิธีการถ่ายทอดแบบรายบุคคล เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการศึกษาดนตรีและบทเรียนวิชาต่างๆ แก่นักศึกษา เนื่องจากดนตรีกัมพูชาไม่มีการบันทึกโน้ต จึงต้องอาศัยความจำในการบรรเลง หรือ การต่อเพลงให้แก่ลูกศิษย์ โดยบรรเลงให้นักศึกษาดูและให้จำที่ละบรรทัด เมื่อจบชั่วโมงเรียน ก็สามารถอยู่ซ่อมต่อกับอาจารย์ได้ตลอดเวลาถ้าอาจารย์มีเวลาว่าง ก็จะช่วยซ่อมให้นักศึกษาอยู่เสมอ ดังนั้น รูปแบบการสอน จึงเหมือนกับการถ่ายทอดวิชาดนตรีจากพ่อสู่ลูก ซึ่งเป็นผลดีต่อนักศึกษา ทำให้นักศึกษามีความรักที่จะ

เล่นดนตรี เพราะไม่เกิดความเครียดในชั้นเรียน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีมากระหว่างครูกับศิษย์ บรรยากาศในชั้นเรียนมีแต่ความเข้าใจกัน ซึ่งนักศึกษาที่นี่จะให้ความเคารพครูอาจารย์ทุกท่านอย่างมาก (Prof. KEO Dorivan. 2013 : สัมภาษณ์)

ภาพประกอบ 68 Miss.Va Bophary รองฝ่ายวิจัยมหาวิทยาลัยและอาจารย์สาขาดนตรี

Miss. Va Bophary อาจารย์ภาควิชาดนตรี และฝ่ายวิจัยมหาวิทยาลัย ได้กล่าวถึงการดำเนินการสอนและเทคนิคการสอนว่า ได้รับการถ่ายทอดวิชาดนตรีจากสถาบันการศึกษา ดนตรีแห่งนี้ เมื่อจบการศึกษาได้กลับมาเข้ามาทำงานเป็นอาจารย์ ผู้สอนดนตรีในคณะดนตรี ปัจจุบันได้เลื่อนตำแหน่ง เป็นนักวิชาการฝ่ายวิจัยการศึกษาของมหาวิทยาลัย เมื่อเข้าสู่กระบวนการเรียนการสอน และเทคนิคการสอนนั้น จะต้องอธิบายก่อนการเข้าสู่บทเรียนทุกครั้งเพื่อให้เกิดความเข้าใจในบทเพลง ก่อนที่จะลงมือปฏิบัติเครื่องดนตรี การสอนก็จะใช้วิธีการต่อบทเพลงโดยการปฏิบัติให้นักศึกษาได้ยิน หรือ ได้ฟังก่อน ทีละ 1 บรรทัด เพราะเนื่องจากว่า ดนตรีกัมพูชาเป็นดนตรีโบราณ จะไม่มีการบันทึกโน้ต ต้องอาศัยความจำ และการจดบันทึกโดยผู้เรียนเท่านั้น ธรรมชาติของการศึกษาดนตรีกัมพูชาแบบดั้งเดิมนี้อาศัยความจำเท่านั้น ปัจจุบัน ถึงแม้มีการนำระบบการใช้โน้ตมาใช้แต่ก็ไม่เป็นที่นิยมเท่าที่ควร และนักศึกษาก็จะมีการจดบันทึกโน้ตด้วยตนเอง การศึกษาดนตรีกัมพูชาดั้งเดิม จากอดีตจนถึงปัจจุบันเป็นถ่ายทอดบทเพลงจากครูสู่ศิษย์เฉพาะในสำนักดนตรีหรือในสถาบันการศึกษาเท่านั้น (Va Bophary. 2013 : สัมภาษณ์)

ภาพประกอบ 69 Mr. Say Tola อาจารย์พิเศษภาควิชาดนตรี

Mr. Say Tola อาจารย์พิเศษภาควิชาดนตรี สาขาดนตรีเขมรดั้งเดิม ได้กล่าวถึง การดำเนินการสอนและเทคนิคการสอนว่า ได้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีและรับการถ่ายทอดวิชา ดนตรีจากสถาบันการศึกษาดนตรีแห่งนี้ เมื่อจบการศึกษาได้กลับมาเข้ามาทำงานเป็นอาจารย์พิเศษ ภาควิชาดนตรีสาขาดนตรีกัมพูชาดั้งเดิม

การดำเนินการสอนและเทคนิคการสอนจะบรรเลงให้นักศึกษาดูเป็นตัวอย่าง ก่อนทุกครั้งที่จะมีการเรียนในบทเพลงนั้นๆ หลังจากนั้นก็จะต่อเพลงให้กับนักศึกษาที่ละ 1 บรรทัด เมื่อนักศึกษาเล่นได้ในแต่ละบรรทัด ก็จะทบทวนโดยบรรเลงไปพร้อมกับนักศึกษา และเมื่อจบการเรียน ในชั่วโมง ก็จะมีเวลานอกให้นักศึกษา สามารถมาซ่อมเพื่อทบทวน และถามข้อสงสัยต่างๆ ได้ จะมี บรรยากาศความเป็นกันเองให้กับลูกศิษย์ และเป็นทีปรึกษาคอยแนะนำให้ทุกๆ เรื่อง ทำให้นักศึกษามี ความรู้สึกรักที่ได้เรียนดนตรี เล่นดนตรี เป็นแรงจูงใจให้เกิดความสนใจในการเรียน มีความกระตือรือร้น ที่จะฝึกซ้อมดนตรีอยู่ตลอดเวลา (Say Tola. 2013 : สัมภาษณ์)

ภาพประกอบ 70 Mr. Huy Sreang อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรี

Mr. Huy Sreang อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรี สาขาวิชาดนตรีตะวันตก มีการดำเนินการสอนและเทคนิคการสอนคือ การดำเนินการสอนและเทคนิคการสอน เมื่อเข้าสู่บทเรียน จะใช้วิธีฝึกและเก็บรายละเอียดของบทเพลงอย่างช้าๆ พอนักศึกษาเริ่มบรรเลงได้แล้ว ก็จะค่อยๆ เพิ่มความเร็วขึ้นทีละน้อย เมื่อประสบปัญหานักศึกษาไม่เข้าใจในบทเพลง เล่นไม่คล่อง ติดขัด อาจารย์ก็จะเล่นให้ฟัง พร้อมกับอธิบายเทคนิควิธีการบรรเลง ที่สามารถทำให้นักศึกษามีความเข้าใจในการบรรเลงได้ง่ายขึ้น เมื่อจบชั่วโมงเรียน ก็จะให้งานเพื่อไปทบทวน เช่น ไปฟังเพลงที่เรียนในชั่วโมงเรียน และไปทบทวนเพื่อนำมาทดสอบในชั่วโมงต่อไป (Huy Sreang. 2013 : สัมภาษณ์)

ภาพประกอบ 71 Miss. Ra ny อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีตะวันตก

Miss. Ra ny อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรี สาขาวิชาดนตรีตะวันตกมีการดำเนินการสอนและเทคนิคการสอนคือ ก่อนจะเข้าสู่การเรียนทุกครั้งจะซ้อมมือพร้อมกับนักศึกษา เพื่อเป็นการทบทวนบทเรียนก่อนที่จะเรียนบทเพลงต่อไป จะทำความเข้าใจบุคลิกภาพส่วนตัวและอุปนิสัยของนักศึกษา เพื่อจะปรับพื้นฐานการเรียนรู้ของนักศึกษาให้เท่าเทียมกัน เมื่อสามารถปรับพื้นฐานของนักศึกษาได้แล้ว ก็จะนำเพลงที่เหมาะสมกับความสามารถผู้เรียนจากบทเพลงที่ง่ายไปยาก เป็นการปรับและฝึกฝนการเรียนรู้ ทำให้นักศึกษามีสามารถตรงตามเกณฑ์มาตรฐานที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ (Ra ny. 2013 : สัมภาษณ์)

1. การนำเข้าสู่บทเรียน

1.1 ผู้สอนและนักศึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกัน เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วม ร่วม ในการลงมือแก้ปัญหา ศึกษาค้นคว้าหาคำตอบด้วยตัวเอง

1.2 ผู้สอนจะคอยชี้แนะแนวทางในการเรียนและการฝึกทักษะวิชาเฉพาะที่ตนเองได้เลือก ก่อนเข้าเรียนทุกครั้งจะมีการทบทวนบทเรียนครั้งก่อน และจึงนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องบทเพลงอย่างต่อเนื่องจากบทเรียนครั้งก่อน หลังจากนั้นจะฝึกฝนทักษะในการอ่านโน้ต ร้องโน้ต การเทียบเสียงเครื่องดนตรีและบรรเลงบทเพลงตามแบบฝึกที่ผู้สอนได้มอบให้ล่วงหน้าเสมอ

2. กิจกรรมการเรียนการสอน

2.1 ครูผู้สอนให้นักศึกษาฝึกอ่านโน้ตเพลงเบื้องต้น และทำการเคาะให้สัญญาณทุกครั้งก่อนที่จะลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป

2.2 มีการทดสอบจากครูผู้สอนก่อน การปฏิบัติแบบฝึกทักษะในชั่วโมงเรียน

2.3 มีการทำแบบฝึกหัดทักษะตามกระบวนการที่อาจารย์ผู้สอนเตรียมไว้

2.4 มีการฝึกฝนได้อย่างอิสระ โดยอาจารย์ผู้สอนจะคอยติดตามสังเกตพฤติกรรม และมีการสร้างแรงผลักดันให้กล้าแสดงออก

ภาพประกอบ 72 บรรยากาศการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติดนตรีสากลภายในชั้นเรียน (1)

ภาพประกอบ 73 บรรยากาศการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติดนตรีสากลภายในชั้นเรียน (2)

ภาพประกอบ 74 บรรยากาศการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติดนตรีกัมพูชาภายในชั้นเรียน (1)

ภาพประกอบ 75 บรรยากาศการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติดนตรีกัมพูชาภายในชั้นเรียน (2)

ภาพประกอบ 76 บรรยากาศการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติดนตรีกัมพูชาในชั้นเรียน (3)

ภาพประกอบ 77 บรรยากาศการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติการขับร้องภายในชั้นเรียน

3. การสรุปบทเรียน

การสรุปบทเรียน เป็นกิจกรรมมุ่งเน้นการสรุปสิ่งที่เรียนมาแล้วในแต่ละคาบ ซึ่งจะเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการสอนดนตรีของอาจารย์ผู้สอน โดยจะใช้เวลาทบทวน และสรุปบทเรียนใช้เวลาประมาณ 15 นาที ซึ่งมีรูปแบบที่หลากหลาย เช่น

1. การบรรเลงและขับร้องรวมวง
2. การรวมวงโดยมีผู้ควบคุมวงและอำนวยการเพลง
3. การบรรเลงรวมวงสลับการบรรเลงเดี่ยว
4. การบรรเลงเดี่ยว
5. การอ่านโน้ต ร้องโน้ต เป็นรายบุคคลและร้องโน้ตพร้อมกัน

การวัดผลและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการสอน เป็นขั้นตอนหนึ่งที่ใช้ในการปรับปรุงการเรียนของนักศึกษา ประเมินค่าว่า นักศึกษาได้รับความรู้ตรงตามจุดประสงค์และหลักสูตรที่กำหนดไว้หรือไม่ และเป็นสิ่งที่ชี้วัดในการปรับปรุงการสอนของอาจารย์ เพื่อพัฒนาศักยภาพในการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น การวัดและประเมินผลของมหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา มุ่งเน้นการประเมินแนวทาง เพื่อช่วยเหลือปรับปรุงการเรียนของนักศึกษา โดยใช้วิธี ดังนี้

1. สังเกตพฤติกรรม
2. การซักถาม
3. การปฏิบัติจริง

วิธีการวัดและประเมินผล นักศึกษาการวัดและการประเมินผลนักศึกษา คือ การประเมินผลหลังจากทำการศึกษาเสร็จสิ้นของนักศึกษาในแต่ละภาคการศึกษาว่า มีความรู้ความสามารถตรงตามค่าของหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้มากหรือน้อยเท่าใด และมีผลการศึกษาผ่านหรือไม่ผ่าน เมื่อทำการประเมินผลแล้ว อาจนำมาสู่การปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นได้ การวัดผลและการประเมินผลนักศึกษาคณะดนตรีของมหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลป์ แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา การรับสมัครเข้าศึกษา จะใช้วิธีการประเมินผลนักศึกษาที่จะเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยนี้ โดยการให้ระบบสอบเข้า ต้องมีผลคะแนนในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตั้งแต่ช่วงคะแนน 70 -100 คะแนน ในรายวิชาที่ทดสอบทุกวิชา ได้แก่ วิชาภาษาอังกฤษ วิชาศิลปะทั่วไป วิชาทักษะการปฏิบัติทางดนตรี และวิชาพื้นฐานทั่วไป และเมื่อเข้ามาศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยแล้ว แต่ละภาคการศึกษาจะมีการวัดและประเมินผลผู้เรียน โดยการทดสอบทักษะในวิชาปฏิบัติดนตรี ว่าสามารถผ่านการทดสอบตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ ส่วนรายวิชาทฤษฎีจะทดสอบโดยการใช้แบบทดสอบข้อเขียน เป็นการทดสอบวัดความรู้ แล้วจึงนำมาประเมินค่าผลการเรียนของนักศึกษาว่า ผ่านเกณฑ์ ข้อที่กำหนดตามระดับชั้นการศึกษาหรือไม่อย่างไร นักศึกษาจะต้องสอบวัดผลให้ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ทุกขั้นตอน ระดับผลการศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด และถ้านักศึกษาไม่สามารถผ่านได้ตามที่กำหนด มหาวิทยาลัยมีการเอื้อและยืดหยุ่นให้โอกาสแก่นักศึกษาในการสอบซ่อมได้อีก 1 ครั้ง หากยังไม่สามารถผ่านการประเมินได้อีก นักศึกษาจะต้องทำเรื่องเพื่อขอลงทะเบียนเรียนใหม่ในเทอมต่อไป การวัดผลและประเมินผลก่อนจบการศึกษา จะมีการให้นักศึกษาจัดการแสดงผลงานดนตรีในหอประชุมดนตรี และมีคณะกรรมการคอยให้คะแนน วัดจากการประเมินทักษะการปฏิบัติดนตรีว่าครบองค์ประกอบดนตรีในเชิงงานศิลปะหรือไม่ การวัดและประเมินผลในลักษณะนี้ ถือเป็นประกันคุณภาพของนักศึกษา และเป็นการประเมินผลการศึกษาครั้งสุดท้ายก่อนจบการศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ การวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาจะอยู่ภายใต้กรอบและการดูแลของหน่วยงานกลางในการควบคุมการประเมินผลการศึกษาและประกันคุณภาพการศึกษาให้กับ

มหาวิทยาลัยภูมิอนิทรวิจิตรศิลป์ ที่เรียกว่า หน่วยงาน เอเชีย (ACC) ซึ่งเป็นหน่วยงานของ
กระทรวงศึกษาธิการ ยศ จันดารา. 2013 : สัมภาษณ์)

การตัดเกรดกำหนดเป็นตัวอักษร A ,B+, B, C+, C, D, E และ F ซึ่งแสดงผล
การศึกษาของนักศึกษาที่ได้รับการประเมินในแต่ละรายวิชา และมีค่าวัดประเมินผลตามลำดับคะแนน
ดังตาราง 17 -18 มีรายละเอียดต่อไปนี้

ตาราง 17 ค่าการวัดประเมินผล ตามลำดับคะแนน

Grade	Grade Point	Mark Obtained %	Meaning
A	4.00	85 – 100 %	Excellence
B+	3.50	80 – 84 %	Very Good
B	3.00	70 – 79 %	Good
C+	2.50	65 – 69 %	Fairly Good
C	2.00	50 – 64 %	Fair
D	1.50	45 – 49 %	Poor
E	1.00	40 – 44 %	Very Poor
F	0.00	< 40 %	Failure
INC		NO CR Incomplete Course	
WD		NO CR Withdrawal	

ตาราง 18 ค่าการวัดประเมินผล ตามลำดับคะแนน

Classification	Grade	Grade Point	Mark Obtained %	Meaning
	A	4.00	85 – 100 %	Excellence
	B+	3.50	80 – 84 %	Very Good
	B	3.00	70 – 79 %	Good
	C+	2.50	65 – 69 %	Fairly Good
	C	2.00	50 – 64 %	Fair
CR but no classification	D	1.50	45 – 49 %	Poor
	E	1.00	40 – 44 %	Very Poor
Fail	F	0.00	< 40 %	- Retesting - Students can owe only two subjects
Classification	- INC - WD	0		Automatically fail, dismissing or repeated class depending on the University board

ตัวอย่างภาพบรรยากาศในการสอบปฏิบัติและผลงานวิจัยของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 เพื่อวัดผลและประเมินผลทางการศึกษาทั้งการสอบปฏิบัติและการทำวิจัยงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาของคณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลป์ ดังภาพประกอบ 83 – 85

ภาพประกอบ 78 บรรยากาศการสอบวิชาปฏิบัติการขับร้องภายในชั้นเรียน 1

ภาพประกอบ 79 บรรยากาศการสอบวิชาปฏิบัติดนตรีภายในชั้นเรียน 2

ภาพประกอบ 80 ตัวอย่างงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา

ผลงานและกิจกรรมด้านดนตรีของมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะ

ผลงานการจัดแสดงดนตรี และผลงานด้านดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา มีนโยบายมุ่งผลิตและพัฒนาบุคลากรทางดนตรีให้มีความเป็นเลิศในฝีมือการแสดงด้านดนตรี ดังนั้น ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรี สิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่ง ที่เป็นแรงผลักดันให้นักศึกษามีคุณภาพ ในการแสดงศักยภาพทางด้านดนตรี จึงสามารถทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดได้อย่างดี ผลงานการจัดแสดงดนตรี และผลงานด้านดนตรี ของมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา มีดังนี้

1. มหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ได้เข้าร่วมและเป็นเครือข่ายที่สำคัญในโครงการความร่วมมือทางศิลปวัฒนธรรมในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง โดยมีการประสานความร่วมมือทางด้านศิลปวัฒนธรรม และกิจกรรมต่างๆ ในกลุ่มความร่วมมือกันทั้ง 4 ประเทศ
2. มีการส่งเสริมการคัดเลือกนักเรียนที่มีคุณภาพให้เป็นครูสอนในสถาบันดนตรีต่างๆ
3. มีส่งเสริมและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ในการเข้าร่วมแสดงดนตรีทั้งนักเรียนและครูผู้สอนดนตรีในระดับชาติและนานาชาติอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

4. มีการจัดการแสดงความสามารถทางดนตรี หรือจัดคอนเสิร์ตอยู่เสมอ
 5. ผลักดันให้เกิดการยอมรับนักดนตรีในระดับสถาบัน เมือง ประเทศ และนานาชาติผ่านการแสดงในทุกรูปแบบตลอดเวลา
 6. มีการแสดงดนตรี ร่วมกับนาฏศิลป์ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย
 7. ส่งเสริมให้นักศึกษามีการแสดงระหว่างเรียน
- การจัดกิจกรรม การจัดแสดงดนตรี และผลงานด้านดนตรีของมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา (The Royal University of Fine Arts) ตามภาพประกอบดังนี้

ภาพประกอบ 81 ภาพพระบรมฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จพระราชดำเนิน ทรงดนตรี และทรงพระราชทานโปรดเกล้าฯ ให้วงดนตรีมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาเข้าเฝ้า ทรงฉายพระฉายาลักษณ์ร่วมกับวงดนตรีมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เนื่องในงานการแสดงสามสัมพันธ์ดนตรีไทยและกัมพูชา

ภาพประกอบ 82 ไปร่วมแสดงงาน ASEN SUMMIT ,Phnom Pern 2 April 2012

ภาพประกอบ 83 แสดงดนตรีกัมพูชางาน ASEN SUMMIT ,Phnom Pern 2 April 2012

ภาพประกอบ 84 แสดงดนตรีตะวันตก งาน Public concert at Veal Preah Meru

ภาพประกอบ 85 ร่วมแต่งงาน With real wedding ceremony in Mondul Kiri, Province

ภาพประกอบ 86 แสดงงานวิชาการเรื่อง “Pin” Cambodian Traditional Music instrument own music, mixed with Western instruments and play Rondo Alla Turca by Mozart

ภาพประกอบ 87 Mis. Kem Chanthou (2 nd from the left), Tradional Singer Teacher
At RUFA was 1st price awarded in Mohory(a Kind of tradional Cambodia
Song) Festival January 2013

ภาพประกอบ 88 การแสดงดนตรีของนักศึกษาในภัตตาคารที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร

นอกจากการจะแสดงดนตรีและการแสดง ในงานที่สำคัญต่างๆ แล้ว ยังมีการไปร่วมแสดง
ในโรงละครแห่งชาติ พิพิธภัณฑท์กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นการเผยแพร่และส่งเสริมงานด้านวัฒนธรรม
กัมพูชา ให้เป็นที่รู้จัก เป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ภาพประกอบ 89 รองศาสตราจารย์ ดร. สุพรรณณี เหลือบุญชู และผู้วิจัย ทำการสัมภาษณ์
Mr. Piseth Kimsan เจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลทางศิลปะและการแสดงของกัมพูชาภายใน
พิพิธภัณฑ์แห่งชาติ ณ.กรุงเทพมหานคร

ภาพประกอบ 90 รองศาสตราจารย์ ดร. สุพรรณณี เหลือบุญชู และผู้วิจัย ทำการสัมภาษณ์
Miss. Titb Savary เจ้าหน้าที่ฝ่ายงานการแสดง ในพิพิธภัณฑ์แห่งชาติ
ณ.กรุงเทพมหานคร

ภาพประกอบ 91 รองศาสตราจารย์ ดร. สุพรรณิ เหลือบุญชู และผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์
Mr. Thouch เจ้าหน้าที่ดูแลโรงละครกรุงพนมเปญในพิพิธภัณฑ์แห่งชาติ
ณ กรุงพนมเปญ

จากการศึกษาเรื่อง กระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตร
ศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ทำให้ทราบผลการวิจัยโดยสรุปได้ดังนี้

ด้านนโยบายและแผนการจัดการศึกษา

เน้นเรื่องคุณภาพในการผลิตบุคลากรทางด้านดนตรีให้มีความเชี่ยวชาญและเป็น
เลิศทางด้านดนตรี สถาบันแห่งนี้เป็นศูนย์กลางทางด้านดนตรีและศิลปะทุกแขนงของชาติ เป็นศูนย์กลาง
ที่ให้ความรู้เพื่อการอนุรักษ์ สืบทอด ฟื้นฟูและส่งเสริมให้มีการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อตอบสนองความ
ต้องการทางสังคมและเพื่อประโยชน์ด้านวัฒนธรรมของชาติ ดังนั้นในแผนการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิด
การตอบสนองด้านนโยบาย คณะผู้บริหารของมหาวิทยาลัย พยายามที่จะจัดหางบประมาณจากภาครัฐบาล
และภาคเอกชน เพื่อนำมาสนับสนุนการเรียนการสอนในทุกๆด้าน เช่น เครื่องดนตรี สื่อการเรียนการ
สอน เอกสารความรู้ทางดนตรี รวมถึงแผนการสร้างอาคารเรียนเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการแก่นัก
ศึกษา สิ่งทั้งหลายเหล่านี้ ถือเป็นปัจจัยขั้นพื้นฐานที่สำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์
การเรียนรู้และนำมาซึ่งประโยชน์แก่ผู้เรียน

ด้านบุคลากร

1. อาจารย์ผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนดนตรีนั้น จะมีบุคลากรเป็น
ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณภาพทางด้านดนตรี โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภทคือ 1) ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดนตรี
2) ผู้เชี่ยวชาญ 3) ศิษย์เก่าที่มีความสามารถ 4) ครูอาสา
2. นักศึกษาการรับเข้าศึกษาเป็นระดับปริญญาตรี ระยะเวลาในการศึกษา 4 ปี
การรับนักศึกษาจะมีการสอบทั้งทฤษฎีการศึกษาพื้นฐานทั่วไปและการปฏิบัติเครื่องดนตรี การรับสมัคร
นักศึกษาจะรับเข้าศึกษาประมาณปีละ 35 – 40 คน

3. ผู้บริหาร ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ ผู้บริหารระดับสูงผู้บริหารระดับกลางผู้บริหารระดับล่าง

4. ผู้ปกครอง เป็นส่วนสำคัญต่อการสนับสนุนส่งเสริมด้านเงินทุนทรัพย์สินและปัจจัยด้านต่างๆให้แก่ผู้เรียน อีกทั้งยังมีบทบาทที่สำคัญในการร่วมวางแผนการศึกษาของนักศึกษาตลอดจนจบการศึกษา

ด้านหลักสูตร

หลักสูตรปริญญาตรีของคณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะ แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา การศึกษาตลอดหลักสูตรใช้ระยะเวลาในการศึกษา 4 ปี โดยนักศึกษาจะต้องทำการเก็บหน่วยกิตของการศึกษา เป็นจำนวน 147 หน่วยกิต จึงจะถือว่าสามารถผ่านและการจบการศึกษาอย่างสมบูรณ์

ด้านงบประมาณ

ได้รับงบประมาณในการจัดสรรและดำเนินการบริหารงานมหาวิทยาลัย โดยได้รับเงินสนับสนุนของรัฐบาลตลอดระยะเวลาตั้งแต่ดำเนินการจัดตั้งมหาวิทยาลัยจนถึงปัจจุบัน ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงวัฒนธรรมและวิจิตรศิลปะ

ด้านสื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน

1. เครื่องดนตรี จากการสังเกตและเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์ สามารถสรุปได้ว่า เครื่องดนตรีที่ใช้เป็นอุปกรณ์สำคัญในการเรียนการสอนของที่นี่ มีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการที่ใช้ในวิชาปฏิบัติดนตรี ซึ่งมี 2 ประเภทคือ เครื่องดนตรีกัมพูชา และเครื่องดนตรีสากล เครื่องดนตรีค่อนข้างเก่าเครื่องดนตรีบางชิ้นมีลักษณะชำรุด และมีการซ่อมแซมอยู่บ่อยครั้ง จึงเป็นอุปสรรคที่สำคัญอย่างหนึ่งเวลาใช้ในการเรียนการสอน ขาดแคลนเงินงบประมาณที่จะจัดหาเครื่องดนตรีใหม่ให้พอเพียงกับจำนวนของผู้เรียน

2. หนังสือ ตำราทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับดนตรี จากการสังเกตและเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์ สามารถสรุปได้ว่า หนังสือ ตำราทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับดนตรี ส่วนใหญ่จะเป็นหนังสือจากต่างประเทศ ที่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนในวิชาทฤษฎี เป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้ใหม่ๆและเปิดมุมมองการศึกษาด้านดนตรีให้ทัดเทียมความเป็นสากล

3. ห้องสมุด ห้องสมุดมหาวิทยาลัย จากการสังเกตและเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการห้องสมุด สามารถสรุปได้ว่า หนังสือดนตรี มีจำนวนไม่มากนัก ทางมหาวิทยาลัย พยายามจัดหางบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้อ เพื่อให้ให้นักเรียนมีโอกาสดูศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ ตำราทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดนตรี นอกจากการเรียนในชั่วโมงเรียน ซึ่งจะเป็นการส่งผลดีและเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

ด้านสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน

สถานที่ในการจัดการเรียนการสอน มีทั้งหมด 4 ห้อง ได้แก่ ห้องปฏิบัติดนตรีสากล ห้องปฏิบัติดนตรีกัมพูชา และห้องประชุมแสดงดนตรี ห้องทฤษฎี

ด้านการดำเนินการสอนและเทคนิคในการสอน

การดำเนินการสอนและเทคนิคการสอน กล่าวโดยสรุปคือ ผู้สอนจะอธิบายก่อนการเข้าสู่บทเรียนทุกครั้งเพื่อให้เกิดความเข้าใจในบทเพลงก่อนที่จะลงมือปฏิบัติเครื่องดนตรี การสอนก็จะใช้วิธีการต่อบทเพลงโดยการปฏิบัติให้นักศึกษาได้ยืนหรือ ได้ฟังก่อน ทีละ 1 บรรทัด แล้วให้นักศึกษาลองปฏิบัติตาม และครูผู้สอนจะทบทวนเพลงให้นักศึกษาโดยเล่นพร้อมกัน การดำเนินการสอนและเทคนิคการสอนจะใช้วิธีการถ่ายทอดแบบรายบุคคลให้คำปรึกษาและช่วยซ่อมให้นักศึกษานอกเวลาเรียนเป็นประจำอยู่เสมอ ให้ความเป็นกันเองแก่ศิษย์ ซึ่งเป็นผลดีต่อนักศึกษา ทำให้นักศึกษามีความรักที่จะเล่นดนตรี เพราะไม่เกิดความเครียดในชั้นเรียน เป็นแรงจูงใจให้เกิดความสนใจในการเรียน มีความกระตือรือร้นที่จะฝึกซ้อมดนตรีอยู่ตลอดเวลา

ด้านการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล ในแต่ละภาคการศึกษาจะมีการวัดและประเมินผลผู้เรียนโดยการทดสอบทักษะในวิชาปฏิบัติดนตรี ว่าสามารถผ่านการทดสอบตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ ส่วนรายวิชาทฤษฎีจะทดสอบโดยใช้แบบทดสอบข้อเขียน เป็นการทดสอบวัดความรู้ แล้วจึงนำมาประเมินค่าผลการเรียนของนักศึกษาว่า ผ่านเกณฑ์ ข้อที่กำหนดตามระดับชั้นการศึกษาหรือไม่ อย่างไรก็ตาม นักศึกษาจะต้องสอบวัดผลให้ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ทุกชั้นตอน ระดับผลการศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ 70 คะแนนขึ้นไป และถ้านักศึกษาไม่สามารถผ่านได้ตามที่กำหนด มหาวิทยาลัยมีการเอื้อและยืดหยุ่นให้โอกาสแก่นักศึกษาในการสอบซ่อมได้อีก 1 ครั้ง หากยังไม่สามารถผ่านการประเมินได้อีก นักศึกษาจะต้องทำเรื่องเพื่อขอลงทะเบียนเรียนใหม่ในเทอมต่อไป การวัดผลและประเมินผลก่อนจบการศึกษา จะมีการให้นักศึกษาจัดการแสดงผลงานดนตรีในหอประชุมดนตรี และมีคณะกรรมการคอยให้คะแนน วัดจากการประเมินทักษะการปฏิบัติดนตรีว่าครบองค์ประกอบดนตรีในเชิงงานศิลปะหรือไม่ การวัดและประเมินผลในลักษณะนี้ ถือเป็นการประกันคุณภาพของนักศึกษา และเป็นการประเมินผลการศึกษาครั้งสุดท้ายก่อนจบการศึกษาระดับปริญญาตรี

ด้านการจัดกิจกรรม การจัดแสดงดนตรี และผลงานด้านดนตรี

มหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลป์ได้เข้าร่วมและเป็นเครือข่ายที่สำคัญในโครงการความร่วมมือทางศิลปวัฒนธรรมในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง โดยมีการประสานความร่วมมือทางด้านศิลปวัฒนธรรม และกิจกรรมต่างๆในกลุ่มความร่วมมือกันทั้ง 4 ประเทศมีการสนับสนุนการจัดแสดงผลงานดนตรีอยู่เสมอ มีการจัดงานแสดงดนตรีปีละ 2 ครั้ง ส่งเสริมและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ในการเข้าร่วมแสดงดนตรีทั้งนักเรียนและครูผู้สอนดนตรีในระดับชาติและนานาชาติอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

บทที่ 6

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา” ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อสรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย

2. สรุปผล

2.1 ความเป็นมาของการจัดการศึกษาและโครงสร้างการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

2.2 กระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

2.2.1 องค์ประกอบของการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

2.2.2 กระบวนการเรียนการสอน

2.2.3 การวัดและประเมินผล

2.2.4 ผลงานและกิจกรรมของมหาวิทยาลัย

3. อภิปรายผล

4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การศึกษาวินิจฉัยเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา” กำหนดความมุ่งหมายการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาความเป็นมาของการจัดการศึกษาและโครงสร้างการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

2. เพื่อศึกษากระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

สรุปผล

ความเป็นมาของการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชานั้น ผู้วิจัยทำการศึกษาและสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ มหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์ (Royal University of Fine Arts) มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการจัดการศึกษา เพื่อให้สถาบันเป็นศูนย์กลางการศึกษาเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมต่างๆรวมถึงการวิจัยในศิลปวัฒนธรรมของประเทศกัมพูชา

มีหน้าที่หลักคือ การฝึกอบรมเยาวชนรุ่นใหม่เพื่อผลิตเป็นศิลปินในระดับอาชีพ สร้างสถาปนิกและนักโบราณคดีที่มีคุณภาพ ทรัพยากรบุคคลเหล่านี้ สามารถมีส่วนร่วมในการดำรงรักษา และการพัฒนา ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งเป็นเสมือนการสร้างบุคคลเป็นสื่อแสดงทางวัฒนธรรมกัมพูชาในรูปแบบต่างๆ ที่เต็มไปด้วยเอกลักษณ์และคุณค่าทางวัฒนธรรมของราชอาณาจักรกัมพูชา ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมการศึกษา และสร้างทรัพยากรมนุษย์ด้านศิลปวัฒนธรรมในระดับที่สูงขึ้น โครงสร้างการจัดการศึกษาดนตรีใน มหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวินิจฉัยพบว่า มีการแบ่งเป็นโครงสร้าง 5 ส่วนสำหรับการจัดการศึกษาดนตรีภายในคณะดนตรี ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ส่วนการบริหาร ได้แก่ อธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดีคณะต่างๆ ในมหาวิทยาลัย ซึ่งจะทำหน้าที่ในการบริหารสถาบันดนตรีตามหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหาร พันธกิจต่างๆ โดยให้บรรลุซึ่งจุดมุ่งหมายในการผลิตนักศึกษาที่มีคุณภาพ นำมาซึ่งการตอบสนองต่อสังคมและเป็นประโยชน์ ต่องานด้านศิลปวัฒนธรรมของประเทศกัมพูชาสืบต่อไป

2. ส่วนสนับสนุนการบริหาร ได้แก่ งานในสำนักงานด้านต่างๆ เพื่อสนับสนุนการบริหารใน มหาวิทยาลัยให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เช่น สำนักอธิการบดี สำนักงานคณะดนตรี ฝ่ายงานบุคลากร ฝ่ายงานการเงิน ฝ่ายการกิจการนักศึกษา ฯลฯ

3. ส่วนการจัดการเรียนการสอน ได้จัดเป็นภาควิชาแบ่งตามสาขา ได้แก่ สาขาวิชาดนตรี กัมพูชา สาขาวิชาดนตรีตะวันตก และสาขาวิชาการขับร้อง

4. ส่วนส่งเสริมวิชาการทางด้านวิจัย ได้แก่ ฝ่ายวิจัยและพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัย

5. ส่วนงานสนับสนุนวงดนตรี ได้แก่ วงดนตรีที่มีอยู่ในสถาบันดนตรี เช่น วงดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลปะ และศูนย์ศิลปะการแสดงหรือศูนย์การแสดงดนตรีนี้ เป็นการร่วมมือกัน ระหว่างมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลปะและกระทรวงวัฒนธรรมและวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา โดยมีการส่งเสริมงานด้านวิชาการดนตรีในการเผยแพร่จัดแสดงและให้ความรู้ตามวาระโอกาสที่สำคัญในงานต่างๆ

กระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิจิตรศิลปะแห่งราชอาณาจักร กัมพูชาผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าทำให้ทราบผลการวิจัยและสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. องค์ประกอบของการเรียนการสอนดนตรี

ด้านการบริหารจัดการศึกษา นโยบายและแผนการจัดการเรียนการสอนดนตรี จุดประสงค์จะมุ่งเน้นเรื่องคุณภาพในการผลิตบุคลากรทางด้านดนตรีให้มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศ ทางด้านดนตรี สถาบันแห่งนี้เป็นศูนย์กลางทางด้านดนตรีและศิลปะทุกแขนงของชาติ เป็นศูนย์กลางที่ ให้ความรู้เพื่อการอนุรักษ์ สืบทอด พื้นฟูและส่งเสริมให้มีการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อตอบสนองความต้องการ ทางสังคมและเพื่อประโยชน์ด้านวัฒนธรรมของชาติ ดังนั้นในแผนการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดการ ตอบสนองด้านนโยบาย คณะผู้บริหารของมหาวิทยาลัย พยายามที่จะจัดหางบประมาณจากภาครัฐบาล และภาคเอกชน เพื่อนำมาสนับสนุนการเรียนการสอนในทุกๆ ด้าน เช่น เครื่องดนตรี สื่อการเรียน การสอน เอกสารความรู้ทางดนตรี รวมถึงแผนการสร้างอาคารเรียนเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการแก่นักศึกษา สิ่งทั้งหลายเหล่านี้ ถือเป็นปัจจัยขั้นพื้นฐานที่สำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ การเรียนรู้และนำมาซึ่งประโยชน์แก่ผู้เรียน

ด้านบุคลากร

1. อาจารย์ผู้สอน ในการจัดการเรียนการสอนดนตรีนั้น จะมีบุคลากรเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณภาพทางด้านดนตรี โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภทคือ

1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดนตรี ที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.2 ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับและมีชื่อเสียงในวงการดนตรีโดยทั่วไป เช่น ศิลปิน ศิลปินที่เกษียณอายุ ครูที่เป็นนักดนตรีที่มีชื่อเสียง

1.3 ศิษย์เก่าที่มีความสามารถทางด้านดนตรีเป็นเลิศและมีผลงานทางด้านดนตรีในขณะที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย เมื่อจบการศึกษาก็จะได้รับการคัดเลือกให้เข้ามาทำงานเป็นอาจารย์พิเศษในมหาวิทยาลัย

1.4 ครูอาสา คือ บุคคลที่มีความสามารถทางด้านดนตรี โดยจะมาเป็นครูอาสาสมัครให้แก่คณะดนตรี โดยไม่ได้รับเงินค่าตอบแทน ส่วนใหญ่จะเป็นชาวต่างประเทศ เช่น เกาหลี และไทย

การบริหารจัดการเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอน คณะดนตรีได้จัดอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาด้านดนตรี ตั้งแต่ วุฒิปริญญาโท และวุฒิปริญญาเอก ทำการสอนนักศึกษาในระดับปริญญาตรีตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 – ชั้นปีที่ 4 แต่ถ้าอาจารย์ที่ไม่มีวุฒิปริญญาโทขึ้นไป สามารถทำการสอนได้ แต่ต้องมีประสบการณ์ในการสอนอย่างน้อย 5 ปีขึ้นไป หรือมีผลงานทางด้านดนตรีและมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

2. นักศึกษา การรับเข้าศึกษา เป็นระดับปริญญาตรี ระยะเวลาในการศึกษา 4 ปีการรับนักศึกษาจะมีการสอบทั้งทฤษฎีการศึกษาพื้นฐานทั่วไป และการปฏิบัติเครื่องดนตรี การรับสมัครนักศึกษา จะรับเข้าศึกษาประมาณปีละ 35 – 40 คน เมื่อเข้าศึกษาในระบบของมหาวิทยาลัย นักศึกษาก็จะต้องเรียนเครื่องดนตรีเฉพาะที่เป็นวิชาเอก และสามารถที่จะเลือกเรียนเพลงพิเศษได้เพิ่มเติมจากอาจารย์ผู้สอน เพื่อเป็นศิลปินนำไปประกอบอาชีพได้ หรือ สามารถประกอบอาชีพเป็นครูสอนดนตรีในสถาบันศึกษาต่างๆได้

3. ผู้บริหาร แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ ระดับสูง ระดับกลาง ระดับล่าง

4. ผู้ปกครอง มีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนเงินทุนในการศึกษาและเป็นผู้ผลักดันให้นักศึกษาเข้าศึกษาตามโปรแกรมที่วางแผนไว้ ตั้งแต่แรกเข้าจนกระทั่งจบการศึกษา

ด้านงบประมาณ ได้รับงบประมาณในการจัดสรรและดำเนินการบริหารงานมหาวิทยาลัย โดยได้รับเงินสนับสนุนของรัฐบาลตลอดระยะเวลาตั้งแต่ดำเนินการจัดตั้งมหาวิทยาลัยจนถึงปัจจุบัน และเงินงบประมาณสนับสนุนอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงวัฒนธรรมและวิจิตรศิลป์ (Ministry of Culture and Fine Arts) ซึ่งเป็นส่วนงานที่สำคัญหนึ่งในการส่งเสริมและสนับสนุนงานด้านศิลปวัฒนธรรมในมหาวิทยาลัย ซึ่งงบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดการบริหารเท่าที่ควร มีความจำเป็นในการใช้งบประมาณจำนวนมากในการบริหารจัดการในทุกๆด้าน เพื่อตอบสนองต่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักศึกษา

ด้านหลักสูตร

หลักสูตรปริญญาตรี ของคณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลปะ แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา การศึกษาตลอดหลักสูตรใช้ระยะเวลาในการศึกษา 4 ปี โดยนักศึกษาจะต้องทำการเก็บหน่วยกิตของการศึกษา เป็นจำนวน 147 หน่วยกิต จึงจะถือว่าสามารถผ่านและการจบการศึกษาอย่างสมบูรณ์

ด้านสื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน

1. เครื่องดนตรี สามารถสรุปได้ว่า เครื่องดนตรีที่ใช้เป็นอุปกรณ์สำคัญในการเรียนการสอนของที่นี่ มีจำนวนน้อยบางชนิดของเครื่องดนตรี ที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการที่ใช้ในวิชาปฏิบัติดนตรี ซึ่งมี 2 ประเภทคือ เครื่องดนตรีกัมพูชา และเครื่องดนตรีสากล เครื่องดนตรีค่อนข้างเก่า เครื่องดนตรีบางชิ้นมีลักษณะชำรุด และมีการซ่อมแซมอยู่บ่อยครั้งจึงเป็นอุปสรรคที่สำคัญอย่างหนึ่ง เวลาใช้ในการเรียนการสอน ขาดแคลนเงินงบประมาณที่จะจัดหาเครื่องดนตรีใหม่ให้พอเพียงกับจำนวนของผู้เรียน

2. หนังสือ ตำราทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับดนตรี จากการสังเกตและเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์ สามารถสรุปได้ว่า หนังสือ ตำราทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับดนตรี ส่วนใหญ่จะเป็นหนังสือจากต่างประเทศ ที่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนในวิชาทฤษฎี เป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้ใหม่ ๆ และเปิดมุมมองการศึกษาด้านดนตรีให้ทัดเทียมความเป็นสากล

3. ห้องสมุด ห้องสมุดมหาวิทยาลัย จากการสังเกตและเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการห้องสมุด สามารถสรุปได้ว่า หนังสือดนตรีมีจำนวนไม่มากนัก ทางมหาวิทยาลัย พยายามจัดหางบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้อ เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ ตำราทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับดนตรี นอกจากการเรียนในชั่วโมงเรียน ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมและเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

ด้านสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน

สถานที่ในการจัดการเรียนการสอน มีทั้งหมด 4 ห้อง ได้แก่ ห้องปฏิบัติดนตรีสากล ห้องปฏิบัติดนตรีกัมพูชา ห้องประชุมแสดงดนตรี ห้องเรียน

2. กระบวนการเรียนการสอน

การดำเนินการสอนและเทคนิคการสอน ผู้สอนจะอธิบายก่อนการเข้าสู่บทเรียนทุกครั้ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในบทเพลงก่อนที่จะลงมือปฏิบัติเครื่องดนตรี การสอนก็จะใช้วิธีการต่อบทเพลง โดยการปฏิบัติให้นักศึกษาได้ยืนหรือ ได้ฟังก่อน ทีละ 1 บรรทัด แล้วให้นักศึกษาลองปฏิบัติตาม และครูผู้สอนจะทบทวนเพลงให้แก่ นักศึกษาโดยเล่นพร้อมกัน การดำเนินการสอนและเทคนิคการสอนจะใช้วิธีการถ่ายทอดแบบรายบุคคล ให้คำปรึกษาและช่วยซ่อมให้นักศึกษานอกเวลาเรียนเป็นประจำอยู่เสมอ ให้ความสำคัญกับตนเองแก่ศิษย์ ซึ่งเป็นผลดีต่อนักศึกษา ทำให้นักศึกษามีความรักที่จะเล่นดนตรี เพราะไม่เกิดความเครียดในชั้นเรียน เป็นแรงจูงใจให้เกิดความสนใจในการเรียน มีความกระตือรือร้นที่จะฝึกซ้อมดนตรีอยู่ตลอดเวลา

3. การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล ในแต่ละภาคการศึกษาจะมีการวัดและประเมินผลผู้เรียน โดยการทดสอบทักษะในวิชาปฏิบัติดนตรี ว่าสามารถผ่านการทดสอบตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ ส่วนรายวิชาทฤษฎีจะทดสอบโดยการให้แบบทดสอบข้อเขียน เป็นการทดสอบวัดความรู้ แล้วจึงนำมา

ประเมินค่าผลการเรียนของนักศึกษาว่า ผ่านเกณฑ์ ข้อที่กำหนดตามระดับชั้นการศึกษาหรือไม่ อย่างไรก็ตาม นักศึกษาจะต้องสอบวัดผลให้ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ทุกชั้นตอน ระดับผลการศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ 70 คะแนนขึ้นไป และถ้านักศึกษาไม่สามารถผ่านได้ตามที่กำหนด มหาวิทยาลัยมีการเอื้อและยืดหยุ่นให้โอกาสแก่นักศึกษาในการสอบซ่อมได้อีก 1 ครั้ง หากยังไม่สามารถผ่านการประเมินได้อีก นักศึกษาจะต้องทำเรื่องเพื่อขอลงทะเบียนเรียนใหม่ในเทอมต่อไป การวัดผลและประเมินผลก่อนจบการศึกษา จะมีการให้นักศึกษาจัดการแสดงผลงานดนตรีในหอประชุมดนตรี และมีคณะกรรมการคอยให้คะแนน วัดจากการประเมินทักษะการปฏิบัติดนตรีว่าครบองค์ประกอบดนตรีในเชิงงานศิลปะหรือไม่ การวัดและประเมินผลในลักษณะนี้ ถือเป็นประกันคุณภาพของนักศึกษา และเป็นการประเมินผลการศึกษาค้างสุดท้ายก่อนจบการศึกษาระดับปริญญาตรี

4. ผลงานและกิจกรรมของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยภูมิทรวิจิตรศิลปะ ได้เข้าร่วมและเป็นเครือข่ายที่สำคัญในโครงการความร่วมมือทางศิลปวัฒนธรรมในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง โดยมีการประสานความร่วมมือทางด้านศิลปวัฒนธรรม และกิจกรรมต่างๆ ในกลุ่มความร่วมมือกันทั้ง 4 ประเทศ มีการสนับสนุนการจัดแสดงผลงานดนตรีอยู่เสมอ มีการจัดงานแสดงดนตรีศิลปะ 2 ครั้ง ส่งเสริมและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ในการเข้าร่วมแสดงดนตรีทั้งนักเรียนและครูผู้สอนดนตรีในระดับชาติและนานาชาติอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

อภิปรายผล

การอภิปราย จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลโดยแบ่งออกเป็นประเด็นที่สำคัญ 3 ส่วน คือ

ประเด็นที่ 1 ความเป็นมาของการจัดการศึกษา เพื่อให้สถาบันเป็นศูนย์กลางการศึกษาเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมต่างๆ รวมถึงการวิจัยในศิลปวัฒนธรรมของประเทศกัมพูชา เป็นการส่งเสริมการศึกษาและสร้างทรัพยากรมนุษย์ด้านศิลปวัฒนธรรมในระดับที่สูงขึ้น เปรียบเสมือนการสร้างทรัพยากรบุคคล ให้เป็นสื่อแสดงทางวัฒนธรรมกัมพูชาในรูปแบบต่างๆ ที่เต็มไปด้วยเอกลักษณ์และคุณค่าทางวัฒนธรรมของราชอาณาจักรกัมพูชา โดยเป็นการเผยแพร่องค์ความรู้ทางศิลปวัฒนธรรมให้แพร่หลายจากอาศรมศึกษาเข้าสู่ระบบสถาบันการศึกษาต่อไปยังระบอบสังคมในระดับชาติและนานาชาติต่อไป โดยหัวข้อประเด็นการวิจัยนี้เมื่อทำการวิจัยแล้วทำให้ทราบผลว่า มีความสอดคล้องกับทฤษฎีแพร่กระจายทางวัฒนธรรม

ประเด็นที่ 2 โครงสร้างการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรี มีการแบ่งตามวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งประกอบด้วยโครงสร้าง 5 ส่วนใหญ่ๆ คือ

1. ส่วนการบริหาร ได้แก่ อธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณะบดีคณะต่างๆ ในมหาวิทยาลัย ซึ่งจะทำหน้าที่ในการบริหารสถาบันดนตรีตามหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารพันธกิจต่างๆ โดยให้บรรลุซึ่งจุดมุ่งหมายในการผลิตนักศึกษาที่มีคุณภาพ นำมาซึ่งการตอบสนองต่อสังคมและเป็นประโยชน์ต่องานด้านศิลปวัฒนธรรมของประเทศกัมพูชาสืบต่อไป

2. ส่วนสนับสนุนการบริหาร ได้แก่ งานในสำนักงานด้านต่างๆ เพื่อสนับสนุนการบริหารในมหาวิทยาลัยให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เช่น สำนักอธิการบดี สำนักงานคณะกรรมการฝ่ายงานบุคลากร ฝ่ายงานการเงิน ฝ่ายการกิจการนักศึกษา ฯลฯ

3. ส่วนการจัดการเรียนการสอน ได้จัดเป็นภาควิชา และแบ่งตามสาขา ได้แก่ สาขาวิชาดนตรีกัมพูชา สาขาวิชาดนตรีตะวันตก สาขาการขับร้อง

4. ส่วนส่งเสริมวิชาการทางด้านวิจัย ได้แก่ ฝ่ายวิจัยและพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัย ส่วนงานสนับสนุนวงดนตรี ได้แก่ วงดนตรีที่มีอยู่ในสถาบันดนตรี เช่น วงดนตรีมหาวิทยาลัยภูมิพนม วิทยาลัยศิลปะ และศูนย์ศิลปะการแสดงหรือศูนย์การแสดงดนตรีนี้ เป็นการร่วมมือกันระหว่างมหาวิทยาลัยภูมิพนม วิทยาลัยศิลปะและกระทรวงวัฒนธรรมและวิทยาลัยศิลปะแห่งอาณาจักรกัมพูชา โดยมีการส่งเสริมงานด้านวิชาการดนตรีในการเผยแพร่ จัดแสดงและให้ความรู้ตามวาระโอกาสที่สำคัญในงานต่างๆโดยหัวข้อประเด็นการวิจัยนี้เมื่อทำการวิจัยแล้วทำให้ทราบผลว่า มีความสอดคล้องกับทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยมและทฤษฎีโครงสร้างการบริหารจัดการ

ประเด็นที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิทยาลัยศิลปะ มีการจัดแบ่งออกเป็น 3 ส่วนที่สำคัญ คือ

1. องค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนการสอนดนตรี ได้แก่ การบริหารจัดการ บุคลากร หลักสูตร งบประมาณ สื่อการเรียนการสอน สถานที่ อาคารเรียน

2. กระบวนการเรียนการสอน ได้แก่ หลักการสอน วิธีการสอน การวัดและประเมินผล

3. ผลงานการแสดงต่างๆและการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอน

โดยหัวข้อประเด็นการวิจัยนี้เมื่อทำการศึกษาวิจัยแล้วทำให้ทราบผลว่า มีความสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้และปัจจัยการเรียนรู้ทางดนตรีและทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยม

การวิจัยครั้งนี้ยังส่งผลให้ทราบถึง แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิทยาลัยศิลปะ แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา มีรายละเอียดดังนี้

ด้านนโยบายและแผนการจัดการศึกษา

แผนการพัฒนานโยบาย มีการวางแผนการศึกษาในอนาคตว่า จะมีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาเกี่ยวข้อง มีการจัดอบรมบุคลากรทั้งภายในสนับสนุน และบุคลากรฝ่ายงานสอนให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตน เมื่อดำเนินการแล้ว ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างสูงสุดตรงตามเป้าหมายที่วางไว้ ทำให้องค์กรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สิ่งที่สำคัญต่อแนวทางการพัฒนานโยบายและการบริหารการจัดการศึกษา คือ การจัดการประชุม เสวนา อบรม เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดและความสามารถด้านการบริหารงานภายในคณะ ให้แก่ ผู้บริหารสูงสุด คณะผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายงานต่างๆ ประธานสาขาวิชา ทำให้เกิดความมั่นคงและเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์แก่บุคลากรด้านบริหาร การบริหารการจัดการเรียนการสอนดนตรีภายในมหาวิทยาลัยภูมิพนมวิทยาลัยศิลปะแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ตามนโยบายและการวางแผนที่จะพัฒนาการจัดการเรียนการสอนนั้น มีแผนการดำเนินงานในการสร้างอาคารเรียนหลังใหม่ เพื่อให้พอเพียงต่อการจัดการเรียนการสอน และมีนโยบายการพัฒนาการเรียนการสอน มุ่งตอบสนองต่อสังคมในชาติ และพยายามปรับปรุงพัฒนาการศึกษาดนตรีเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

ด้านบุคลากรอาจารย์ผู้สอน แผนการพัฒนาบุคลากร มีการวางแผนระยะยาวในอนาคตว่า จะมีการพัฒนาบุคลากรอาจารย์ผู้สอน โดยการให้ทุนสนับสนุนการศึกษา เพื่อบุคลากรอาจารย์ผู้สอนจะได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเองและเป็นการปรับคุณภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้น ทำให้ในอนาคตสามารถ ขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาการทางด้านดนตรีแก่นักศึกษา มีระดับการศึกษาที่สูงขึ้นได้

ด้านงบประมาณ

แผนการพัฒนาด้านงบประมาณ มีการวางแผนเพื่อหางบประมาณจากภาคเอกชนที่ให้ทุนสนับสนุนงานด้านศิลปะ ซึ่งเป็นการร่วมระดมทุนจัดหางบประมาณในพัฒนาการจัดการศึกษา ปัจจุบันงบประมาณที่ได้จากรัฐบาลนั้น ไม่เพียงพอต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งนี้

ด้านการเรียนการสอน

แผนการพัฒนาการเรียนการสอน มีการวางแผนที่จะการปรับใช้วิธีการสอนแบบมุ่งเน้นไปที่ความต้องการของนักศึกษาเป็นสำคัญ ในอนาคตจะมีการปรับการเรียนการสอนให้เป็นระบบมาตรฐานมากขึ้น อาจมีการใช้ระบบเน็ตเข้ามาในการปฏิบัติดนตรีกัมพูชา และรณรงค์ให้มีการฝึกอ่านโน้ต ร้องโน้ต ฝึกตามแบบเรียนโน้ตมากขึ้น การจัดการเรียนการสอนดนตรี จะมีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยสอน ในรูปแบบการใช้คอมพิวเตอร์ดนตรี การนำสื่อมัลติมีเดียมาใช้เป็นอุปกรณ์ สาธิตและบรรยาย ในช่วงเวลาเรียน

ด้านสื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน

แผนการพัฒนาด้านสื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน มีการวางแผนในอนาคตว่าต้องจัดหาเครื่องดนตรีซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่สำคัญในการเรียนการสอน ให้มากขึ้น เพื่อให้เพียงพอจำนวนของนักศึกษา มีการรณรงค์ให้ใช้สื่อและให้ความรู้ในการสร้างสื่อประกอบการเรียนการสอนกับครูอาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชา มีการจัดทำสมุดแบบฝึกหัดโน้ตเป็นรูปเล่มเพื่อใช้ในการเรียนการสอน และมีแผนการสร้างห้องสมุดดนตรี ห้องคอมพิวเตอร์ดนตรี เพื่อใช้ในการค้นคว้าและเพิ่มทักษะด้านการเรียนการสอนแก่นักศึกษา

ด้านหลักสูตร

แผนการพัฒนาหลักสูตรมีการวางแผนในอนาคตว่า จะมีการสร้างหลักสูตรใหม่เพื่อใช้ในการเรียนการสอนดนตรีแบบประยุกต์ใช้บูรณาการและแบบเฉพาะทางมากยิ่งขึ้น

ด้านการวัดและประเมินผล

แผนการพัฒนาการเรียนการสอนวัดและประเมินผลมีการวางแผนกำหนดรูปแบบให้สอดคล้องกับแนวทางและเป้าหมายของหลักสูตร วิธีการคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาต่อโดยใช้หลักเกณฑ์การสอบภาคทฤษฎีและสอบภาคปฏิบัติสำหรับจัดลำดับคะแนนผลการสอบเพื่อเลือกเรียน วัดผลและประเมินผล การศึกษาก่อนจบ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 สถาบันหรือหน่วยงานที่จัดการเรียนการสอนในอุดมศึกษา สามารถนำข้อมูลไปเปรียบเทียบในการพัฒนาการเรียนการสอนได้

1.2 สถาบันหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนดนตรี

1.3 สถาบันหรือหน่วยงานที่จัดการเรียนการสอน ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมต่างๆ ในการวางแผน ดำเนินการจัดการเรียนการสอนอย่างจริงจัง

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2.1 ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการถ่ายทอดเครื่องดนตรีกัมพูชาโบราณ

2.2 ศึกษาการจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยนานาชาติ

2.3 ศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรดนตรีพื้นเมืองเอเชียในชมรมของมหาวิทยาลัยต่างประเทศ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เขียน อีระวิทย์ และสุนัย ผาสุก. กัมพูชา ประวัติศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ ความมั่นคง การเมือง และการต่างประเทศ. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และ สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- งามพิศ สัตย์สงวน. การวิจัยทางมนุษยวิทยา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. การพัฒนาหลักสูตร:หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : อลันเพรส, 2539.
- ณรุทธิ์ สุทธจิตต์. จิตวิทยาการสอนดนตรี. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- _____. พฤติกรรมกรรมการสอนดนตรี. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- ทินกร อัดไพบูลย์. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการดนตรีและศิลปะการแสดงของกลุ่มชาติพันธุ์ไทลื้อในมณฑลยูนนาน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2555.
- ธวัช เต็มถวน. การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกรมศิลปากร. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2548.
- ธวัช ศรีศุภจินดารัตน์. วิวัฒนาการของการสอนซอด้วง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.
- ธนิญ กระแสร์. การจัดการเรียนการสอนดนตรีที่มีผลต่อความสำเร็จของสถาบันดนตรีในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2554.
- ธีระ นุชเปี่ยม. การพัฒนาเศรษฐกิจการเมืองของกัมพูชา. กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คปไฟ, 2542.
- อ่ารง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบและพัฒนา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว, 2532.
- นียบพรรณ (ผลวัฒน์) วรรณศิริ. มานุษยวิทยาสังคมและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.
- ประกอบ ผลงาม. สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์เขมรถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, 2538.
- ประพิร์พรรณ โพธิ์กระจ่าง. บทบาทในด้านการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการถ่ายทอดทางศิลปวัฒนธรรมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.
- พรชัย เจดามาน. แนวคิดทฤษฎีการบริหารการศึกษา. ม.ป.ป. <<http://www.oknation.net/blog/print.php?id=872289>> 2556.
- เพชร ตุมกระวิล. ระบำขแมร์. แปลโดย ภูมิจิตร เรืองเดช. บุรีรัมย์ : วินัย, 2548.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.

- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และคณะ. รายงานการปฏิรูปการศึกษาของประเทศเวียดนาม. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.ที.พี.พรี้น, 2540.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. การวัดผลและการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.
- สนธยา พลศรี. ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2547.
- สนธิ สมักรการ. วิธีการศึกษาสังคมมนุษย์กับตัวแบบสำหรับศึกษาสังคมไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2540.
- สิริวัฒน์ คำวันสา. อิทธิพลวัฒนธรรมอินเดียในเอเชียอาคเนย์. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2527.
- สุกรี เจริญสุข. ศิลปะการเป่าแซกโซโฟน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2529.
- สุพิน บุญชูวงศ์. หลักการสอน. กรุงเทพฯ : แสงสุทธิการพิมพ์, 2536.
- สุพรรณิ เหลือบุญชู. พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้านอีสานเรื่อง การสืบทอดอีสานชั้นมัธยมศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. รายงานการวิจัยเปรียบเทียบการปฏิรูปการศึกษาในกลุ่มประเทศอาเซียน. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2549.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. หลักการสอน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2540.
- Beauchamp, G.A. A Curriculum Theory. Wilmette, Illinois : The Kagg Press, 1975.
- Canby Publications. Map - Phnom Penh : Cambodia. 1997 – 2014.
<<http://www.canbypublications.com/maps/phnom-penh-cambodia-map.htm>> 2012.
- David P. Chandler. Encyclopedia of Asian History Prepared under the auspices of The Asian Society Volume 1. New York : Charles Scribner's Sons, 1988 A.
- Giovanni Giuriati. Khmer traditional music in Washington, D.C. Maryland : University of Maryland, 1988.
- Giesecking, W. and K. Leimer. Piano Technique. New York : Dover Publications Inc., 1972.
- Hopkins, MaryCarol. Learning Culture : A Cambodian (Khmer) Community in An American City. Cincinnati : University of Cincinnati, 1991.
- McKinley, Kathy. Ritual performativity and music : Cambodian wedding music in Phnom Penh. Ann Arbor, Mich : University Microfilms International, 1988.

- Ministry of Planning. Progress in Achieving Cambodia Millennium Development Goals : Challenges and Opportunities. 2007 Annual Ministerial Review of the High Level Segment of ECOSOC Geneva, 2 – 4 July 2007. Prepared By the Ministry of Planning, May 2007.
- Nick Ray. Cambodia. 7th ed. n.d. : Lonely Planet, 2006.
- Royal Government of Cambodia. National Policy on Spatial Planning of the Kingdom of Cambodia. Cambodia : Ministry of Planning, 2011
- Sam, Sam-Ang. The pin peat ensemble Its history, music, and context. Ann Arbor, Mich : University Microfilms International, 1988.
- . Musical Instruments of Cambodia. Senri Ethnological Reports 29. Osaka : National Museum of Ethnology, 2002.
- Santos, Ramon P. “Transmission, Pedagogy, and Education : A Critical Study of Asian Traditional Music Cultures in Post Colonial and Post Modern Times in Thailand and Indonesia,” in Musika Journal. 5(8) : 105-142 ; November, 2009.
- Taba, H. Curriculum Development : Theory and Practice. New York : Harcourt-Brace, 1962.
- Tyler, R. Basic Principles of Curriculum and Instruction. Chicago : University of Chicago, 1949.
- UNESCO. Traditional Musical Instruments of Cambodia. Phnom Penh : Cambodia, 2003.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ให้สัมภาษณ์

รายนามผู้ให้สัมภาษณ์

- Chem Samevn เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2556.
- Chhorn Sovannary เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2556.
- Duang Mary เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2556.
- Hun Sarath เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2556.
- Huy Sreang เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2556.
- Keo Dorivan เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2556.
- Keo Sonamkavia เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2556.
- Keo Sophy เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2556.
- Khen Chantou เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิพันธวิจิตรศิลป์ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2556.

- Khen rithy เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลปะ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2556.
- Kong Kuntheary เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่พิพิธภัณฑสถานศิลปะแห่งชาติพนมเปญ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2556.
- Lim sina เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลปะ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2556.
- Ly Chui เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงานวิจัยวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลปะ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2556.
- Mao Samnang เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่พิพิธภัณฑสถานศิลปะแห่งชาติพนมเปญ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2556.
- Moeun Chanty เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลปะ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2556.
- Norn Saroeurn เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลปะ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2556.
- Not Samphors เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลปะ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2556.
- Oum Channarath เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลปะ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2556.
- Phat Sotly Deth เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลปะ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2556.

- Phon Phearun เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลปะ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2556.
- Piseth Kimsan เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่พิพิธภัณฑสถานศิลปะแห่งชาติพนมเปญ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2556.
- Ra ny เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลปะ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2556.
- Say Tola เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลปะ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2556.
- Sou Pholy เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลปะ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2556.
- Thouch เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่พิพิธภัณฑสถานศิลปะแห่งชาติพนมเปญ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2556.
- Tim Sarath เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลปะ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2556.
- Tith Savang เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่พิพิธภัณฑสถานศิลปะแห่งชาติพนมเปญ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2556.
- Touch Panha เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลปะ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2556.
- Un Srey Lis เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลปะ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2556.

UN Sopheara เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิอนทรวิจิตรศิลป์ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2556.

Va Bophary เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิอนทรวิจิตรศิลป์ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2556.

Yos Chandara เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิอนทรวิจิตรศิลป์ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2556.

Yun Khen เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภัฏฐีร์ตา วัฒนประดิษฐ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะดนตรี มหาวิทยาลัยภูมิอนทรวิจิตรศิลป์ กรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2556.

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 3 การจัดการเรียนการสอนดนตรีในมหาวิทยาลัยภูมิรัตนวิจิตรศิลป์

1. โครงสร้างการจัดการศึกษาของสถาบัน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ลักษณะและรูปแบบของการจัดการเรียนการสอนดนตรี

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สัมภาษณ์วันที่.....เวลา.....
สถานที่สัมภาษณ์.....

8. กิจกรรมส่งเสริมงานด้านศิลปวัฒนธรรม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สัมภาษณ์วันที่.....เวลา.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

2. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของการจัดการศึกษาดนตรีในสถาบันแห่งนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สัมภาษณ์วันที่.....เวลา.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

แบบสังเกต (แบบไม่มีส่วนร่วม)
ในมหาวิทยาลัยภูมิณฑรวิจิตรศิลป์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

เรื่องการจัดการเรียนการสอนดนตรี

สามารถแบ่งประเด็นการสังเกตได้ดังนี้

1. วัน เวลา สถานที่ บุคคล

.....
.....
.....

2. กิจกรรมที่สังเกต

ด้านการเรียนการสอน

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ด้านการวัดผลประเมินผล

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ด้านกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ด้านอื่นๆ

.....
.....

ผู้สังเกต.....(ผู้วิจัย)

...../...../.....

ภาคผนวก ค
หนังสือขออนุญาตราชการเก็บข้อมูลวิจัย

Office of International Relations

Ref. no. 0530.1(10.3) / 6301

December 12, 2013

The Royal University of Fine Arts
72 19, Phnom Penh
Kingdom of Cambodia

To Dean, Faculty of Music

This is to certify that Miss Phatthita Wattanapadit is a Ph.D. student, majoring in Music from the College of Music, Maharakham University, Thailand. Currently, she is undertaking thesis entitled "Music Learning and Teaching in The Royal University of Fine Arts, Kingdom of Cambodia". For collecting research data, she would like to visit The Royal University of Fine Arts with her advisor Assoc. Prof. Supunnee Leaboonschoo on December 22 – 25, 2013.

Therefore, it would be much appreciated, if you would kindly give permission for the visit of Miss Phatthita Wattanapadit

Thank you in advance for your consideration

Yours truly,

Assistant Professor Rumpai Gaensakoo, Ph.D

Vice-President for Administration

Acting on behalf of the President of Maharakham University

Tel/Fax : + 66 4375 4241 | iroffice@msu.ac.th | www.msu.ac.th

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวภัสร์ธิดา วัฒนประดิษฐ์
วันเกิด	วันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2524
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 19 หมู่ 4 ตำบลบางช้าง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม 75110
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนนาฏยสังคีต (ดนตรีไทย) มหาวิทยาลัยบูรพา ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20130
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2541	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย จังหวัดสมุทรสงคราม
พ.ศ. 2545	ปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ศป.บ.) สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ (ดุริยางค์ไทย) มหาวิทยาลัยบูรพาอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2549	ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาวิชาดุริยางค์ไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เขตปทุมธานี กรุงเทพฯ
พ.ศ. 2557	ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ (ดนตรีศึกษา) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

